הארץ

0.64 שח, יום א' י"ד באדר א' תשמ"ו, 23 בפברואר VOL. 68/20510 FEBRUARY 23, 1986
(כולל מע"מ)

מגדלי קירור שרון בע"מ
תכנון ייצור ושיפוץ מגדלי קירור למיזוג אוויר ותעשיה
שתולים 60 תל־אביב. טל. 03-383630

ארה"ב הביעה דאגה: המשך הסריקות עלול לגרור אלימות קיצונית

רבין הורה להפסיק החיפושים אחרי החטופים ולסגת מלבנון

מרבית כוחות צה"ל שבו אתמול לגבול הבינלאומי לאחר שאפסו הסיכויים למצוא החטופים בדרום ★ נעצרו כ־150 לבנונים החשודים בפעילות עויינת

מאת עקיבא אלדר, מנחם הורוביץ, צבי בראל, צבי הראל, נורית כהנא, אילן שחורי ודן מרגלית, סופרי "הארץ", וסוכנויות הידיעות

לאחר ששה ימים של סריקות קפדניות בדרום לבנון אחרי שני חיילי צה"ל החטופים החליט אתמול שר הביטחון, יצחק רבין, להורות על נסיגת הכוחות הסורקים מהשטח. הודעה על ההחלטה נמסרה לראש הממשלה לאחר התייעצות, שקיים רבין בשטח עם הרמטכ"ל ועם קצינים בכירים.

שר הביטחון החליט להפסיק את החיפושים לאחר שהתברר, כי אפסו הסיכויים למצוא את החיילים באזור דרום לבנון. בדיונים הועלה החשש, כי המשך שהותם של כוחות צה"ל בשטח עלול להחריף את היחסים בין ישראל לבין תושבי האזור, ולעורר גורמים קיצוניים. ארה"ב הבהירה אף היא, כי היא רואה בדאגה את המשך הסריקות, העלולות לגרור שוב את הצדדים לגילויים של אלימות קיצונית.

מרבית כוחות צה"ל שבו אתמול אל הגבול הבינלאומי. בתוך רצועת הביטחון נשארו כוחות צה"ל והגנ־בים ישראליים, אשר מסייעים לצבא דרום לבנון.

בששת הימים האחרונים נעצרו כ־150 לבנונים, החשודים בפעילות עוינת ובהתארגנות לפיגועים. רבים מהם מהארגונים השיעים "חיזבאללה" ו"אמל".

מקורות לבנוניים: צה"ל נסוג אך מספר חיילים נשארו

מקורות ביטחוניים לבנוניים אישרו אתמול בלילה, כי כוחות צה"ל נסוגו אתמול מכפרים בדרום לבנון. המקורות הלבנוניים טענו, כי מספר חיילים נשארו בעמדות על גבעות, מחוץ לרצועת הביטחון הישראלית. המקורות הלבנוניים טענו, כי מקים ישראליים הנו מעל מצבים על גבעות בקרבת ברעשית, שקרא [illegible] הזה הלילה, ובאותה שעה חידשו חיילים של יוניפי"ל את סיוריהם באזורים שפינה צה"ל.

יפעילו דרכים מודיעיניות למציאת החטופים

על פי מקורות בצה"ל, כבר אתמול הולכו חיילי צה"ל לצאת מהכפרים הרבים, כאשר היעדים שנקבעו מוגדרים בעיקר בעיירות שקרא וברעשית, חמישה ק"מ מהמקום, שבו נחטפו חיילי צה"ל ליד בית יחון.

בעקבות דיון שנערך אתמול בלבנון, הבו השתתפו שר הביטחון, הרמטכ"ל, סגן הרמטכ"ל, אלוף פיקוד הצפון וקצינים בכירים הוחלט, כי כוחות צה"ל ייצאו מהאזורים צפונית לרצועת הביטחון.

צה"ל ימשיך לנסות ולגלות את שני הנעדרים, ובין השאר מקווים, כי בדרכים מודיעיניות יוכלו כוחות הביטחון להגיע לשני החטופים.

במהלך הסריקות התגלו מצבורים גדולים ביותר של נשק, ובהם מאות טילי קטיושה, פצצות מסוגים שונים ואמצעי לחימה רבים. בתים של חשודים בפעילות עוינת ומשרדים של "חיזבאללה" פוצצו בכמה כפרים.

(סוף בעמוד 2, טור 2)

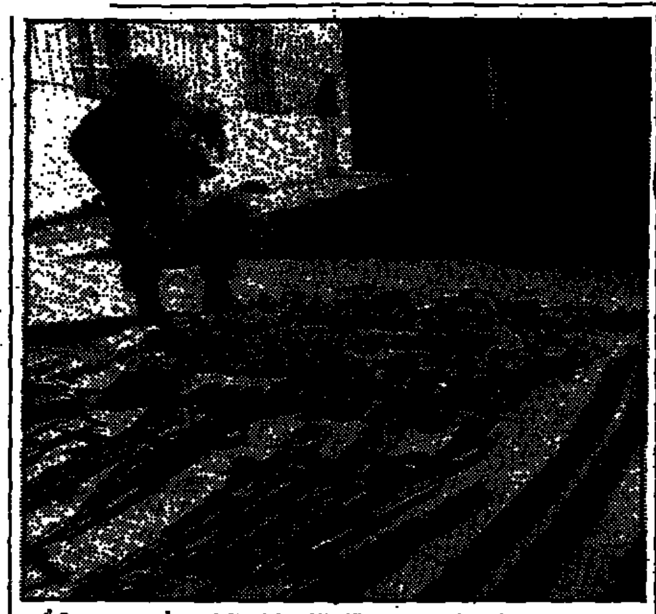

מצבור נשק שנתפס בכפר השיעי בר עשית. (צילום: דובר צה"ל)

פרשנות / זאב שיף

ההחלטה לסגת: נוכח סימני מרי גוברים בקרב השיעים

ולא כתוצאה ממידע מודיעיני חדש ★ אין סימן שהחטופים נמצאים מחוץ לשטח החיפושים

סימנים גוברים של מרי מצד האוכלוסיה השיעית באזור הסריקות ואי הצלחה לגלות עקבות כלשהן של שני החיילים החטופים למרות החיפושים היסודיים ומאמצי מודיעין אינטנסיביים הביאו את הדרג המדיני והצבאי להחלטה להסיג אתמול את יחידות צה"ל, ולרכז את הכוחות באזור הביטחון שבלבנון.

מסוף השבוע הלך והתברר, כי אם יימשכו הסריקות המאסיביות בכפרים השיעים ייהפך המבצע מפעולת הצלה וחיפוש לפעולת עונשין גדולה, שבמהלכה יתרבו התקריות ולא יהיה מנוס מפגיעה מאסיבית באוכלוסיה השיעית.

(סוף בעמוד 2, טור 3)

פרס יפעל לגיבוש מנהיגות של תושבי יו"ש ועזה למו"מ המדיני

נבדקות הצעות להעביר סמכויות מהממשל בשטחים לתושבי המקום

ארה"ב: פרס ידע על הנטייה להזמין את אש"ף לוועידה הבינלאומית, בתנאי שיקבל תחילה החלטות האו"ם 242 ו־338 ויכיר בזכות קיומה של ישראל ★ [illegible]

מאת עקיבא אלדר וצבי בראל

ראש הממשלה, שמעון פרס, עומד לנקוט יוזמה לעידוד גורמים פלשתינים בשטחים, כדי לגבש מנהיגות שתייצג את תושבי השטחים במשא ומתן המדיני. פרס אמר אתמול בירושלים, כי המלך חוסיין לא סוגר את הדלת לפני יוזמת השלום וכי "יש לחפש דרכים אלטרנטיביות, שיאפשרו לאוכלוסיה בשטחים לנהל את חיי האזרחים תוך בישור ניהול עצמי במידת האפשר". פרס ציין, כי הביטחון יישאר בידי צה"ל, אך הדגיש, כי התנגד להתנחלויות בחברון ובשכם.

במשרד ראש הממשלה ובמשרד הביטחון נבדקות הצעות שונות להעברת סמכויות מידי הממשל הצבאי והמנהל האזרחי בשטחים לידי תושבים מקומיים. כמו כן נבדקות תכניות לביסוס המצב הכלכלי בשטחים ובין השאר יידון הקמתו של בנק להשקעות והקמת מפעלים בעזרת כספים מחו"ל.

(סוף בעמוד 2 טור 6)

כ־10 שעות לאחר ההשתלטות על משרד ההגנה במנילה

מרקוס איים להפעיל תותחים נגד המורדים

מנילה (עיר ועי"ג). הנשיא מרקוס איים להפעיל כוח כדי לדכא את המרידה נגד ממשלתו. בשידור בטלוויזיה אתמול בערב הוא אמר, כי הכוחות המורדים לו לא יוכלו להימנע זמן רב משימוש בכוח, והזהיר את המורדים: "אתם פגיעים מאד לתותחים".

מרקוס שידר את נאומו כעשר שעות לאחר ששר ההגנה חואן פונסה אנרילה וסגן מפקד הצבא גנרל פידל ראמוס השתלטו על משרד ההגנה. מנהיגי המורדים קראו לכוחות הצבא ולשרי הממשלה להצטרף למרד שלהם. אנרילה הכחיש, שיש בכוונתו לחולל הפיכה וגם הכחיש את הטענה, שניסה לרצוח את הנשיא מרקוס ואת אשתו. קודם לכן נמסר, כי השר אנרילה הגיש את התפטרותו לאחר הבחירות. אנרילה וראמוס טענו, כי רצונם שרצון העם יכובד, ולכן הם תומכים בגב' אקינו.

הצבא הפיליפיני, המונה רבע מיליון חיילים היה עמוד התווך של שלטון הנשיא מרקוס. הוא ראה בצבא בעל־בריתו, ומינה קצינים בכירים, שהיו נאמנים לו, לתפקידים בכירים.

בן 14 הודה ברצח הוריו ושתי אחיותיו בירי ממטווח קרוב

מאת נדב שרגאי

נער בן 14, רצח בליל שבת אחר חצות את אביו ואמו — ניסים ולאה כהן, ואת שתי אחיותיו עינת ושירה, כאשר ישנו במיטותיהם, בבית המשפחה, בשכונת עין כרם בירושלים. כל יום אתמול ובמשך הלילה נחקר הנער על ידי אנשי מיחלק החקירות של משטרת ירושלים, שעבר [illegible] בכמות פסיכולוגים ופסיכיאטר, כדי לבדוק מניע אפשרי למעשה

(סוף בעמוד 2 טור 4)

ראש ישיבה מניו־יורק הודה בהלבנת מיליוני דולר עבור הפשע המאורגן

כדי להציל את ישיבת "תפארת ירושלים" מפשיטת רגל ★ נחקרת מעורבותם של בנקים ישראליים בניו־יורק ואורח ישראלי בפרשה

מאת אבי בנאור
סופר "הארץ" בניו־יורק

ראש ישיבה אורתודוכסית מרוחם מורה מבוגן שבניו־יורק וברוקר יהודי הודו לפני חמישה חודשים בהלבנת 28 מיליון דולר עבור סוחרי סמים, זייפני כרטיסי אשראי ודמויות אחרות מהפשע המאורגן של ניו־יורק, זאת בניסיון להציל את הישיבה שבראשה עמד אותו רב מפני פשיטת רגל פיננסית, שהיתה עלולה להביא לסגירתה.

הרב ישראל אידלמן, שהודה במעורבותו במעשה, שימש כיד שב ראש חבר המנהלים של ישיבת "תפארת ירושלים". הנחשבת כישיבה העתיקה ביותר בניו־יורק. הוא פעל יד ביד עם סגנור ברקוביץ רואה החשבון של הישיבה, שהודה גם הוא בשישה סעיפי האשמה הכל מעבירות על התקנון של הבנקים ועד לזיוף מסמכים עיסקיים.

ראש הישיבה ורואה החשבון שלו, שנעצרו בספטמבר '85, שיתפו פעולה עם התביעה. בע־רותם נרשו להרשעה בעבירות מס של שלושה סוחרים גדולים מניו־יורק, תמורת הבטחה לפטור אותם ממאסר. אנשי העסקים בהם מדובר נחשדו כאנשי הפשע המאורגן, שעסקו בהלבנת כספים ובהעברתם אל מחוץ לגבולות ארה"ב.

"הצבה על אלוהים"

ממשרדי התובע הכללי של ניו־יורק נימסר את העיסקה עם הרב ורואה החשבון שלו באומרם כי: "אותם האנשים לא חשבו על עורם שלהם. הם לא הרוויחו דבר באופן אישי מהלבנת הכספים. הם חשבו אך ורק על הצלת הישיבה והאו בהצלת הישיבה הגנה על האלוהים". הישיבת לעומת זאת, בגרעון באותה תקופה כשני מיליון דולר בער־ומן. באותו אופן, שהורשע במרמה ושגזר דינו יינתן בחודש הבא, הוא מנהל גולדברגר, שלפי החשד הביא את ההמחאות המזומנים לישיבה.

חוקרי משטרת ניו־יורק גילו את הלבנת ההון, שנה היתה מעורבת הישיבה, ב־1983, כאשר חקרו פרשה אחרת, במסגרתה היו חשודים שלושה בעלי חנויות בגדים מהגרינץ' וילג' בניו־יורק בקשר עם המשפחות המובילות של הפשע המאורגן של גמבינו וג'ינובזה. בעלי חנויות אלו נחשדו במעורבות בעבירות מרמה באמצעות כרטיסי אשראי. אחדים מהמעורבים בפרשה היו ארנו גולדברגר, בעליה של חנות הבגדים "מלכי", ומשה גולדברגר, בעליה של חנות אחרת לבגדי ספורט.

חקירת המשטרה העלתה כי בתקופה הנדונה נטל אותו משה גולדברגר במשך תשעה חודשים הלוואות בהיקף של 600 אלף דולר מארבעה בנקים בניו־יורק, בהשתמשו בשמונה כרטיסי אשראי, החזיר את אותן ההלוואות בכספים של ישיבת "תפארת ירושלים". חקירת המשטרה העלתה, שבאותה תקופה עברו בחשבון הישיבה 12 אלף המגיד את המתוכמות בב־28 מיליון דולר, שהופקדו ברובן במזומן ושהועברו אחר כך ל־64 חשבונות אחרים. רוב ההמחאות היו בסכומים הקטנים מ־10,000 דולר, שעליהם חלה על הבנקים חובת דיווח לאוצר האמריקאי.

לדברי התביעה בניו־יורק תהליך ההלבנה היה פשוט יחסית. המחאות של הישיבה בהיקף של כ־700 אלף דולר נרשמו על שמו של אורח ישראלי, חדידם סילברברג. כספים אלו הופקדו על ידו לתקופה של 18 חודש בבנקים בניו־יורק ובעיקר בסניפי בנק לאומי ובבנק דיסקונט, שהם רשומים אמנם כבנקים ניו־יורקיים לכל דבר, אך נמצאים בבעלותן המלאה של החברות האמהות בישראל. בשל העובדה שסילברברג היה אורח זר הוא לא נדרש למסור את מספר הזהות שלו כמקובל כאשר פותחים חשבון בבנקי ניו־יורק. אמנם על מסמכי הבנקים נהג לחתום בעברית, אך לפי החשד החזיק בדרכון ישראלי מזויף וגם מסר כתובת מגורים בדויה.

בכירים במערך: בעד פרוק ממשלת האחדות

הערב ניסיון נוסף להידברות בין המערך לליכוד

אם לא תושג הסכמה בנושא הצמיחה ★ לוי: לא ניתן למערך להיות מחלק הכספים וממנה המינויים, כאשר הליכוד יטיל גזרות, יעשה קיצוצים ויגרום לאבטלה

מאת צבי זרחיה ואילן שחורי
סופרי "הארץ"

מחריפה המחלוקת בין המערך לליכוד בדבר חידוש הצמיחה על רקע הצעותיו של ראש הממשלה למנות ועדת שרים לחידוש הצמיחה בראשותו ולשנות את הסדר מינויים בחברות הממשלתיות.

גורמים בכירים במערך אמרו אתמול, כי יהיה צורך בבדיקת פירוקה של ממשלת האחדות, אם לא תושג הסכמה בנושא.

מקורות בכירים בליכוד האשימו אמש את המערך בניסיון להפקיע את סמכויותיו של שר האוצר מביצוע התוכנית הכלכלית וחידוש שלב בצמיחה וכן בנישול מעורבותו בקביעת מינויים בחברות ממשלתיות.

שרי המערך ובראשם ראש הממשלה, שמעון פרס, העלו שתי דרישות עיקריות: להפקיע את סמכותו של שר האוצר למינוי דירקטורים לחברות ממשלתיות, לשנות את חוק החברות הממשלתיות ולהעביר סמכויות אלה לידי ראש הממשלה וממלא מקומו. הדרישה השנייה היתה להקים ועדת שרים מיוחדת לנושא הצמיחה בראשותו של ראש הממשלה ובהשתתפות ארבעה שרים נוספים — שניים מהמערך ושניים מהליכוד.

שרי הליכוד התנגדו בישיבה שלשום להצעותיו של פרס בעניין הקמת ועדת שרים לצמיחה והעברת סמכויות לקביעת מינויים בחברות ממשלתיות.

סגן ראש הממשלה, דוד לוי, אמר שלשום: "לא ניתן למערך להיות זה שמחלק כספים וממנה מינויים, בעוד הליכוד יטיל גזרות, יעשה קיצוצים ויגרום לאבטלה. ראש הממשלה עושה חלוקה בין אלה שרוצים את טובת העם ואלה שרוצים את ההיפך. זהו דבר שאין לו הסבר הגיוני, אלא כשמגמה עומדת מאחורי הדברים".

נוכח הכישלון בהידברות בין שני הצדדים, בפגישה שהתקיימה שלשום, בלשכת ראש הממשלה בין שרים מהמערך והליכוד, ייערך הערב ניסיון הידברות נוסף בין הצדדים.

נראה שהממשלה לא תדון הבוקר בנושאים כלכליים. הממשלה היתה אמורה לדון היום בתוכנית לחידוש הצמיחה, אותה הגיש שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי, ובמחלוקת שבין שר האוצר לשר התחבורה, בדבר העלאת מחירי הנסיעה בתחבורה הציבורית.

בהתייעצות השרים שלשום השתתפו שמעון פרס, יצחק רבין, גד יעקבי, משה שחל, אריה נחמקין ועזר וייצמן. מצד הליכוד השתתפו מ"מ רוה"מ יצחק שמיר, דוד לוי, יצחק מודעי, אריאל שרון, משה ארנס ואברהם שריר.

ע"פ הצעת פרס תוקם גם קרן לצמיחה בגובה של 500 מיליון דולר, 400 מיליון דולר מהם יגויסו בשוק ההון ו־100 מיליון דולר יגויסו על ידי ניצול הזהב [illegible] בעולם או הזהב בישראל. כמו כן, תיעשה פעולה להגדלת משאבים על ידי מכירת חברות ונכסים ממשלתיים וגיוס מקורות מן [illegible] ולקח מחו"ל.

ראש הממשלה, שמעון פרס, אמר במהלך הישיבה: "אני לא מוכן להיות הטיפש של העיירה שרק לוקח ואתם שרי הליכוד נותנים". שר הביטחון, יצחק רבין, אמר בישיבה: "אני גם רוצה לחלק ולא רק לקצץ".

בדיון הוחלפו האשמות כבדות בין השרים נחמקין ושרון.

ראש הממשלה התייחס לדברים אלה של שר התעשייה ואמר: "אתה

(סוף בעמוד 2, טור 7)

המלצות להקטין את מס ההכנסה ולהפסיק הצמדת המשכורות למדד

בדו"ח השנתי של סוכנות הסיוע האמריקאית על כלכלת ישראל

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). הקטנת מס ההכנסה והפסקת הצמדתן של המשכורות למדד הן בין ההמלצות הכלולות בדו"ח השנתי של סוכנות הסיוע האמריקאית על כלכלת ישראל. הדו"ח שהוגש לקונגרס בסוף השבוע אומר, כי יש לבצע רפורמה בשוק העבודה ולנתק ההצמדה שבין השכר לבין מדד המחירים, המסכן את המאבק לכביש את האינפלציה.

עוד מציע הדו"ח "ליישם מדיניות מיסוי נבונה, נוכח העובדה, שמדיניות המיסוי הנוכחית מהווה תמריץ שלילי לעבודה המספקת השכר ולקי לבריאה לחו"ל של כוח אדם מקצועי".

הדו"ח קובע גם, כי רפורמה במיסוי, לרבות הפחתת שיעורי המס השולי, תהיה בעלת כוח משיכה רב בתבואה, שתביא בחשבון את המאמצים לצמצום את הגירעון התקציבי.

הדו"ח, הכולל שכולם לתכנית הכלכלית אומר, כי "בהנחה שתכנית היצוב הכלכלית תימשך ותחוזק — יש סיבה טובה להיות אופטימי שישראל עברה את נקודת המשבר ובעזרת המשך ההזרמה של הסיוע תהיה מסוגלת להשיג בתוך שנים אחדות שערי צמיחה, בלי להציג מחדש לחצים אינפלציוניים ובלי להביא עליה שוב קשיים במאזן התשלומים. בנסיבות אלו אין גם סיבה שישראל תיתקל בקשיים בתשלום החובות החיצוניים".

הדו"ח מזהיר מפני עליות שכר, העלולות לחייב פיחות נוסף ולחדש את הסחרור האינפלציוני. "עלייה כזו עלולה להעניק תאוצה לחידוש הצריכה הפרטית ולנפילה בכושר התחרות של ישראל בשווקים בין לאומיים. אם דבר זה יקרה, יהיה הכרח בפיחות נוסף של המטבע וזה, כשלעצמו, עלול לגרום להתחלתו של סחרור אינפלציוני".

משום כך, "ברור שהממשלה תהא מציאת נוסחה שתבטיח, כי עליות בשכר יהיו קשורות לעלייה בפריון הצורה".

גם קיצוץ נוסף בהוצאות התקציב, כדי לאזן לחצים של הצריכה הפרטית הצפויים מעליות השכר ורפורמה במיסים הם "הכרחיים".

המלצה אחרת, הכלולה בדו"ח, מציעה ניתוק הקשר שבין נכסים כספיים נזילים לבין מדד המחירים והפחתה או חיסול של "כוח המשיכה" של נכסים שקליים נזילים הצמודים למדד.

הדו"ח סוקר במפורט את ההידרדרות בכלכלה הישראלית ומנתח את הסיבות לכישלונן של עסקות החבילה, שקדמו ליישום התכנית הכלכלית ביולי 1985. תכנית זו — מדגישים מחברי הדו"ח — היתה תכנית כוללת יותר.

אחת המסקנות העיקריות בדו"ח היא, כי "בטווח הקצר תלויה הצלחת תכנית היצוב הכלכלית ביכולתה של ישראל לקיים ולשמור את הישגי התכנית בששת החודשים שחלפו". בעניין זה הוא מדגיש "דמות התקציב השכר הריאלי הן קריטי יותר".

חילופי מומחים למזה"ת במועצה לביטחון לאומי

דניס רוס יחליף את ג'יימס קובי בראש המחלקה למזה"ת

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). ג'ון פוינדקסטר, יועצו של הנשיא רייגן לביטחון, החליט על עריכת חילופי אישים במחלקת המזרח התיכון של המועצה לביטחון לאומי. בראש המחלקה עומד עתה ג'יימס ("ג'וק") קובי, מומחה למזרח התיכון, שהיה בעבר ראש המחלקה הפוליטית בקונסוליה האמריקאית במזרח ירושלים, השתתף בדיונים על הסכמי ההפרדה עם מצרים ועל נסיגת צה"ל מלבנון והיה בין אדריכלי תהליך השלום הנכזב בין ישראל לירדן. קובי, שהיה עוזר של שולץ, הושאל על פי בקשת מקפרלן — יועצו הקודם של רייגן לביטחון לאומי — למועצה לביטחון לאומי לתקופה של שנה עם אפשרות הארכה. קובי החליט עתה לסיים את תפקידו במועצה לביטחון לאומי ולשוב למשרד החוץ כדי להשתלב בצוות הבכיר של המשרד. פוינדקסטר דחה עם זאת את ביצוע חילופי התפקידים עד לחודש מאי, מועד שבו יכנס לתפקיד מחליפו של קובי, דניס רוס, מרצה ליחסים בין לאומיים. המתמחה ביחסי ארה"ב בריה"מ באוניברסיטה של קליפורניה.

ערכה את העמוד: נירה ארנשפיז

מה אתה עושה כשאתה מגיע לתקרת האוברדראפט בבנק שלך?

אתה צריך גם עו"ש משופר בבינלאומי

• עו"ש משופר • כשתעבור את תקרת האוברדראפט בבנק שלך, יגבו ממך ריבית חריגה גבוהה.
אם תפתח עו"ש משופר בבינלאומי תהנה ממקור נוסף של משיכת יתר בסך 1,500 ש"ח* בריבית נמוכה וללא ריבית חריגה. ובנוסף לכך לא תשלם דמי ניהול חשבון על פעולות כגון: קניית ומכירת מט"ח, פקים, ניירות ערך, מטבע חוץ, הפקדות שיקים ומזומנים, משיכת כסף במכשיר האוטומטי ועוד. המסקנה ברורה: אתה צריך חשבון נוסף. אתה צריך גם עו"ש משופר.
* מתן האשראי כפוף לקבלת בטחונות כנהוג בבנק.

פתחתי חשבון גם בבינלאומי

הבנק הבינלאומי הראשון

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: ד"ר פסח בן חורין, פסיכולוג קליני
על: הנער מירושלים שרצח את הוריו ואחיותיו
(עמ' 2)

★

מאות חרדים הפגינו מול בי"ס בויאר בי־ם בעת שנערך בו מפגש עם תלמידים ערבים מנצרת
(עמ' 3)

★

קרנות נאמנות המתמחות במניות גייסו 10 מיליון דולר בשבוע שעבר
(עמ' 3)

★

עיראק: בקרוב נכבוש מחדש את נמל אל־פאו
(עמ' 5)

★

מפכ"ל המשטרה: פועלי מספנות ישראל הכינו נשק להילחם במשטרה
(עמ' 6)

★

דיאטה דלת־מלחים לא מועילה ביותר להפחתת לחץ דם גבוה
(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע.) בהיר. במשך היום ייעשה מעונן חלקית עד מעונן. ירושלים 4—17, הגולן 5—17, נהריה 10—19, צפת 7—15, חיפה 16—19, טבריה 10—21, עפולה 11—20, השומרון 10—18, תל־אביב 11—19, נתב"ג 9—19, יריחו 9—22, באר שבע 10—18, אילת 11—24.

בפנוסטה השמש זורחת היום!
חם ונעים 24 מעלות
אביה קונסטה אילת 059-74191 חוף טאבה

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4760	+0.0008
טפסים	1.7543	+0.0009
שחור	1.5900	— —

בגליון זה 12 עמודים

מכזין אל־אצל

ראיתי שמעתי

הוקרה לחסידי אומות העולם

סופיה אבני מחיפה ויצינה סטבליצקה מגבעתיים נמנות על חסידי אומות העולם: הן הסתירו יהודים בביתם בוארשה ובכך הצילו את חייהם. ביום שישי נפגשו השתיים בכינוס לכבוד חסידי אומות העולם במלון השרון בהרצליה, ביוזמת החברה להגנת הטבע וקואופרטיב דן. הן שוחחו ביניהן ולאחר דקות אחדות הסתבר להן כי התגוררו באותו בית־דירות בוארשה, ולמרות הקרבה לא ידעו זו על מעשיה של זו. ההתרגשות היתה רבה, ביחוד מכיוון ששתיהן גם נישאו ליהודים שהצילו ועלו אתם לארץ.

לאחר שצפו אנשי החברה להגנת הטבע, סניף הרצליה, בכתבת הטלוויזיה בכלבוטק על מצב חסידי אומות העולם, הם החליטו להעניק ל־31 חסידי אומות העולם סוף שבוע ברוח החברה. ביום שישי אספו אותם מבתיהם, הביאו אותם למלון ואתמול בבוקר יצאו עמם לסיור במסלול הקרוי "משואה ל־תקומה". "המעשה שעשינו הוא במסגרת טיפול בפרחים", אמר מרדכי נאור, איש החברה, שטיפל באנשים שהביאו לחשיפת מבצעם של "אנשים יקרים אלה".

ש. נועה

המודל האהוב על רובין

בפתיחת תערוכת 30 דיוקנאות של הצייר ראובן רובין במוזיאון חיפה אתמול, סיפרה אלמנתו אסתר כי ראובן היה מתבדח על יתרונות ציור הדיוקן העצמי: הוא עצמו מ־מושמע, וזה המודל הזול ביותר, אמר.

הדברים נאמרו בתגובה לדברי מנהל מוזיאון חיפה גבריאל תדמור, שאמר "ראובן רובין היה מבסוט מעצמו כמודל. הוא היה גבר נאה, וכשבא למוזיאון חיפה להכנת תערוכה, הסתבר עד מהרה כי הצטברו 40 תמונות עם דמותו".

בתערוכה הנוכחית בחיפה מוצגים רק שבעה מהם. כלתו כרמלה סיפרה בפתיחה על יחסם של כמה מנושאי הציורים אל תמונותיהם. אחת שלא אהבה את דמותה על הבד היתה הציירת ציונה תגר, שסירבה לקבל את התמונה במתנה מרובין. כיום היא אומרת שהיא מצטערת על כך.

נורית כהנא

המצאות זרחין לארכיון העבודה במכון לבון

המהנדס־ממציא אלכסנדר זרחין, המתקרב לשנתו ה־90, החליט להפקיד את כל החומר על המצאותיו — אלה שכבר התפרסמו (כשיטתו להתפלת מי־ים) וכאלה שטרם ראו אור — בארכיון העבודה במכון לבון. זאת כדי שחוקרים יוכלו ללמוד על עבודתו ולפתח את חידושיו.

על־פי חוזה ההפקדה, יועברו עתה לארכיון כתבי־יד של מאמרים, שרטוטים, חישובים טכנולוגיים והתכתבויות עם אישים ומוסדות. לאחר רישום החומר, הנעשה בעזרת זרחין, יעמוד החומר כולו לעיון הקהל הרחב.

ע.ר.

"שמעתי את הקלטת"

האמריקאים חושבים על כל דבר. לאחר שהעמידו אופני־כושר בחדר המגורים, מול הטלוויזיה, כדי לנצל את הזמן לספורט וצפייה בעת ובעונה אחת, הם המשיכו לחשוב קדימה. מכיון שהסטטיסטיקה קבעה כי רוב האנשים הפסיקו לקרוא סיפורת, הוצאו לשוק קלטות (קסטות) בהן קוראים שחקנים מפורסמים ספרות יפה.

וכך אפשר לשכב באמבטיית קצף או בסאונה ולשמוע את בן קינגסלי ("גנדי"), קורא את "המעבר להודו" של א..מ. פורסטר. אפשר לעשות ג'וגינג עם ווקמן צמוד לאוזניים ו־לשמוע את "מלחמה ושלום" או את "מותו של סוכן". ספרים אחרים שהוקלטו הם "מפצח האגוזים" של א.ת. הופמן (שעל־פיו כתב צ'ייקובסקי את המוסיקה), קלייר בלום קוראת את "רבקה", ג'יימס מייסון את "לוליטה" ולאונרד נימוי משמיע את "מלחמת הכוכבים".

והיה אם ישאלו אתכם: "קראתם את אנה קרנינה?" תוכלו להגיד: "לא. אבל שמעתי את הקלטת".

שולמית קיסרי

אלי ויזל שוב מועמד לפרס נובל

12 חברי בית־הנבחרים השוודי הציעו את אלי ויזל לקבלת פרס נובל לשלום 1986. הרשמת המועמדים מסתיימת ב־28 בפברואר. ויזל היה מועמד פעמים אחדות וכמעט זכה בפרס ב־1985 כאשר שלושה מתוך חמשת חברי הוועדה תמכו בו.

רק מתוך רצון לקבל החלטה פה אחד, ביטלו השלושה את דעתם והחליטו על הענקת הפרס לארגון הרופאים נגד מלחמה גרעינית.

קופנהאגן

אליהו זהבי

בעריכת עדית רוזנבלום

המעלות של אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מקס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	−4	−2	מושלג	−10	−2
אתונה	10	15	גשום	10	16
בוקארשט	−4	−2	גשום	—	—
בריסל	−5	−3	שלג	−10	−1
וינה	−7	−4	מושלג	−6	−3
ז'נבה	−10	0	מושלג	−4	0
לונדון	−5	1	מ. חלקית	−4	2
ליסבון	9	14	גשום	11	14
מדריד	3	10	גשום	5	11
ניו־יורק	2	5	גשום	3	4
פאריס	−8	−2	מושלג	−7	0
פרנקפורט	−15	−4	מושלג	−15	−5
ציריך	−14	−2	מושלג	—	—
קהיר	13	24	מ. חלקית	12	23
קופנהאגן	−12	−5	מעונן	−10	−5
רומא	10	13	מ. חלקית	0	14
שטוקהולם	−19	−10	בהיר	−12	−8

הנוסע המאושר
אל על ELAL

רבין הורה

(סוף מעמוד 1)

קטיושות בצפון

ביישובים לאורך גבול הצפון הוכרזה כוננות גבוהה ביותר מחשש ירי קטיושות. אמש נשמעו באזור העיירה הנוצרית מארג' עיון כמה פיצוצים. נראה, כי באזור נוחתו קטיושות.

מעריכים, כי עשרה טילי קטיושה ויותר נורו מאז ליל שבת ועד אתמול למקומות שונים משני עברי גבול לבנון. עיקר מטחי הקטיושה נוחתו בליל שבת בגליל המערבי ובאצבע הגליל. לא נגרם נזק. מדובר בטילי קטיושה בקוטר 122 מ"מ, שנורו מדרום לצור ומאזור נבטיה. ארטילריה של צה"ל הגיבה בליל שבת מטרות מחבלים באזורים, שמהם נורו הקטיושות.

שלושה לבנונים נפצעו

שלושה לבנונים נפצעו בירי בדרום לבנון אתמול במהלך החיפושים אחר שני החיילים. מקורות ביטחוניים בצור אמרו, כי השלושה נפצעו באחד הוואדיות ליד הכפר דיר נתנר. עוד נמסר כי חיילי יוניפי"ל יצאו למקום כדי להעביר את הפצועים לבית חולים. עדיין לא ידוע אם הפצועים הם אנשי "אמל" או אזרחים, אמרו המקורות. בליל שבת תקפו מחבלים שיירת סיור ישראלי בטילי כתף ובמטען־צד ליד חיאת אריסר. לא נודע על נפגעים בתקרית זו. המקורות אמרו, כי ישראל הגיבה בהפגזת האזור.

חיילי צה"ל ירו מעל ראשי חיילי יוניפי"ל

כוחות צה"ל ירו שלשום מעל ראשי חיילי יוניפי"ל בכפר שאקרה, שבו נכלאו מאות צעירים מקומיים על־ידי החיילים הסורקים. מקורות מקומיים מסרו, כי החיילים הישראלים ירו מעל חיילי יוניפי"ל, שניסו להביא מזון ומים לכפר שאקרה הנתון במצור. "לאחר מכן הושג הסכם עם יוניפי"ל להעביר מזון לכפריים המוחזקים בבית הספר", אמר אחד המקורות.

מקורות בלתי תלויים בדרום לבנון מסרו כי במבצע החיפוש הישראלי נוטלים חלק 1,500 חיילים והם עצרו עד כה 130 חשודים, בחיפושיהם בכפרים השיעים. מקורות יוניפי"ל אמרו שהרושם שנוצר אצלם הוא שחלה האטה בחיפושים.

פרשנות

(סוף מעמוד 1)

במקביל, הגיעו איתותים שליליים נוספים: מנהיגי "אמל" בדרום לבנון אמרו לנציגי יוניפי"ל, כי אם תימשך שהיית צה"ל בדרום לא יוכלו עוד להבליג ולבלום גורמים קיצוניים מלהפגין נגד ישראל. וואשינגטון, שגילתה בתחילה הבנה לחיפושים אחרי החיילים בתנאי שהסריקות לא יתרחבו מדי בשטח ובזמן, הודיעה לישראל, כי הגיעה העת לסיים את הפעולה, וכי אם תוגש תלונה נגד ישראל למועצת הביטחון, תתקשה וואשינגטון להטיל וטו. ביום חמישי בערב התקיימה פגישה בין שר הביטחון יצחק רבין לשגריר ארה"ב תומאס פיקרינג. ההחלטה להפסיק את הסריקות מחוץ לאזור הביטחון נפלה אתמול למרות שלא היה חדש במידע המודיעיני, ואין גם כל סימנים לכך ששני החטופים נמצאים מחוץ לשטח החיפושים. עובדה זו הגבירה גם את הדאגה לשלומם, ושוב התעוררה השאלה האם הם עדיין בחיים.

סיכום המבצע: שני החיילים החטופים לא נתגלו, אך צה"ל אותת ל"חיזבאללה", לארגונים אחרים וכן לאוכלוסיה, כי במקרה של פגיעה באנשיו יגיב מיד ובצורה נמרצת. שני חיילי צה"ל נהרגו בסריקות; נתפסו שלושה אנשים הקשורים למארב, שבו נחטפו שני החיילים; נהרגו 11 אנשים החשודים של "חיזבאללה"; נעצרו עשרות אנשי "חיזבאללה"; נתפס נשק רב וציוד לחימה, אך להישג אין משמעות רצינית כמו, למשל, בתפיסת נשק בשטחים, משום שאת החוסר ימלאו מיד גורמים שונים.

מבחינת הלקחים ברור, כי כל עוד פועל צה"ל באזור הביטחון בלבנון, ואנשיו נעים בין הכפרים, הם חשופים להתקפות ומעשי חטיפה. תמיד יימצאו גורמים קיצוניים, כמו "חיזבאללה" והפלשתינאים, שינסו לפגוע בצה"ל. עוד מתברר, כי למרות שמנהיגי "אמל" בדרום לבנון אינם מעוניינים בהתקשרות עם ישראל מתפתחת אופוזיציה בתוך הארגון. גורמים קיצונים אלה, כמו אנשי מנגנון הביטחון ב"אמל", קרובים ל"חיזבאללה", ומוכנים לשתף עמו פעולה בהתקפות על צה"ל ועל ישראל.

פעם נוספת מתברר, כי שהייה ממושכת של כוח צבאי ישראלי בקרב האוכלוסיה השיעית גורמת לבסוף למרי גובר והולך עם כל המשמעויות השליליות שבדבר. צה"ל היה רגיש הפעם יותר לתופעה זו. ניתנו הוראות מפורשות לשחרר אנשי "אמל" שנעצרו ולהימנע מפגיעה בבתיהם של אנשי "אמל" אם אינם קשורים ישירות לפגיעות בישראל. מקורות ביוניפי"ל ובאו"ם אמרו באורח בלתי רשמי, כי צה"ל נמנע מלהפוך את הפעולה למבצע "אגרוף ברזל" כפי שהיה בעבר. עם זאת הפתרון לדעת אנשי יוניפי"ל אינו יכול להיות באמצעות צה"ל באזור הביטחון.

"גלב אנד מייל" של טורונטו:

ישראל במדינות המנצלות מיעוטים אתניים לריגול

קונסול ישראל: שטות שאין דוגמתה

מאת גלעד דותן, סופר "הארץ" בקנדה

טורונטו (מיוחד ל"הארץ"). בידיעה המתפרסמת היום ב"גלוב אנד מייל" של טורונטו נמנית ישראל בין המדינות, שנציגויותיהן הדיפלומטיות עוסקות בבחישה ובאיסוף מידע בקרב המיעוט שאליו קשורה הנציגות. בידיעה הראשית בעמוד השער של יומון האיכות של קנדה, רואיין ג'ורג' קאמביקס, דובר השירות הקנדי לבטחון ולריגול. הקהילות האתניות הגדולות של טורונטו, משמשות מושא להתערבות ולריגול על ידי הקונסוליות והשלוחות הסמויות.

הוא מעריך כי כ־60 אחוז מהנציגים הדיפלומטיים, בפרט מדינות הגוש המזרחי ומדינות קומוניסטיות אחרות, עוסקים, למעשה, בריגול. "אולם מקורות אחרים", נכתב בעיתון, "אומרים שפעולות דומות מבוצעות על ידי מספר קונסוליות אחרות, לרבות אלו של הודו, ישראל, קוריאה הדרומית והפיליפינים". לא מצוין מי הם המקורות, וגם לא אם הכוונה לקהילה היהודית או הישראלית.

בתגובה לשאלת סופר "הארץ" בקנדה אמר היום גדעון שגיא, הקונסול הכללי של ישראל בטורונטו, כי בכל שהדברים נוגעים לישראל הידיעה היא שטות שאין דוגמתה, חסרת כל שחר. קאמביקס טוען כי סוכני ביון זרים פעילים באיסוף מידע, ומנסים להשפיע על הנעשה בקהילות של יוצאי ארצם. הם גם משתמשים בטורונטו כמרכז לאיסוף מידע טכנולוגי, תעשייתי ומדע מסווג.

מעצרם של בני הזוג פולארד הוארך שוב בשלושים יום

"בני משפחות החשודים ממורמרים על יחסה של ישראל כלפי ג'ונתן ואן"

מאת צבי בראל שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). מעצרם של ג'ונתן ואן פולארד, החשודים כי ריגלו לטובת ישראל, הוארך בעוד שלושים יום כדי לאפשר לחבר המושבעים המיוחד להמשיך ולבחון את העדויות. בני הזוג פולארד עצורים מזה שלושה חודשים, ומקורות המקורבים לחקירה, סבורים כי החלטת חבר המושבעים לא תינתן לפני 20 במארס.

המקורות מסרו כי הממשל האמריקאי וממשלת ישראל הגיעו להבנה, על פיה יוסכם על עיסקת טיעון, אשר לה מתנגד משרד המשפטים האמריקאי והתובע הכללי. "ניראה כי אין עניין לשתי הממשלות לפתוח מחדש את תיבת פנדורה, ולעסוק בפומבי בכל הפרטים הנוגעים לריגול הישראלי נגד ארה"ב".

נימוק זה נותן בידי הסנגוריה "בסיס טוב לדרוש עיסקה הוגנת, אך מאידך יש לזכור כי דעת הקהל האמריקאית לא תבלע מריחה של הפרשה".

לדברי המקורות, בני משפחותיהם של החשודים ממורמרים על יחסה של ממשלת ישראל כלפיהם. "איש לא בא ואמר להם מילת תמיכה ועידוד. שלא לדבר על סיוע כספי. אלו משפחות ממוצעות, החסרות אמצעים אפילו לממן באופן שוטף את שכר טירחת עורכי הדין שלהם".

בן 14 הודה

(סוף מעמוד 1)

הנורא. עד לרגע כתיבת הידיעה לא הסביר הנער את מעשיו. מכרים וקרובים של המשפחה וכן מורי הילד הרוצח תיארו את המשפחה ואת הילד כשקטים, נחמדים ונורמליים לחלוטין.

הרצח אירע 20 דקות אחרי השעה 1.00 בליל יום ששי. הילד בן ה־14 נטל את רובה האם־16, שהיה ברשות אבי המשפחה משירותו במילואים. ירה תחילה באמו ובאביו, שישנו בקומה הראשונה של הבית. לאחר כך הרג באותו אופן, מטווח קצר, בירייה בראשן את שתי אחיותיו, שנמו את שנתן בקומה השנייה של הבית.

מיד לאחר מכן יצא הילד מן הבית והתדפק על בית השכנים הסמוך. הוא סיפר לשולה מייפר, כי יורים בביתו ולכן ברח ממנו. מייפר הזעיקה את המשטרה, שהגיעה למקום כעבור דקות. תחילה גילו השוטרים רק את האם והאב. אולם משיצאו מן הבית, שלח אותם הבן חזרה פנימה ואמר להם כי למעלה בקומה השנייה, יש עוד שתי גופות. כך גם הבינו החוקרים לראשונה, כי יתכן והבן היה מעורב ברצח.

בשלב זה עדיין גילתה האם סימני חיים, אך בדרך לבית החולים היא נפטרה. תחילה הכחיש הנער כי הוא אשר הרג את בני משפחתו, אך כעבור שעה קלה הודה במעשה. הוא לא נתן כל הסבר למעשיו וסירב לחזור לבית המשפחה או לשחזר את הרצח.

אבי המשפחה, ניסים כהן, היה בן 44. הוא עבד כפקח בעיריית ירושלים. הוא עלה ארצה מתימן כילד יחד עם משפחתו ב־1949 האם לאה כהן בת 40 עבדה כמנהלת חשבונות במשרד החינוך. האחות הבכירה, ענת בת 19 היתה חיילת בשירות חובה ואילו הצעירה שירה, בת 17.5, היתה תלמידה בכיתה י"ב בבית הספר זיו בירושלים, שם גם למד אחיה, הילד שהודה ברצח.

הילד תואר על ידי כמה מהשכנים "מקסים ופיקח". אחרים סיפרו כי היה ילד מתוקן. המשפחה עצמה שמרה על אורח חיים מסורתי והאב היה בן בית בבית הכנסת במקום. סבתו של הילד נהגה ללון בבית המשפחה לעתים מזומנות, אך בליל הרצח לנה במקום אחר.

הבוקר יכנסו התלמידים בבית הספר זיו בירושלים באסיפה עם מוריהם, כדי לדון במקרה. אתמול תודרכו המורים על ידי פסיכולוגים. ככל הנראה תבקש הבוקר המשטרה משופט להורות על אישפוזו להסתכלות של הילד ל־15 יום. על פי גילו הילד אינו בר שיפוט.

המשטרה שבה אתמול וקראה לציבור להקפיד על שמירת כלי הנשק המצאים בבתים פרטיים בנקודות פתוחות. יש לאכסן את הנשק במקומות, שאין אליהם גישה נוחה, במיוחד לילדים.

נבדקות הצעות

(סוף מעמוד 1)

מקורות בממשל האמריקאי מסרו, כי פרס ידע על נכונות ארה"ב להזמין את אש"ף לוועידה הבינלאומית, בתנאי שיקבל תחילה את החלטות או"ם 242 ו־338 ויכיר בזכות קיומה של ישראל. לדברי המקורות: "אין הממשל נוהג לומר לצד אחד מה שאינו אומר לצד השני. מה שאמרנו לחוסיין, אמרנו גם לפרס. דברי חוסיין על עמדת ארה"ב מדויקים ומשקפים את עמדתנו".

עם זאת, הוסיפו המקורות, ברורה לממשל עמדתו העקבית של פרס ושל הממשלה כולה ביחס לשותפותו של אש"ף בוועידה. "צריך להפריד בין הסכמתנו להשתתפותו בוועידה לבין השתתפותו במגע"מ עם ישראל. על חלקו של אש"ף בשלב זה יצטרכו הצדדים להחליט במסגרת דיוניה של הוועידה הבינלאומית".

ואולם, בידיעה שהגיעה משגרירות ישראל בוואשינגטון למשרד החוץ בירושלים נאמר, כי ארה"ב הודיעה למלך חוסיין, שלא תסכים למשא ומתן עקיף עם אש"ף באמצעות ירדן. הדברים הללו נאמרו בשיחה שהתקיימה בסוף השבוע בין אחד מאנשי שגרירות ישראל בוואשינגטון לבין פקיד אמריקאי בכיר במשרד החוץ. בשיחה נאמר, כי ארה"ב לא תסוג מהעמדות שהביעה בשיחות עם חוסיין במהלך ביקורו בוואשינגטון ולא תתרגם מהסכמתה להכיר בזכויות הפלשתינים. בשיחה נאמר, כי ארה"ב אינה מוצאת חידוש בשיחות שמקיים ערפאת בקהיר.

בתגובה לתמיהה שהשמיעו במשרד החוץ, בעקבות דברי המלך חוסיין על נכונות ארה"ב לשיתוף אש"ף בוועידה הבינלאומית, הבהירו אתמול גורמים מדיניים בירושלים, כי בשיחות שקיים ראש הממשלה עם השליח ריצ'רד מרפי הובהר, כי הייצוג הפלשתיני ייקבע רק תוך הסכמה עם ישראל. באותן שיחות נאמר עוד מפי האמריקאים, כי אם ימלא אש"ף אחר התנאים לשיתופו בתהליך המדיני, לא תהיה למזכיר האו"ם ברירה אלא להזמינם לוועידה הבינלאומית.

סופר "הארץ" מציין, כי מדברים אלה עולה הסכמה אמריקאית לכך שמזכיר האו"ם יהיה זה שיזמין את הגורמים השונים להשתתף בוועידה הבינלאומית.

במשרד החוץ אמרו אתמול, כי בכל הפגישות שקיים שר החוץ יצחק שמיר עם השגריר האמריקאי בישראל, תומס פיקרינג והשליח ואט קלבריוס, לא דובר על אפשרות זימונו של אש"ף לוועידה הבינלאומית. מקורות במשרד אמרו, כי אם אמנם נתן ראש הממשלה את הסכמתו לכך, יש לראות זאת כ"הפרת מדיניות הממשלה".

ערפאת ייצא למוסקווה

סופר "הארץ" לעניינים ערביים מוסר: מועצת האומה הירדנית, שהתכנסה אתמול לישיבה מיוחדת ברבת־עמון הביעה תמיכה בהחלטת המלך חוסיין להפסיק את התיאום המדיני עם אש"ף וקבעה, כי "אחדות שתי גדות הירדן היא עובדה חוקית והיסטורית", וכי "ירדן ופלשתין הינן מדינה אחת ועם אחד". עשרות מברקים נשלחו אתמול להצר המלוכה וראשי מחנות הפליטים באו לארמון להביע תמיכה במלך חוסיין.

אבו־ג'יהאד, סגנו של ערפאת, הודיע אתמול בראיון לעיתון בניקוסיה כי ראש אש"ף יגיע למוסקווה תוך 24 שעות, על פי הזמנת ראשי הקרמלין, כדי להשתתף בוועידה ה־27 של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית. לדבריו, ישא ערפאת נאום בפני באי הוועידה, בו יסביר את עמדת אש"ף כלפי ההתפתחויות האחרונות. עוד נמסר, כי אחד המקורבים לערפאת בהנהגת אש"ף, אבו־מאזן, נועד בפראג עם ראשי ארגונו של חוואתמה וכי ברה"מ יזמה שיחה בין ארגונו פתח לבין ארגוני "החזית". כשלב ראשון לסולחה נוספת בין פתח לבין סוריה.

בכירים במערך

(סוף מעמוד 1)

אינך יכול לעשות כבתוך שלך".

שר הכלכלה, גד יעקבי, העיר לשרון "מסרו לך את האמצעים אך אין זה עניין פרטי. אין לך שום סיבה לראות זאת כדבר שנובע מכישוריך. כך נבנתה הממשלה".

גד יעקבי אמר במהלך הישיבה: "את התוכנית הכלכלית יזם המערך, התוכנית עברה בקולות שרי המערך ומעטים מבין שרי הליכוד. למרות היותכם חייבים לתמוך בתוכנית בגלל אחריותכם למצב המשק בשנים האחרונות".

קודמה לפגישה אצל פרס פגישת שרי הליכוד, אותה קיים שמיר בלשכתו בבניין ראש הממשלה. שרי הליכוד סיכמו לנקוט בישיבה לשון תקיפה "גם כלפי ראש הממשלה", אם יתקוף פרס את שר האוצר או מישהו משרי הליכוד האחרים. ואולם, הישיבה התקיימה ברובה, על מי מנוחות.

שר האוצר יצחק מודעי אמר אתמול בשיחה עם סופר "הארץ", כי כל המשבר שהמערך מנסה ליצור הוא בבחינת "סערה בכוס מים". מודעי הביע את ביטחונו, כי תושג הבנה בין הליכוד למערך גם בנושא הצמיחה.

גם יצחק שמיר פסל אתמול כל ניסיון של המערך להביא לשינויים בהסדרים בין הליכוד למערך. שמיר אמר, כי בדרישות מפלגת העבודה יש משום הפרת האיזון בממשלה, שעליו מושתת כל הפעילות המשותפת של שתי המפלגות.

פרס ב"משוב"

ראש הממשלה שמעון פרס אמר אמש, כי "ממשלת האחדות תוכל להמשיך ולהתקיים בתנאי שתמשיך להתקיים אחדות ואם תהיה תוכנית". בהופיעו בתוכנית "משוב", של המשך במפלגת העבודה, הדגיש ראש הממשלה, כי בענייני החוץ והביטחון יש שותפות מוחלטת בין הליכוד למערך, וכי לא יתכן שבשלב הבא של התוכנית הכלכלית, צד אחד יעשה ניסיון כדי לזכות בעצמו בהצלחת התוכנית.

פרס גם תקף אמש את ראשי הליכוד על שבע שנות שלטונו ואמר, כי בשבע שנים אלו פתח הליכוד בית דפוס להדפסת כספים. לדברי פרס, הליכוד עשה מהמטבע נייר ואילו המערך מנסה לעשות מהנייר מטבע.

שיחת היום / גדעון אלון

עם: ד"ר פסח בן הורין, פסיכולוג קליני
על: הנער מירושלים שהרג את הוריו ושתי אחיותיו

מעשים כאלה באים בצורת מגיפה

אילו מניעים גורמים לנער בן 14 לחסל את הוריו ושתי אחיותיו הבוגרות, כפי שאירע בליל שבת בשכונת עין כרם בבירה?

קשה לדעת מה היו המניעים בסיטואציה הספציפית הזו, מבלי לדעת את הרקע האישי של הנער ואת יחסיו עם בני המשפחה. אבל בהכללה ובאופן היפותטי יכולים להיות כמה גורמים, שבגללם נער יבצע פשע כזה.

א. שהיו יחסים מתוחים בתוך המשפחה, כלומר יחסים שמעוררים תוקפנות ונקמנות.

ב. שהבחור מעורער בנפשו.

ג. הסברה, שנראית לי ביותר, שהנער שיחק עם הרובה וירה באחד מבני המשפחה, ולאחר שעשה זאת, כנראה מתוך איבוד עשתונות, חיסל את כל שאר בני המשפחה, כדי למנוע עדויות וחשיפה נגדו.

אבל, שכנים בעין כרם מספרים שהיתה זו משפחה מאוד שקטה, בלתי אלימה ולאף אחד מבני המשפחה לא היה עבר פלילי.

לא חייב להיות רקע פלילי במשפחה. יתכן שהבחור הוא פסיכוטי. אגב, העובדה ששכנים מעידים שלא היו צעקות ומריבות במשפחה, אינה הוכחה לכך שזו לא היתה משפחה מעורערת. לעתים יחסים מעורערים נובעים מרגשי נחיתות, השפלה וכו'.

אתה מעריך שמעשה פשע כזה נובע מהחלטה רגעית, או שזהו מעשה מתוכנן?

בשום אופן לא נראה לי שמעשה כזה נובע מהחלטה של רגע. למעשה פשע צריכה להיות תקופת דגירה ממושכת. זה דומה למעשה התאבדות. בן אדם אינו מתאבד בן רגע. יש לכך סימנים מוקדמים, הוא מאותת לסביבה.

אמרת שיש דמיון בין פשע כזה ומעשה התאבדות. כלומר, אתה מוצא קשר בין שבעת מקרי ההתאבדות של צעירים בירושלים, שאירעו בשנתיים האחרונות, לבין הרצח המרובע הזה?

יש פיתוי לראות קשר כזה, כי בדרך כלל מעשים כאלה באים בצורה של מגיפה. באותה מידה שהתאבדויות מזמינות התאבדויות נוספות, גם מעשי פשע כאלה עלולים להזמין נוספים. למעשה הזה עלולות להיות עוד תוצאות סביבתיות.

פשע מזעזע כזה עלול להיות ביטוי לנקמה והתמרדות נגד הסביבה?

בפירוש כן. זה יכול לנבוע מתוקפנות רבה, נקמנות ורצון לחסל חשבונות, בבחינת: "אני אראה להם שאני לא אפס". אינני יודע אם הנער לא התכוון גם להתאבד אחרי מעשה הרצח שביצע, וברגע האחרון שינה את דעתו.

סרטי אלימות בטלוויזיה עשויים אף הם להיות גורם משפיע?

בהחלט. צריך לבדוק ביסודיות את הרמה ההתפתחותית של הנער, ואת רמת הבשלות הנפשית שלו.

אמש בתיאטרון / מיכאל הנדלזלץ

לא אלגוריה, אלא ממשות

תיאטרון חיפה מציג "החפצים" מאת אברהם ב. יהושע. בימוי: גדליה בסר. תפאורה ותלבושות — אדריאן וקס. מוסיקה: רביב גזית. תאורה: יחיאל אורגל. משתתפים: רות סגל, מכרם חורי, עופרה ויינגרטן, אסתי קוסוביצקי, עדית צור, אמנון מסקין, ויקי מורן ודינה בליי.

א. ב. יהושע כתב מחזה על אבל ופרידה מחפצים בתוך ביתו של המת, וכמו שהוא אומר בעצמו בתוך המחזה "לא מטאפורה או אלגוריה או סמל אלא ממשות". מתוך קריאת המחזה מצטיירת תמונה רגישה, קטנה ואמיתית של משפחה המסובכת בתוך עצמה בשאלות קטנות ואמיתיות של חיים ומוות. זהו חידוש מרענן למדי בדרמה הישראלית, שאינה פוליטית או הכרתית אלא אנושית.

אלא שהבמאי גדליה בסר והתפאורן אדריאן וקס העמידו על הבמה הגדולה של התיאטרון חיזיון מלא משמעות. כל מעמד הופך לסמלי ומרוכב, ומרמז על עומקים החבויים בו, וכמעט אין תנועה על הבמה שאינה כוריאוגרפיה של מטאפורות. תפאורה של דירה עמוסת חפצים בנויה על במה מסתובבת כקרוסלה באיטיות ולעיני הקהל, כאילו מדגישה שלא חיים אנחנו רואים על הבימה אלא תיאטרון.

זוהי הסיבה העיקרית לדעתי שמה ששמע אמיתי וכן במילים על הנייר נראה מזויף ומאולץ במילים המושמעות על הבימה. רות סגל בתפקיד האם יוצרת דמות מלאה אך הבימוי מוליך אותה דווקא אל הכיוון הקומי המוחז צחוקים של קהל המחזה מעמדים מודרים ומגוחכים מן החיים, אבל מרפרף בבהירות על המעמדים המורכבים והמבכים מהוויית המוות והאבל. שאר השחקנים אינם מצליחים להפיח חיים בדמויות הבידאות חד מימדיות או עמוסות עומק שאינו מתגשם (למשל אמנון מסקין). במקום שיהיה זה סיפור על ממשות במובן "נורא מפחיד, מזעזע אבל עצוב נורא ומשמח אפילו" (ציטוט מן המחזה) מתקבל סיפור פשוט, קצת מבדיח ארוך למדי ולא מעניין במיוחד.

העיתון "ניו־יורק טיימס":

מצרים מתקשה לקלוט ציוד מתוחכם בשל איכות חיילה

75% מהחיילים המצרים הם אנאלפביתים

מאת צבי בראל שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). מצרים מתקשה לקלוט ציוד צבאי מתוחכם בגלל איכותם הירודה של חייליה. הפרשן הצבאי דרו מידלטון כותב ב"ניו יורק טיימס" כי 75 אחוז מכלל כ־450 אלף חיילי מצרים הם אנאלפביתים, רמת הידע הטכנולוגי נמוכה, וקיים פער תרבותי בין קצינים לחיילים. במצרים חוששים כי המצב הכלכלי הקשה יחייב את הממשל במצרים לקצץ את מספר החיילים ל־360 אלף איש. ואף עבורם לא ברור אם ימצא תקציב מספיק.

בין הבעיות הנוספות שמידלטון מונה העדר בסיס רחב של קציני קבע ועזיבה מסיבית של טכנאים שקיבלו הכשרתם בצבא. אלה נוטים לעזוב את שירותם מיד אחרי הכשרתם המקצועית כדי למצוא מקום עבודה אחר.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של

ברכה פלאי

ההלוויה תצא היום יום ראשון י"ד אדר א' תשמ"ו
23.2.86 בשעה 2.30 אחה"צ מבית ההלוויות העירוני
רח' דפנה 5 תל אביב לבית העלמין קרית־שאול

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

המשפחה המתאבלת

הוצאת מסדה ומפעלי דפוס פלאי

אבלים על מות

ברכה פלאי

מייסדת ומנהלת החברה

ההלוויה תצא היום יום ראשון י"ד אדר א' תשמ"ו 23.2.86 בשעה 2.30 אחה"צ
מבית ההלוויות העירוני רח' דפנה 5 תל אביב לבית העלמין בקרית שאול

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה של
האחות, האם, הדודה והסבתא

דורה אוקון לבית רצקין

מהורודאק

ההלוויה תתקיים היום יום ראשון י"א באדר א' 23.2.86
בשעה 15.00 בבית העלמין בקרית אתא

המתאבלים: משפח' ד"ר רצקין
משפח' ד"ר רודרמן
משפח' פילצ'ן

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו
בשיבה טובה של הדוד האהוב

משה ז'בוטינסקי

בן מרדכי ז"ל

ההלוויה תצא מבית חולים איכילוב
לבית העלמין בקרית שאול היום 23.2.86

פרטים על שעת ההלוויה בטלפון 03-263737

המשפחה המתאבלת

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

משה אדלר

פרטים על מועד ההלוויה נא להתקשר בטלפונים:
057-699337 ,04-234147

אבלים:
אשתו: חיה
אחותו: ברטה
בתו: אסתר ומנחם שטיינר
בנו: שלמה ונעמי אדלר
נכדיו ונינו

בצער רב וביגון אנו מודיעים על פטירת
ראש משפחתנו

חיים (הנס) ברומברגר

ההלויה תתקיים היום יום ראשון י"ד באדר א' תשמ"ו
23.2.86 בשעה 12.00 בבית העלמין החדש בכפר סמיר
בחיפה

אבלים:
רעיתו: לוטה
בנו וכלתו: יוסי וגילה ברומברגר
בתו וחתנה: רבקה ויוסף בובורודקי
הנכדים: אורית, אופיר, בועז, אבנר, תמר, ונגה

אנו מודיעים בצער רב על פטירת אשתי, אמנו וסבתנו

מרים קלינקוביצקי

לבית ברון

ההלויה תתקיים היום יום א' 23.2.86
יציאה מבית ההלוויות העירוני סנהדריה ירושלים
להר המנוחות גבעת שאול ירושלים

האבלים: בעלה: אברהם
הבת: דליה ורמי איטינגון וכ"ב
הבן: דן לירון

אנגליה סוגרת את המעגל

מן היציע
יחיאל ארזי

איך שהזמן חולף, וכמה מים זרמו מאז בירקון הקטן שלנו ובתמזה הלונדונית.

35 שנה אחרי תבוסתו הרשמית של איצטדיון רמת-גן על ידי הקבוצה הסקוטית האברי, ב-30 במאי 1951 נגד מכבי תל-אביב (2—0), ייסגר השבוע המעגל על ידי נבחרת נכבדה עוד יותר של הכדורגל הבריטי: נבחרתה הלאומית של אנגליה תחנך ביום רביעי באורח רשמי את האיצטדיון הרמת-גני המשופץ והיציע החדש שלו — במפגש ידידותי עם נבחרת ישראל, המעורר סקרנות ומעלה נשכחות אצל כל אלה, שבעיניהם נחשב ספורט זה לקצת יותר מאשר ריצה סתמית אחרי הכדור.

כאשר תנחת העוף נבחרת אנגליה על אדמת ישראל, יהיה קשה מאד להשתחרר — השבוע ביותר שאת — מתחושת החוב ההיסטורי שחב הכדורגל שלנו לבניני המדינה, שמהם ינקנו את היסודות הראשונים, ועל ברכיהם חונכנו, גדלנו והתפתחנו בעולם הכדורגל.

הם לימדו אותנו לא רק לשחק ולבעוט, אלא גם לשרוך את נעלי הכדורגל; להבקיע שערים; לנהל התאחדות ולשפוט כחוק; לארגן מישחקי ליגה וגביע. הם גם התחילו מאחוריות, מאז ימי המנדט הבלתי נשכחים, את האווירה המיוחדת והעגה הספורטיבית של מיגרשי הכדורגל, עם הסילוף הטוביב של מושגי יסוד מובהקים — קורנר במקום קורנר (קרן) ופנדל במקום פנאלטי (בעיטת עונשין מ-11 מטרים) — שבלעדיהם פשוט קשה לתאר את ימי הבראשית של ספורט זה בארץ-ישראל הישנה והטובה.

ותיקים מבני — ואני מכיר רבים כאלה — ודאי יזכרו את כדורגלני קבוצת בתי-החולים של סרפנד (צריפין), את המשרדים המלכותיים והמשטרה הבריטית, שהטביעו חותמם על הפעילות של שנות העשרים והשלושים. אפילו הפועל תל-אביב, בגילגולה הראשון, השמע מן האווירה האנגלית ונשא עד 1927 את השם אלנבי — על שם הגנראל שכבש את פלשתינה כעשר שנים קודם לכן.

ההשפעה האנגלית לא פגה, למעשה, גם שנים רבות אחרי קבלת התאחדות הכדורגל הארץ-ישראלית לפיפ"א. אנגלים, יהודים וערבים שיחקו בצוותא, לסירוגין, בנבחרות רשמיות של המדינה-שבדרך. שנות המלחמה איפשרו לנו להציץ מאחור יותר, לראשונה, גם בכדורגלנים מקצוענים ממועדוני צמרת אנגליים, שגויסו והופיעו שוב ושוב במסגרת התיכון בסדרי קבוצות צבאיות של הוד-מלכותה הברידים (הבורדרים) קורינתיאנס... הייתי עם טום פיני מפרסטון וסטאן קאליס מולבס — ואני מתנצל בפני הכדורגלנים אחרים, שפשוט פרחו ברגע זה מזכרוני.

וכיצד אפשר לשכוח, מראשית שנות הארבעים, את "היקאל האנגלי" המיוחד במינו שנהג לעקוב אחר מישחקי הכדורגל מגגות בתי הערוכה בצפון תל-אביב של אז, אשר השקיפו על איצטדיון המכביה הישן. כדי להפיג את השיעמום של שבת השבת נהגו מאות החיילים, עם בקבוקי בירה בידיהם, להתחלק לשני מחנות ולעודד מי את הכחולים (מכבי) ומי את האדומים (הפועל), חיים משוגעים של הימים ההם.

הנבחרת האנגלית המגיעה אלינו הערב אינה דומה לשום נבחרת שהופיעה אצלנו בעבר. יש לנו אליה יחס מיוחד — משום שהקשר שנה, אחר, הדוק, ממתחי. כבר אירחנו כאן את איטליה והבראזיל, את ברית המועצות וסקוטלנד, את יוגוסלאוויה ואורוגוואי; היה לנו הכבוד לשחק ברמת-גן גם נגד נבחרתה הצעירה של אנגליה ונגד נבחרת הנוער של ארץ זו — אבל הפעם זו חגיגה אמיתית. החוויה מרגשת והאירוע מרטיט. וגם אם הופיעו אצלנו כדורגלנים טובים, מפורסמים ונערצים יותר מפיטר שילטון, בריאן רובסון, ריי ווילקינס וגלן הודל, יש לנו כלפיהם יחס מיוחד ותמיד שמורה בשבילם פינה חמה בלבנו — אולי בזכות שנים רבות של מעקב אחרי מנצ'סטר יונייטד, ארסנל, ליוורפול, טוטנהאם וכל מה שמזוהה עם הכדורגל האנגלי. זו, כנראה, מחלת-נעורים שקשה מאד להירפא ממנה לחלוטין.

ישראל — אנגליה, ב-26 בפברואר 1986, היא בהחלט אירוע ספורטיבי חגיגי — גם אם אין זה אלא מישחק כדורגל ידידותי. לאנגליה — מיבחן חשוב לפני גמר הגביע העולמי במכסיקו. לישראל — הזדמנות לשפר את תדמיתה השלילית ולהשיב מקצת כבודה הפגוע, אחרי הכישלון בבית האוקיאני.

הכל ערוך ומוכן. גם הרקע והתפאורה למישחק החגיגי. החשש היחיד הוא, כי אחד המשתתפים החשובים ביותר באירוע עדיין לא קלט את המשמעות האמיתית של מעורבותו בהצגה הגדולה. מי שעוקב אחר הכנות הסגל הישראלי מגיע בהכרח למסקנה, כי שום דבר לא השתנה. התחושה החמורה והלא מובנת, של אדישות ושאננות, בהחלט אינה רצויה — אם נביא בחשבון כי נבחרת אנגלית זו חזקה, מסוכנת ומלוטשת הרבה יותר מקודמותיה, אשר הביסה בחודש שעבר את מצרים 4—0 בקהיר.

תהיה זו תעודת עניות לנבחרת ישראל, אם מישחק הפרידה מהמאמן הלאומי יוסף מירמוביץ' — אשר יתקיים ברמת-גן לעיני סגולה של אלפים מארץ ומחו"ל — יותיר אחריו משקע של אכזבה, מרירות ותיסכול.

הוא חייב להכנס להיסטוריה כמיפגן של כדורגל מרשים ובלתי נשכח.

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

טבלת הליגה הלאומית

	קבוצה	משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
1.	הפועל תל-אביב (1)	18	11	6	1	14—33	39
2.	מכבי חיפה (2)	18	10	5	3	12—25	35
3.	בני-יהודה (3)	18	9	5	4	7—10	32
4.	בית"ר ירושלים (4)	18	9	3	6	21—29	30
5.	מכבי תל-אביב (5)	18	7	7	4	19—26	28
6.	הפועל באר-שבע (6)	18	7	5	6	12—16	26
7.	הפועל פתח-תקוה (8)	18	7	5	6	22—25	26
8.	שמשון תל-אביב (9)	18	6	8	4	25—24	26
9.	הפועל כפר-סבא (7)	18	6	5	7	23—24	23
10.	מכבי נתניה (12)	18	6	4	8	22—25	22
11.	מכבי פתח-תקוה (10)	18	6	4	8	24—22	22
12.	מכבי יבנה (11)	18	6	3	9	20—13	21
13.	הפועל ירושלים (13)	18	5	3	10	28—19	18
14.	מכבי יפו (14)	18	4	5	9	24—14	17
15.	הפועל חיפה (15)	18	3	5	10	30—10	14
16.	מכבי שעריים (16)	18	2	7	9	22—9	13

(במוגריים — מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

לנתניה יש תקווה

מכבי נתניה — הפועל כפר-סבא 1—0 (1—0)
השער: שלום תקוה (25).
★ המצטיין: שלום תקוה.
● מכבי נתניה: חביב; שמעון מנחם, בר, חסן, רוזן, גואטה, ברודה (חיים לוי), לם, תקווה, לביא (רוני לוי), יגאל מנחם. המאמן: זאב זלצר.
● הפועל כפר-סבא: נרובסקי; הלל, מרגוון, אוקניו, איינשטיין; ברקויים, מסיקה, בר ארון (מימוני), יפה; נוחר, סיימון. המאמן: נסים בכר.
שפט צבי שרייר, כ-4000 צופים בנתניה.

מאת חנן פאר

שער של חלוץ מכבי נתניה, שלום תקווה, הבטיח אתמול את גורל "דרבי השרון", שבו גבר מכבי נתניה על הפועל כפר-סבא 1—0. שתי הקבוצות הופיעו בהרכבים חסרים, ועם שחקני מפתח פצועים, וכך לא התעלה המיפגש לרמה גבוהה.

כפר-סבא פתחה עם ארבעה קשרים, מהם שניים נתנייתיים מושאלים (מסיקה ובר-ארון), וכן יפה ואופיר ברקויים. הניכון של נסים בכר הצליח במחצית הראשונה לנצל את יתרונם בקישור, כדי לשלוט במרכז המגרש, לא מעט גם בגלל היכולת החלשה של הקישור הנתנייתי — בעיקר בגלל שלידו שיחקו שני קשרים הנתניים, גואטה וברודה. הגנת נתניה כמעט לא הוטרדה על ידי חלוצי כפר-סבא, נוחר וסיימון, שכן יתרון האורחים בקישור, הספיק רק עד לקו רחבת שערו של אריה חביב.

כאשר שילב בכר במחצית השניה את מימוני כחלוץ שלישי בהתקפת כפר-סבא — על חשבון הקשר בר-ארון — היתה החוליה הקדמית יעילה יותר ובכמה פעמים עמדה להשוות את התוצאה.

התקפת נתניה סבלה מפציעתו של לביא, כאשר יגאל מנחם היה בלתי מורגש, ורק שלום תקווה הפגין מישחק יעיל יחסית, שנפגם מדי פעם מכדרורים מיותרים. נתניה ניצחה משער בודד, שרבה בו המקריות על התיכנון: חביב הוציא בדקה ה-24 בעיטה ארוכה לעבר מחצית היריב, מנחם המשיך בנגיחה,

והדר לביא בקצה נעלו הספיק לגעת בכדור ולהסיטו שמאלה לתקווה. חלוץ זה ניצל טעות של מגינו אופיר ברקויים שהפריע בעליה קדימה, כדי לפרוץ לרחבת כפר-סבא ומול נרובסקי, בעט שטוח לרשת.

נרובסקי — שהחליף אתמול את אבי שושן (באבל) — הצליח פעמים במחצית השניה להציל את שערו מכדורים מסוכנים.

כפר-סבא יכולה היתה להשוות בדקה ה-90 ל-1—1, בדיוק כמו שעשתה במיפגש בין שתי הקבוצות, בסיבוב הראשון, אך מסירה של מימוני בין שני מגינים לסיימון, התמסמסה על ידי השוער של חביב.

המשחק הסתיים בדקה ה-8

שמשון תל אביב — מכבי שעריים 2—0 (2—0)
השערים: יום טוב שוקרון (4), אפרים שמעונוב (8).
★ המצטיין: יגאל הילל.
● שמשון תל-אביב: לסנר; שמעונוב, אלי כהן, אורי כהן, הלוי, הילל, מלכה (עזרייה), שלום (מאיר), פרץ, שוקרון, ארביב. המאמן: מיכאל קדוש.
● מכבי שעריים: ליבנר, מריציאנו, שוקי נחמני, צבי, אבי כהן, צומן, עזרין, קתת (וירדמן), מוטי נחמני (קידוס), גר, אבי כהן. המאמן: אליהו עופר.
שפט: רחמים דיגאני, 3000 צופים, בנתניה.

מאת אהרון שמולביץ

אם היה צורך בהוכחה כלשהי, כי מקומו הריאלי של שמשון אינו בחלק התחתון של הטבלה, בא מישחקו מול מכבי שעריים והוכיח זאת בצורה חד משמעית.

ההבדל בין קבוצת תחתית כמו מכבי שעריים לבין שמשון תל אביב היה בולט לאורך כל המישחק, כאשר בולטים גדולים שלו ותקשה מכבי שעריים לעבור אפילו את קו האמצע.

פתיחה מהירה של שמשון הכריעה את המישחק כבר בדקות הפתיחה, כאשר בדקה השמינית הוביל שמשון 2—0. בדקה הרביעית נקבעה בעיטת עונשין 20 מטר משער שעריים. הבועט המצטיין של שמשון, אפרים ארביב, בעט חזק, ליבנר הדף בזינוק למשקוף השער ועל הכדור החוזר השתלט יום טוב שוקרון, שהגיע במהירה ומקרוב קבע 1—0. חלפו 4 דקות ושמשון עלה ליתרון 2—0 כשכדור קרן, שבעטו על ידי מאיר שלום, חלף על פני מגיני שעריים. שוקרון הספיק להסיט את הכדור לעבר שמעונוב, אשר בעט מקרוב מתחת לבטנו של ליבנר וקבע 2—0 לשמשון.

שני שערי הבזק הפתיעו גם את השמשונים אשר ציפו, כנראה, למישחק קשה יותר. ואמנם בדקות אלה נחלש מעט המומנטום בו פתח שמשון. התקפת שעריים כלל לא נראתה, שמונה בר ומוטי נחמני, אשר אמורים היו לגבות ולהגיע למצבי הבקעה, לא יכלו לפרוץ מבעד להגנת שמשון. ניסיונות חוזרים ונשנים של שחקני הקישור לשלוח את השניים בכדורי גובה — נבלמו ללא קושי על ידי אלי כהן והגביה להגנת שמשון.

עם פתיחת המחצית השנייה נראה היה, כי שעריים תנסה לשנות את פני הדברים על ידי שינוי בהתקפתה של אבי כהן שעבר להתקפה, אך כאשר שחקני שעריים נוכחו, כי אין יותר מה להפסיד עלו להתקפה עם ארבעה שחקנים. להוציא את דקות הפתיחה של המחצית השנייה חזרו שחקני שעריים ליבלום מן המחצית הראשונה, מצב שאיפשר לשמשונים לחזור ולפתח את מישחק ההתקפה, שהיה מלווה מסירות יפות.

להבדיל משעריים, ידעו שחקני שמשון לתקוף מן האגפים ובכך ליצור לויקי פרץ וליום טוב שוקרון מצבי הבקעה נוחים. כך היה בדקה ה-72, כאשר ויקי פרץ החמיץ ממצב נוח, בהיותו לבד מול השער בטווח 5 מטרים, אך הוא בעט מהאוויר לחוץ. בדקה ה-78 בעט מוחזי (החליף את מאיר שלום) כדור שחלף סנטימטרים מעטים מקורת שער שעריים.

כשכל הצמרת מזייפת, מספיק להפועל ת"א גם תיקו צנוע

המתכון: בעיטה אחת — נקודה אחת

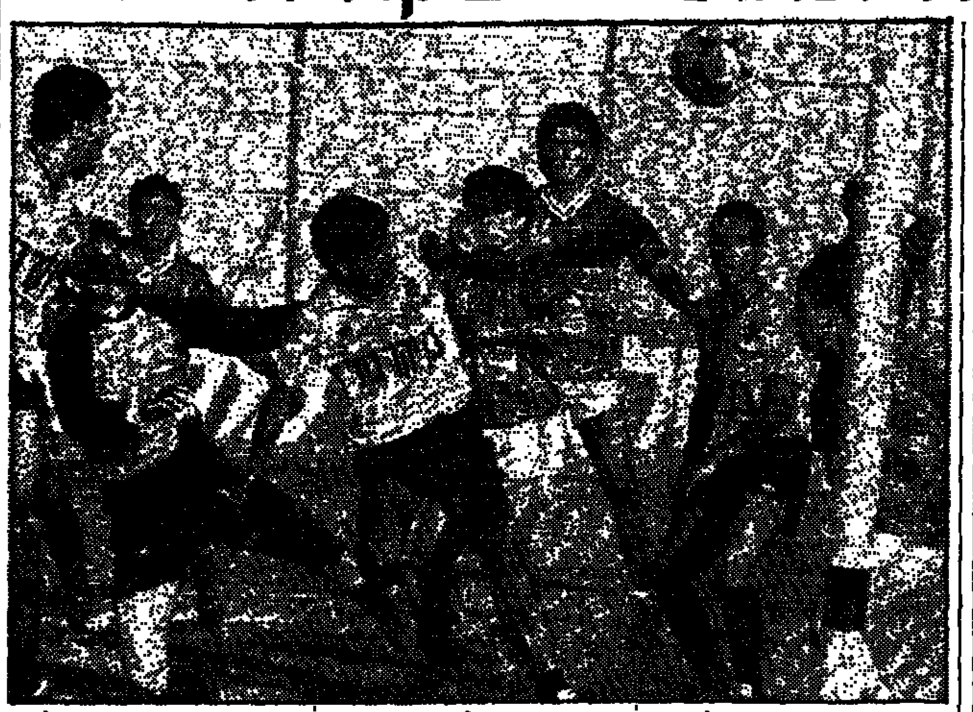

ציון יעקב (רביעי משמאל) נוגח את שער היתרון למכבי יבנה, [illegible] אריה אלטר, שוער הפועל ת"א, שהשיג בסיום תיקו 1—1 (צילום: עודי קרן)

מכבי יבנה שלט והוביל, אך ז'אנו הישווה בדקה ה-80

מכבי יבנה — הפועל תל-אביב 1—1 (0—0)
השער ליבנה: ציון יעקב (72), להפועל: מוריס ז'אנו (80).
★ המצטיין: ציון יעקב.
● מכבי יבנה: לוי, פרץ, אלקבץ, סלומון, באורח, בן-שמ עון, עלהאה, ציון יעקב, זגורי, ועקנין, חלפון. המאמן: ליאון קונסטנטינובסקי.
● הפועל תל-אביב: אלטר, עמר, ז'אנו, יעקב כהן, שוקרון, אקהרין, אלי כהן, דאנו, סיני, לוי, לנדאו (לסרי). המאמן: דוד שוייצר.
שפט יאיר טילינגר, 3,000 צופים ביבנה.

מאת יעקב זמיר

למרות תוצאת התיקו 1—1 במישחק החוץ מול מכבי יבנה השיג הפועל תל-אביב 100 אחוזי הצלחה במישחק. אולם ככל שהדבר מוזר ולא ברור הוא אמת לאמיתה.

ההסבר הוא פשוט: הפועל תל-אביב סיכן אתמול את שער יבנה רק פעם אחת ובהזדמנות זו גם הבקיע את שער השיוויון על ידי המושיע התורן, מוריס ז'אנו.

אין ספק שלנוכח היכולת שמציג הפועל אינו ראוי למקום הראשון בטבלה — אולם מאחר ובספורט אין "מגיע" הרי שברור כי יתר הקבוצות עוד פחות טובות מהפועל תל-אביב.

ניתן אומנם לתרץ את חוסר האונים המוחלט של הפועל בתנאי המיגרש הקשים. אולם באותו מיגרש שיחקה גם קבוצת מכבי יבנה הדומיננטית במישחק, יזמה, תקפה, הזיעה והתאמצה אולם קשה היה לה להתמודד עם אלילת המזל ומול אריה אלטר, שוער הפועל, שהפגין הצלות מרהיבות על קו כיבוש שערו.

אלטר היה היחיד שבלט לנוכח אפרוריות חבריו. שניתן לומר כי אפילו לא שוטטו במיגרש — וכל שעשו היה להפריע למכבי יבנה במאמציו להשיג שער. אומנם את הרכב הפועל מאיישים שמות מפורסמים ומאיימים, אולם בשמות לא די וכדי להצדיק את המוניטין יש להתאמץ ולהזיע. אתמול, בתום 90 דקות של מישחק, היו שחקנים שירדו מהשדה יבשים ורעננים והדימוי כי זה אומר הכל.

ואת לדעת, מכבי יבנה היא קבוצה המאפשרת לשחק, מופיעה במערך פתוח ומציגה התלהבות רבה. אשר חלפון וציון יעקב, עושי המישחק של יבנה, סיכנו ללא הרף ותוך תנועה מתמדת את שער הפועל.

ניסיונות הסיווה של יבנה על שערו של אלטר נמשכו 72 דקות, ואז הובקעה התוצאה: מאיר בן שמעון הפעלתן פרץ מימין ובלם לקרן. אשר חלפון הגביה את הכדור לרחבה וציון יעקב נמוך הקומה התגבר בהגנת האורחים ומול ידיו המושטות של אלטר נגח פנימה.

השמחה ארכה רק שמונה דקות. בסיומה של ההתקפה היחידה במישחק של הפועל נגח יהודה עמר לעבר אגף ימין, מוריס ז'אנו ניצל את ריפיונה של הגנת המקומיים ובעט לפינה הקרובה וקבע 1—1.

פ"ת חיקתה את חיפה בהחמצות

מכבי חיפה — מכבי פתח-תקוה 0—0
★ המצטיין: ירון פרסלני
● מכבי חיפה: רן, אהרוני, אוסמו, א. כהן, מרילי, ממן (צדוק), אבוקרט, קלינגר (גבעול), רוזנטל, ארמלי, סלקטר. המאמן: שלמה שרף.
● מכבי פתח-תקוה: מרכוס, אוזבל, פרסלני, יחיאל, אל-הוזייל, ג. מכבם, א. לוי (נוריאל), בגלייבטר, ע. מכבם, ר. כהן, שעשוע (רבינוביץ). המאמן: משה מאירי.
שפט יהושע לויה, 6000 צופים באיצטדיון העירוני בקרית אליעזר בחיפה.

מאת אברהם ציבין

חלוצי מכבי פתח-תקוה, עודד מכנס ודורון רבינוביץ, החמיצו אתמול שלוש פעמים בדקות הסיום ממצבי הבקעה אידיאליים — ובזה מנעו הפתעה גדולה יותר, כשקבוצתם סיימה 0—0 עם האלופה מכבי חיפה.

אולם גיבור התיקו היה דווקא בלם מכבי פתח-תקוה, ירון פרסלני. הבלונדי גבה-הקומה "נקט" בקבוצת נעוריו, שוויתרה כנראה על שירותיו ושחררה אותו לפתח-תקוה. הוא הוכיח אתמול כי עודנו אחד הבלמים הטובים שלנו, ושימש חומה סופית לחלוצי מכבי חיפה, שלא הצליחו לחלוף על פניו אפילו פעם אחת. את כדורי הגובה ידע תמיד להרחיק בראשו מאיזור הסכנה, ובקרבות המגע יצא תמיד כשידו על העליונה. זאהי ארמלי, משה סלקטר, רוני רוזנטל והבריחים לא הצליחו לעבור דרך מרכז ההגנה אפילו פעם אחת.

אולם סיפור המשחק שייך יותר למכבי חיפה. ב-25 דקות הפתיחה יכלו החיפאים להבקיע פעמים רבות, תוך לחץ מאסיבי על שער פתח-תקוה. אך נכשלו שוב ושוב. בדקה הרביעית בעט אבוקרט ומרכוס הדף, כעבור דקה בעט רוני רוזנטל מעל לשער.

ציון מרילי (דקה 15) החמיץ גם הוא, ובדקה ה-18 בעט אבוקרט מ-18 מטרים לקורה. לאחר מכן החמיצו אוסמו הגדול שבעיטתו נהדפה לקרן, ברוך ממן פעמיים ורוני רוזנטל פעם נוספת. לאחר פתיחה כה "רצחנית" קיוו הכל, כי האלופים יהיו הפעם במיטבם ויזכו בניצחון קל. אבל המציאות היתה אחרת. בהמשך באו דקות מתות. חיפה שלטה אמנם במרכז השדה, אבל רק פעם אחת ניתנה לה הזדמנות נוספת: שניות מעטות לפני ההפסקה בעט ארמלי, השוער הדף וממן בעט שוב מול שער ריק — אבל אוזבל הציל לקרן.

מי שחשב כי המחצית השניה תהיה כקודמתה, טעה. בדקה ה-47 הגביה ציון מרילי ורוני רוזנטל החמיץ משני מטרים, אבל לאחר מכן כמעט כבר לא היו לחיפאים הזדמנויות. היוזמה עברה לפתח תקוה. בדקה ה-75 בעט עודד מכנס "טיל אוויר" והשוער אבי רן הדף בזינוק נפלא לקרן. כדור הקרן הגיע שוב לעודד מכנס, שבעט לרשת העליונה, אבל המגן החיפאי איתן אהרוני נגח והציל. פתח-תקוה המשיכה לשלוט, והכניסה את דורון רבינוביץ הפצוע (במקום חיים שעשוע), שהחמיץ ארבע דקות מהסיום את ההזדמנות הגדולה של קבוצתו. בגלייבטר שלח כדור שטוח למרכז, עודד מכנס קיפץ מעל לכדור שהגיע לעבר רבינוביץ, אשר ניצב 14 מטרים יחיד מול השוער אבי רן אך בעט בצורה שלומיאלית.

גרוע יותר מגרוע

בני יהודה תל-אביב — מכבי תל אביב 0—0
★ המצטיין: ב. גינצבורג.
● בני-יהודה: אסייג, חוקיה, אריב, סגל, עלו, סלמן, ניסן כהן (אייל חיים), רוני מאיר (צעירי), גורדנה, אייזנברג, בר-טובים. המאמן: יצחק שניאור.
● מכבי תל-אביב: גינצבורג, קרמר (אלון נתן), אבי כהן, שמעונוב, לוי, גולדברג, קריס, בריאני (עולה), לולו, סבק, דריקס. המאמן: שמעון שנהר.
שפט יעקב שיינר, 3000 צופים בשכונת התקווה.

מאת גיא צוקר

שבוע לאחר מישחק הנפל בין מכבי יפו להפועל פתח-תקוה, ניתנה לי ההזדמנות להיווכח, שגם המושג "גרוע מאד" הוא יחסי. לפני שבוע סברתי שהמישחק ההוא היה גרוע מאד. כיצד אפשר להגדיר את מה שנערך אתמול בין בני יהודה למכבי תל-אביב: גרוע יותר מגרוע מאד, אולי?

כמה מאפיינים משותפים למישחקים הללו: בשניהם לא נראה כמעט כדורגל. למרות שבכל מיגרש התרוצצו יותר מ-22 אנשים, שמקצועם הוא המישחק הזה. שני המגרשים, זה שביפו וזה שבשכונה, נמצאים במצב עלוב. הם חסרי דשא ומקשים מאד על השחקנים.

שני השופטים, יצחק יוכם (יפו — פ"ת) ויעקב שיינר, היו גרועים, לא שלטו במה שקרה במגרש וגילו סובלנות רבה כלפי שחקנים שפגעו ברוטליות בעמיתים למקצוע.

לפני שמגיעים למסקנה הסופית, הבלתי נמנעת, צריך עוד לבסס אותה, תוך התמקדות על עובדות. מכבי תל-אביב, ללא מוטי איוניר, היא קבוצה חלשה שאין לה למעשה מאומה. בני גינצבורג ואבי כהן היו הטובים ביותר בשורותיה ושחקני הקישור וההתקפה לא עשו דבר.

קבוצת בני-יהודה פתחה במרץ אך גוועה לאחר מכן וגם אצלה בלט שחקן הגנה, השוער יעקב אסייג. נסים כהן אינו משחק ואין מי שימלא את מקומו. האחר החל לשחק רק לאחר שנבצע בראש, בשלהי המחצית השנייה.

בדקה ה-10 נגח חיים גולדברג כדור שנעצר מטר אחד לפני שער בני-יהודה. בדקה ה-86 הגביה בר-טובים כדור מימין לשמאל ומשה אייזנברג נכשל בנגיחה, שעשויה היתה להעניק ניצחון לקבוצתו. אלה שני המהלכים העיקריים במשחק שהוכיח, שוב, כי בליגה הלאומית בכדורגל מייצגת רמת הכדורגל הזו את הכלל ולאו דווקא את היוצא מכלל. עצוב.

נבחרת אנגליה נוחתת הערב

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הכדורגל של אנגליה עומדת להגיע הערב, כדי להתמודד ביום רביעי במישחק חגיגי עם נבחרת ישראל, שיחנוך רשמית את היציע החדש באיצטדיון רמת-גן.

זה ביקורה הראשון של נבחרת אנגליה בישראל. המשלחת תמנה יותר משלושים איש, כמחציתם אנשי תקשורת. האנגלים עומדים להגיע בטיסת שכר מיוחדת מלונדון, סמוך לשעה 22.00.

בין האורחים מחו"ל שיגיעו לאירוע סר סטנלי רוס, מי שהיה נשיא פיפ"א, ברט מיליצ'יץ, יו"ר התאחדות הכדורגל של אנגליה, סר קרוקר, מזכיר התאחדות האנגלית, יו"ר התאחדות הכדורגל של יוון, יו"ר התאחדות של קפריסין, סגן יו"ר התאחדות מרוקנית, ועוד.

סגל נבחרת ישראל יתכנס מחרתיים למחנה אימונים בשפיים.

אברהם אבוקרט, קפטן מכבי חיפה, לופת ראשו באכזבה — לאחר החמצה גדולה של ברוך ממן, שנותר המוט על הרשא (צילום: מימל)

זה לא נעים, לורימר

הפועל פתח תקוה — הפועל חיפה 3—1 (1—0)
השערים לפתח תקוה: ניר אלון (10), איתן בורדיק (65), מני בסון (87). השער לחיפה: רונן רוקמן (53) — בבעיטת 11 מטר.
★ המצטיין: אלון חזן.
● הפועל פתח תקוה: גדבי, יוסף, בורדיק, אלון, סולומון (ורוביק), קייסי, ברשאן, לוי (חזן), בסון, לוין, הלל. המאמן: דרור ברנור.
● הפועל חיפה: אנטמן, מירו, קרישנר, לוי, ליפשיץ, גבאי, אבסלם (עמרו), שטיקר, רוקמן, מלכה, זאבה (אלורד). המאמן: פיטר לורימר.
שפט: יצחק ארגב, 1000 צופים בפתח תקוה.

מאת דודו מנר

פיטר לורימר, לשם מה היית צריך את זה? התלבושת האדומה אינה של מנצ'סטר יונייטד או ליברפול, אלא של הפועל חיפה. ואם תצליח להשאיר אותה בליגה הלאומית שלנו — לאחר הפסד חמישי רצוף — יהיה זה הישג כביר. הפסד בתוצאה גבוהה לקבוצה בינונית כמו הפועל פתח-תקוה יכול ללמד רק על מצבה הקשה של חיפה.

לחיפה רק שני שחקני שורה ברמה סבירה, שלומי שטיקר בקישור ורונן רוקמן, החלוץ הפעלתן. מלבדם אין לחיפה לא חלוץ ולא קשר, וגם ההגנה — מלבד השוער — חלשה. אמנם חיפה הציבה שמירה אישית יעילה כאשר מירו מאיר פוקח עין על חיים ברשאן ואפרים גבאי על ניר לוין, אולם לפתח-תקוה היו שחקנים נוספים, כשהצעירים אבינועם קייסי וגיא לוי שלטו במרכז השדה.

פתח-תקוה הבקיעה שער כבר בדקה 10, כשברשאן הגביה כדור שנעזר משמאל הבלם ניר אלון עלה גבוה מבולם ונגח פנימה. לפתח-תקוה ניתנו במחצית הראשונה עוד מספר הזדמנויות שהוחמצו, הגדולה שבהן זו של רונן הלל, שלא ניצל מסירה טובה של ניר לוין ומול השוער בעט בפזיזות לחוץ (דקה 29).

פתיחת המחצית השניה מצאה דווקא את חיפה בתנופה, כשקשריה הצעירים של פתח-תקוה נחתו כנראה ללא כוח. באותם רגעים בלט רונן רוקמן, שבא על שכרו כשפרץ מימין, חדר לרחבה והוכשל על ידי המגן הצעיר עומר סולומון. רוקמן עצמו בעט בדקה ה-53 בשמאלו את כדור העונשין מ-11 מטר, לפינה הימנית הנמוכה של השער.

חילוף מוצלח החזיר את השליטה למקומיים, כשאלון חזן נכנס (57) במקום גיא לוי, והפגין מישחק מצוין בקישור ובהתקפה. בדקה 65 הגביה ברשאן קרן משמאל, הכדור נהדף והגיע אל רונן הלל, שהחזיר כדור שטוח לרחבה ואיתן בורדיק דחק אותו לרשת.

הזדמנות מצוינת שלא נוצלה על ידי אלוהד מחיפה בדקה ה-77, רק ביטאה את חולשת ההתקפה החיפאית. פתח-תקוה הגדילה את היתרון בדקה ה-87, כאשר אלון חזן פרץ מימין והגביה כדור מסובב ומדויק אל ראשו של מני בסון, שנגח וקבע 3—1 לקבוצה הטובה יותר.

● אילן בר מהפועל עכו זכה באליפות ישראל בטוקף עד גיל 20, לאחר שגבר בגמר על חברו לאגודה אייל אחיון 10—6. בין הנערות ניצחה לילך פריסקי מעכו.

מחזור הבא

● שמשון ת"א — בני-יהודה (0—0)
● שעריים — מכבי נתניה (1—1)
● כפר-סבא — באר-שבע (3—1)
● בית"ר ים — מכבי חיפה (1—1)
● מכבי פ"ת — הפועל פ"ת (1—1)
● הפועל חיפה — הפועל ים (2—1)
● מכבי יפו — מכבי יבנה (0—1)
● הפועל ת"א — מכבי ת"א (1—1)

מלך השערים

1. זאהי ארמלי (מכבי חיפה) — 9
—. דורון רבינוביץ (מכבי פ"ת) — 9
—. מוטי איוניר (מכבי ת"א) — 9
—. א. מלמיליאן (בית"ר ים) — 9

הניחוש הנכון

1.	ב. יהודה — מכבי ת"א	x
2.	יבנה — הפועל ת"א	x
3.	הפועל ים — מכבי יפו	x
4.	הפועל פ"ת — הפ' חיפה	1
5.	מכבי חיפה — מכבי פ"ת	x
6.	הפועל ב"ש — בית"ר ים	1
7.	נתניה — הפועל כ"ס	1
8.	שמשון — מכ' שעריים	1
9.	חודה — בית"ר ת"א	2
10.	מרמורק — בית"ר נתניה	2
11.	הפועל עכו — לוד	x
12.	הפ' חולון — הכח ר"ג	—
13.	הפ' ר"ג — ה. השרון	2

האוהדות ביקשו לראות אלי אוחנה אחר

הפועל באר שבע — בית"ר ים 1—0 (0—0)
השער: מאיר עזרן (70).
★ המצטיין: שלמה אילוז.
● הפועל באר-שבע: זרטביצקי, ברהום, דהרי, אילוז, אזן, בריעקב, דהאן, עזרן, סולטן (גוגו), ריצמן (אלמליח), יובל אוחנה. המאמן: נחום סטלמך.
● בית"ר ירושלים: מורחי, קדוש, אוחלאי, בן-הרוש, דוד אוחלאי (ירון כהן), שוורץ, בר אליה, מלמיליאן, מלכה, גולדה, אלי אוחנה. המאמן: דוד קשטן.
שפט: עובדיה צבי, 9000 צופים בבאר-שבע.

מאת יואל פלג

תופעה יוצאת דופן היתה במגרש העירוני בבאר-שבע: יציעים גדושים בבנות המין היפה, בכל טווח הגילים. מסתבר כי באו לחזות באליל חלומותיהן: אלי אוחנה מבית"ר ירושלים. אך אוי לשברון, כי אלילן נשמר היטב על-ידי שלמה אילוז, שהצליח לשתקו. גם צעדיו של אורי מלמיליאן הוצרו, על-ידי מגן באר-שבע יורם בריעקב, וכך, כששני אלה כמעט ואינם מתפקדים, המכונה הירושלמית כולה מזייפת.

במחצית הראשונה עוד ניסו שחקני בית"ר ליזום התקפות. בהציגם למראית עין מישחק טכני, חסר עוצמה ותכליתיות. היחיד שניסה להניע את הכדור ולספק להם כדורים היה סמי מלכה, אך שחקן בודד אינו יכול לשחק במקום קבוצה שלמה. גם הוראותיו הטקטיות של מאמן בית"ר ירושלים, להשאיר בעורף הקבוצה 4—5 שחקנים במגמה לגונן על השער, מסבירות היטב מדוע צלעה התקפת ירושלים.

באר-שבע שיחקה בתנופה בשיטת 4—4—2, המטרה העיקרית של הקבוצה נעוצה בניסיון החוזר של שחקניה לפרוץ בעיקר מן המרכז הצפוף, ולא מן האגפים השוממים. השחקנים העדיפו לשלוח כדורים ארוכים אל עבר ריצמן ויובל אוחנה המהירים, אך כשאין מספיק תוקפים ברחבת ירושלים, אין לשניים למי למסור — וכך הכדורים, כי התקפת באר-שבע "עובדת על ריק".

לכל קבוצה היו הזדמנויות להבקיע שער ממצבים מצוינים. לירושלים, בעיקר ממצבי נגיחה, כששני כדורים ומלכה קרוב לקורות שער באר-שבע, ואילו לבאר-שבע היו אלה בעיקר ממצבי בעיטה שלא נוצלו כראוי. להוציא את הדקה ה-70. ריצמן הוציא כדור חזק ארוך, שנח למרכז רחבת ירושלים, שם ניסתה ההגנה להרחיק מתוחמה. בעירבוביה שנוצרה השתלט מאיר עזרן על הכדור ובעט מ-5 מטרים פנימה, האחרון כן הובהר כי זו התוצאה הסופית.

שחקני ירושלים, שבמילא האיטו את מהלכיהם, נראו לאחר כיבוש שער זה כעומדים על המקום, הם לא היוו יריב רציני לבאר-שבע עד תום המישחק.

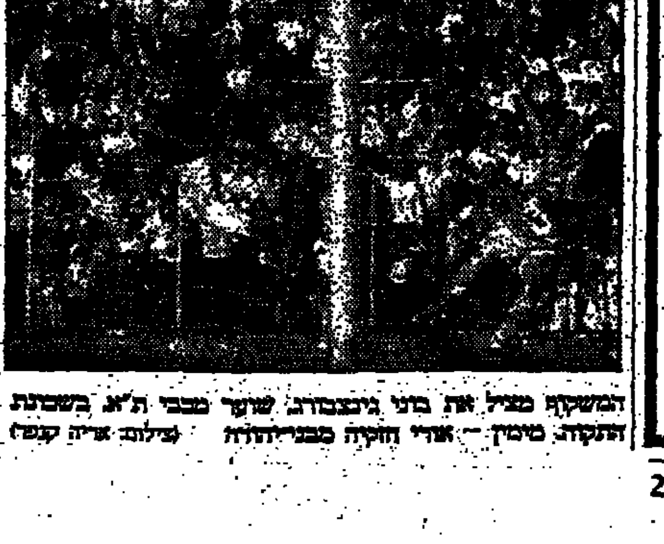

המשקוף מציל את בוני גינצבורג, שוער מכבי ת"א, בשכונת התקווה. מימין — אורי חוקיה מבני-יהודה (צילום: אריה קנטר)

המאזן — העגום: שום דבר לא קרה

ליגה לאומית

מאת יהושע שגיא

הצצה חטופה בטבלת הליגה הלאומית לכדורגל, אחרי מחזור המישחקים ה-18 שהיה אתמול, מלמדת כי למעשה לא התרחש מאומה בצמרת הטבלה או בתחתיתה. אולי אין זה כל כך עצוב, כאשר לא חלים שינויים בדירוג בשני הקצוות — אך עצוב מאד כאשר מתקבל הרושם, כאילו בשמונה מישחקים של הליגה הלאומית לא התרחש מאומה. הובקעו רק עשרה שערים, המאזן השלילי ביותר של העונה, אולי מכיוון שחלוצי חצי הקבוצות לא הבקיעו. גם מספר הצופים היה נמוך מן הממוצע המקובל במשחקים שוה כבר אינם מושכי קהל.

מכבי חיפה, אלוף השנתיים האחרונות, הוכיח בביתו כי הוא מצוי במשבר אמיתי. הגם שהצליח לשמור על מקומו השני בדירוג אחרי 0—0 לא מהביא עם מכבי פתח תקוה. החיפאים מדורגים רק במקום הרביעי באיכות הבקעה. הדבר מפתיע, בהתחשב בעובדה כי חוליית החוד שלהם כוללת לכאורה תותחנים בעלי שיעור קומה.

את האכזבה הביתית של האלוף מחיפה ניצל הפועל תל-אביב, שהיה על סף הפסד-חוץ ביבנה. המוביל הלאומי פיגר 1—0 עד לדקה ה-80, ואז הצליח המבקיע התורן מוריס ז'אנו להשוות 1—1, כדי למנוע הפסד ולשמור על יתרון 4 הנקודות שלו בחוד. בני-יהודה נשארה במקום השלישי אחרי שלא פיצחה מתקף של מכבי תל-אביב וסיימו 0—0. הישג איכותי למאמן יצחק שניאור, שאימן אשתקד את מכבי תל-אביב וזכה העונה עם בני-יהודה שעלו מהארצית ב-4 מ-6 הנקודות מול מכבי תל-אביב שנותר על מיקומו (5). גם בית"ר ירושלים נותר על עמדו (4), למרות שנחל בבאר-שבע את ההפסד השלישי הרצוף שלה, הפעם 0—2 לקבוצה הבאר-שבעית שנותרה על עמדה (6).

גם בתחתית לא חל שום שינוי. הארבע האחרונות לא שינו את דירוגן, בלבד העובדה שבוחות המקדיקמות אותן מחמירה את סיכוייהן. שעריים נותרה אחרונה אחרי הפסד-חוץ 2—0 לשמשון תל-אביב, שזינק עד למקום השמיני בטבלה. הפועל חיפה, עם שישה הפסדים רצופים, נותר לפני האחרון אחרי הפסד-חוץ להפועל פתח-תקוה (3—1) שעלה למקום השביעי. מכבי יפו נותר במקום ה-14 אחרי שסיים בירושלים בתיקו 0—0 את מישחקו עם הפועל המקומי, שהודרך לראשונה על ידי המאמן צבי רוזן, אבל לא זז ממקום ה-13.

לעומתם עשה מכבי נתניה עוד צעד קטן קדימה, למקום ה-10 (מ-12) בזכות ניצחונו הביתי 1—0 (1—0) על הפועל כפר-סבא המאכזב באחרונה גבוה (ירד ל-9 מ-7).

הנחמה היחידה של המחזור העלוב היא, כי בשבת הקרובה מצפים לנו כמה מישחקים העשויים לרתק: דרבי תל-אביבי כפול (הפועל — מכבי, שמשון — בני יהודה), מיפגש בין בית"ר ירושלים לאלוף מכבי חיפה בימק"א, ודרבי בפתח תקוה. אם גם ארבעה מיפגשים כאלה לא יעוררו את הליגה הלאומית, יחזרו כנראה דינה לרתוק על כפסי-הניחושים של הטוטו בלבד.

ביזבוז זמן, עונש

הפועל ירושלים — מכבי יפו 0—0
★ המצטיין: רוני פרי
● הפועל ירושלים: בודנה, הרמה, שפירא, נחמיאס, בסון, מלכה, תא-שמע, דיין, אסייג (עוגן), סורק, בתגלו. המאמן: צבי רוזן.
● מכבי יפו: ליברמן, כהן צדק, דניאל, פרי, סריכן, בר סביקה, אלקולומברה, כוחחי, מנשה, רמי לוי, דינבר, אביבה (ציפרוס). המאמן: בן חור כוחחי.
שפט אריה פרוסט, 1500 צופים, ימק"א ירושלים.

מאת רוני דיאן

שליטה ירושלמית ברורה, בכל המשחק, לא התבטאה בתוצאה בגלל משחק ההתקפה השיגרתי של המקומיים, שנבלמו על ידי מיגננה יפואית מחושבת ומסודרת, עליה ניצח הבלם המצטיין רוני פרי.

הירושלמים, לראשונה בהדרכתו של המאמן החדש צבי רוזן, אמנם גילו משחק מאורגן יותר לעומת השבועות האחרונים, אולם גם כך הם חייבים לשפר בצורה קיצונית את יכולתם, על מנת שלא לגלוש אל מתחת לקו האדום. חילופי המאמנים בקבוצה הירושלמית התבטאו אתמול מיידית גם בחילופי תיפקוד, כאשר המגן הקבוע יוסי תא-שמע הוצב בעמדת קשר, ואילו ריפעת סורק שפינה את עמדת הבלם האחורי לאריה שפירא המגן ליה, נשלח על ידי רוזן לחוד ההתקפה. החלוץ הקבוע יואב בסון הוסט לעמדת המגן השמאלי. שינויים טקטיים אלה אמנם ייצבו את ההגנה ואת מרכז השדה, אולם החזרו של סורק קדימה לא הוסיפה לקבוצה שום תוכן.

היפואים באו לימק"א בניסיון להבטיח לעצמם לפחות נקודה, ולא היה זה מפתיע שבמחצית הראשונה חצו את המגרש עם הכדור פעמים מועטות בלבד. גם לא מפתיע שהחלוצים מנשה מורחי ודוד אמיבה היו עסוקים יותר בסיוע להגנתם מאשר.

כתוצאה מניגודי המגמות נוצרה במשך רוב דקות המשחק צפיפות רבה במחצית המיגרש של יפו, ובמיוחד באיזור הרחבה. על רקע מציאות זו נאלצו הירושלמים להגביה ללא הרף כדורים רבים מן האגפים, ואת מתוך ניסיון לנצל את מישחק הראש הטוב של ריפעת סורק. אלא שהכדורים הגבוהים עסוקו מדי לעבר שערו של ליברמן ולכן לא היה כל קושי לבלמים דניאל ופרי לבצע את מלאכתם בצורה יעילה ביותר, כאשר כל ההגבהות של בתגלו, דיין ובסון לא השיגו את מטרתן.

לעומתם היה סורק כבד ראש והוכיח שוב, כי גם בתפקידו החדש־ישן אינו מסוגל כנראה לתרום רבות לקבוצתו, לפחות לא ביכולת אותה הוא מגלה בחודשים האחרונים. כל ניסיונותיו להתמודד עם הבלמים היפואים היו מעוררי חמלה.

על רמת המשחק מוטב לא להרחיב את הדיבור. שתי הקבוצות הוכיחו שוב, כי ביקשו בתחתית ומשקפות את רמתה. הצופים המאוכזבים שממילא לא ציפו לרמת משחק סבירה התאכזבו מאד. עד לדקה ה-59 עת בעט דיין הירושלמי כדור מסוכן שחמק לחוץ לא נרשם בפנקסי אפילו אירוע אחד הראוי לציון.

בדקה ה-63 היה המבצע היפה של המשחק, כאשר אסייג הירושלמי, תוך כדי הטעיית גוף נאה חלף על פניו של כהן צדק ובעיטה קשה בעט כדור אותו הצליח ליברמן להדוף. כרבע שעה לאחר מכן הוחלף במפתיע אסייג, שהיה בין הפעילים, על ידי המאמן רוזן שהכניס במקומו שחקן נוער אלמוני. חילוף תמוה זה חיסל למעשה את הסיכוי האחרון שעוד נותר לירושלמים להשיג ניצחון.

לסיכום: ביום אביבי כה יפה היה זה בהחלט ביזבוז זמן, אפילו עונש, לחזות בשתי קבוצות אשר צורת משחקן עלולה להבריח גם את הצופים המעטים שעדיין טובים לחזות בתצוגות העלובות של הליגה הלאומית.

שני הדרבים — השבת בבלומפילד

דרבי הפרברים בין שמשון ת"א לבני-יהודה יהיה המיפגש המוקדם (13.00) להצגה הכפולה שתהיה בשבת באיצטדיון בלומפילד. בדרבי הקרוב (15.00) ייפגשו מכבי והפועל תל-אביב.

صورة من الأصل

هكذا من الأصل

אורי שגיא — אלוף פיקוד הדרום מהיום

במקום אלוף משה בר־כוכבא

מאת סופר "הארץ"

אלוף אורי שגיא יתמנה היום לאלוף פיקוד הדרום, במקומו של אלוף משה בר כוכבא.

אלוף בר כוכבא יעסוק בתקופה הקרובה בטיפול בתחומים שונים במסגרת המטה הכללי. אלוף שגיא נולד ב־1943 בכפר ביאליק. ב־1961 התגייס לצה"ל לחטיבת "גולני". במלחמת ששת־הימים היה מפקד פלוגה בגולני ולחם ברמת־הגולן. בין השנים 1971—1973 היה מג"ד בחטיבת גולני.

ב־1974 שירת בתפקיד מטה, ומקץ שנה — ב־1975 — עבר קורס הסבה לשריון ופיקד לאחר־מכן על חטיבת שריון. בשנתיים הבאות (1976—1978) פיקד על חטיבת "צנחני" הנח"ל ונטל חלק במבצע אנטבה כאחד ממפקדי הכוחות.

באוגוסט 1981 נתמנה לראש מחלקת המבצעים במטכ"ל ומילא תפקיד זה במלחמת לבנון.

ביולי 1983 נתמנה לעוזר ראש אג"ם והועלה לדרגת אלוף.

בניגוד למקרים דומים בעבר

גולש שנסחף לשטח המצרי בטאבה הוחזר ללא עיכובים

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

השלטונות המצריים בטאבה משנים, כפי הנראה, את המדיניות הקשוחה שגילו בחודשים האחרונים כלפי בעלי יאכטות וגולשים מישראל. שלשום נסחף גולש ישראלי עם הגלשן שלו לתוך השטח המצרי ונלכד על ידי אנשי המשטר המצרים. בניגוד למקרים בעבר הוחזרו הגלשן והגולש בתוך שעתיים לשטח ישראל.

בעבירות בקרים, כאשר עגנו גולשים ויאכטות ישראליות לשטח המצרי, הם נלקחו למעצר והוטלו עליהם קנסות.

מאות חרדים הפגינו מול בי"ס בויאר בעת שנערך בו מפגש עם תלמידים ערבים מנצרת

שברו חלונות וצעקו קריאות גנאי נגד מפגשי יהודים ערבים ★ בעיריית י־ם מאשימים את ארגון יד לאחים

מאת נדב שרגאי

בעיריית ירושלים מאשימים את ארגון "יד לאחים", כי הוא שארגן בליל שבת את ההפגנה האלימה נגד המפגש בין תלמידים יהודים לערבים בבית הספר בויאר בשכונת בית וגן בירושלים. ארגון יד לאחים פועל בדרך כלל נגד המיסיון והוא הגוף העיקרי היום במאבק נגד הקמת האוניברסיטה המורמונית על הר הצופים.

מאות חרדים הפגינו בליל שבת מול בית הספר בויאר בשכונת בית וגן ובתוך המוסד, כאשר התקיים במקום המפגש המשותף בין תלמידי בית הספר סינט ג'וזף מנצרת (כ־80 תלמידים), לבין תלמידי שביעיה מבית הספר בויאר. החרדים היכו על חלונות הכיתות, שברו כמה מהם, וצעקו קריאות גנאי נגד מפגשי יהודים ערבים, המביאים לדעתם להתבוללות ולנישואי תערובת.

המפגש בין בני הנוער החל בשעות אחה"צ של יום שישי, כשבמקביל סובבה בחוצות בית וגן מכונית עם רמקול, אשר קרא לתושבים לצאת ולהפגין, כדי "להציל את נפשות הנוער היהודי". כעבור שעה כבר הגיעו לחצר בויאר מאות חרדים. כוחות משטרה ומג"ב הוזעקו למקום ופיזרו את ההפגנה ללא שימוש בכוח. לאחר שהוצאו המפגינים מחצר בית הספר המשיכו בניקורים ובקריאות בכביש שממול.

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, שוחח עם מנהלי בתי הספר, שתלמידיהם השתתפו במפגש וחיזק את ידם. קולק גינה את התקפת החרדים, המנוגדת, לדבריו, "למוסר היהודי ולעקרונות הדמוקרטיה". קולק אמר עוד, כי הוא מניח שהמפגין יודע שאלימות אינה יכולה להישאר תמיד חד סטרית.

רב המקורב לארגון יד לאחים אמר אתמול ל"הארץ": "משרד החינוך מנחית על המנהלים והמורים בבתי הספר תכניות המתכנות כאילו לדמוקרטיה ולאחוות עמים. אין הם מבינים כי בסופו של דבר מפגשים אלה מביאים להתבוללות ולטשטוש הזהות היהודית אצל התלמידים היהודים. אני בטוח שאילו היו שואלים את הורי התלמידים וגם את רוב המורים מה דעתם — המפגשים הללו לא היו מתקיימים".

בקרוב — ועדת שרים למקומות הקדושים

מאת נדב שרגאי

שר החינוך, יצחק נבון, יכנס בקרוב את ועדת השרים לענייני מקומות קדושים, שלא הוקמה עד היום. אחת ממשימותיה הראשונות של הוועדה תהיה בחינת דו"ח של אגף העתיקות, שהוגש לשר החינוך, בנוגע לעבודות שבוצעו על ידי הוואקף בתחומי הר הבית. נבון עצמו הודיע על כך בתשובה לפנייה של ח"כ גאולה כהן.

נבון אישר, כי אגף העתיקות הכין דו"ח בנושא הר הבית ואגב כך מתנה ביקורת והביע תמיהה — מדוע לא קמה ועדת השרים עד היום. על פי החוק יהיו חברים בוועדה — שר החינוך, שר המשפטים ושר הדתות.

מזכיר חברת העובדים

"הממשלה הביאה ענפי הבנייה והחקלאות אל סף התמוטטות"

מאת יונתן שרמן

הממשלה, בתכניתה לייצוב המשק, הצליחה לגרום להורדת האינפלציה ולשיפור במאזן התשלומים. ואולם, הממשלה הזניחה את הטיפול במגזרים שונים ובעיקר בענפי החקלאות והבנייה, והביאה אותם לסף התמוטטות — דברים אלו אמר דני רוזוליו, מזכיר חברת העובדים בהופיעו לפני המועדון הימי־כלכלי.

מחרתיים שביתת רעב למען יציאת אידה נודל מבריה"מ

מארגנות נשים מקבוצת ה־35 בפתח מרכז רק"ח בת"א עם פתיחת דיוני המפלגה הקומוניסטית במוסקווה

(עית). עם פתיחת דיוני המפלגה הקומוניסטית הסובייטית במוסקווה, מחרתיים, יפתחו נשים מקבוצת ה־35 הישראלית בשביתת־רעב, שתימשך ברציפות במשך 35 שעות, בפתח מרכז המפלגה הקומוניסטית הישראלית (רק"ח), בתל־אביב. השובתות מוחות נגד יחס השלטונות הסובייטים כלפי אידה נודל וסירובם החוזר להעניק לה אשרת יציאה לישראל. אילנה פרידמן, בת 50, אחותה של אידה נודל, וכן נציגות של ארגוני נשים שונים יצטרפו לשביתת הרעב.

הכלכלנית, אידה נודל ממוסקבה (55), פנתה בבקשה לאשרת יציאה לישראל עוד במאי 1971. ב־1978 היתה לאסירת ציון, כאשר נגזרה עליה גלות לסיביר למשך 4 שנים. עתה היא יושבת בעיירה בנדרי במולדוביה ואסור לה לעזוב את המקום ולחזור למוסקווה.

אמנים בארה"ב מוחים על איסור הצנזורה להציג בארץ "הו כלכותא"

מאת סופר "הארץ"
לענייני תרבות

המחזאים ארתור מילר, אדוארד אולבי, גרסון קאנין, וכן איגודי המחזאים והשחקנים בארצות־הברית — שיגרו מברקי תמיכה למפיק "הו כלכותא", נורמן קין, בהם הם מביעים את מחאתם על כך, שהמחזה העירום הנודע, נאסר להצגה בישראל.

קין והאמרגן הישראלי, רפי שחר, יופיעו מחר בפני מליאת המועצה לביקורת סרטים ומחזות, ויערערו על החלטת המועצה, שלא להתיר את הצגת המחזה בישראל, בשל היותו גדוש פורנוגרפיה וניבול פה.

וילנר יצא למוסקווה [illegible]שת.. בוועידת המפלגה הקומוניסטית

(עו). המזכיר הכללי של רק"ח, ח"כ מאיר וילנר, יצא ביום ו' בבוקר דרך אתונה למוסקווה, כדי להשתתף בוועידה ה־27 של המפלגה הקומוניסטית של בריה"מ.

חבר הכנסת וילנר לא היה מוכן לאמר אם נושא חידוש היחסים בין ישראל לבריה"מ יעלה בשיחותיו במוסקווה. על פי סדר היום תיפתח הוועידה ביום ג' ע"י גורבאצ'וב שימסור דין וחשבון, ונאומו יכלול את הנוסח החדש של הפרוגרמה של המפלגה הסובייטית ותקנון המפלגה. בהם הוכנסו שינויים. הוועידה תסתיים בתום כשבוע בבחירת המוסדות וחברי הוועד המרכזי החדש.

הוועד הבינ"ל ליהודי סוריה ישמע היום עדויות בפאריס

מאת יואב מוקר
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). שני יהודים שהצליחו להימלט ולצאת באחרונה מסוריה ומלבנון עתידים להעיד היום לפני כינוס מיוחד של הוועד הבינלאומי למען יהודי סוריה.

ראשי הוועד ציינו אמש, כי עדויותיהם של השניים — ראשונות מסוגן זה חודשים ארוכים — אמורות לגייס את הממשלות במערב ואת דעת הקהל הבינלאומית לטיפול דחוף במצוקתם של היהודים בסוריה, ולאחרונה — גם של היהודים שנותרו עדיין בלבנון. לכנס שייפתח היום בפאריס עתידים להגיע כ־150 נציגים מ־19 מדינות.

עורך הדין היהודי־צרפתי סרז' קלארספלד עושה זה ימים אחדים במאמצים בביירות ליצור קשר עם חוטפיהם של היהודים. לפי שעה, לא התקבלו מביירות ידיעות המבשרות על התקדמות במגעיו שם.

כנס עולמי של חיילים יהודים משוחררים בי־ם

(עש"ת). לירושלים יגיעו היום כ־250 חיילים משוחררים יהודיים, נציגי איגודי חיילים משוחררים מאנגליה, קנדה, ארה"ב, צרפת, דרום אפריקה, פינלנד, דנמרק ועוד, כדי להשתתף בכנס העולמי הרביעי של חיילים יהודים משוחררים שייערך במלון לרום.

בכנס, שאורגן ע"י איגוד החיילים המשוחררים בישראל ואנשי ארגון "צוות", משוחררי צבא הקבע של צה"ל, ישתתפו גם מתנדבי הישוב לצבא הבריטי, לבריגדה ומשוחררי צבא הקבע של צה"ל. בראש הכנס יעמוד דן הרדי מארגון "צוות". הכנס ייפתח בטקס חגיגי ביום ב' (24.2.86) במעמד נשיא המדינה חיים הרצוג.

חדשות המשק

קרנות נאמנות המתמחות במניות גייסו 10 מיליון ד' בשבוע שעבר

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

קרנות הנאמנות המתמחות במניות גייסו בשבוע שעבר 10 מיליון דולר. סכומים אלה הוחזרו לשוק המניות והביאו לעליות שערים חדות בכל ענפי המסחר. העובדה, כי חלק מסוחרי הבורסה ניצלו את עליות השערים, כדי להיפטר מהחזקותיהם, הביאה להכפלת מחזור המסחר במניות משני מיליון דולר ליום, לפני כמה שבועות, לארבעה מיליון דולר כיום.

מקורות בבנקים מוסרים על עלייה בנפח העסקות בניירות ערך המתבצעות על־ידי ציבור המשקיעים הרחב. עד כה פעל הציבור באמצעות קרנות הנאמנות והזרמת לבורסה מצביעה על אמון גדל בהשקעה במניות.

בסקירת סוף השבוע של אחד הבנקים הגדולים הוערך, "כי בשבוע הקרוב תימשך המגמה החיובית בבורסה, אף כי ייתכנו תיקונים טכניים, עקב העליות הרצופות הניכרות בשבועיים האחרונים".

הבורסה תחדש היום את המסחר במניות חוף האלמוג, לאחר הפסקה של שלושה חודשים בגלל אי־פרסום דו"חות כספיים. תנודת השער במניה תהיה היום בלתי מוגבלת.

בעקבות המלצות ועדת שילוני

35 קרנות נאמנות עלולות להתפרק

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

35 קרנות נאמנות מתוך 122 קרנות הפועלות בשוק, מרביתן בניהולן של חברות ברוקרים פרטיות, עלולות להתפרק בעקבות המלצות ועדת שילוני — כך עולה מבדיקת "הארץ".

משרד המשפטים משלים בימים אלה את הכנתה של הצעת חוק, המתבססת על המלצות הוועדה, שבראשה עמד יו"ר הרשות לניירות־ערך, אליעזר שילוני. בין המלצות הוועדה מוצע, כי שר האוצר יוסמך שלא לאשר הסכם נאמנות אם אין לדעתו סבירות גבוהה, שכעבור שישה חודשים ממועד הפעלת הקרן יהיו נכסיה גבוהים משני מיליון דולר.

כאמור, 35 קרנות נאמנות אינן עונות על קריטריון זה ועל קריטריונים נוספים, שעליהם המליצה הוועדה וקיים חשש שהן תפורקנה.

הוועדה גם המליצה, כי לכל מנהל בקרן נאמנות יהיה הון נפרע מינימלי של 333 אלף דולר. גם על קריטריון זה חלק גדול ממנהלי קרנות הנאמנות כיום אינם עונים.

פרס תובע לבטל תשלום שכר ליו"רים של החברות הממשלתיות

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ראש הממשלה שמעון פרס מבקש לבטל תשלום שכר, מתן רכב צמוד ונהג ליושבי ראש של מועצות מנהלים בחברות ממשלתיות. בדיון שהתקיים בלשכתו שלשום בהשתתפות שרים מהמערך ומהליכוד תקף ראש הממשלה את הליכוד ואמר: "נדהמתי למצוא שהליכוד יצר במשק מצב, שלא היה לו מקום, תחת ממשלות המערך. יושבי ראש של מועצות מנהלים בחברות ממשלתיות מקבלים שכר, רכב ונהג. הדבר הזה לא היה קיים קודם. אני קורא לבטל מיד את הנוהג הזה".

שר האוצר יצחק מודעי, שנכח בישיבה, הסכים להצעת ראש הממשלה. סגן ראש הממשלה דוד לוי אמר למודעי: "אתה אינך יכול להסכים בשמי". במשרדים הכלכליים העריכו אמש, כי נושא זה ייבדק בקרוב ויוצע כ"גזרה כלכלית" על ראשי החברות, שזוכים להטבות אלה.

לאחר שעלה על שרטון המו"מ על פרישה

שביתה כללית במלון אסטוריה על רקע פיטורי העובדים

יימכר לרשת מלונות דן

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

עובדי מלון אסטוריה בתל אביב פתחו בסוף השבוע בשביתה כללית במחאה על פיטוריהם וחילוקי דעות עם ההנהלה בנושא תנאי הפיצויים. 250 עובדי המלון, המועסקים על ידי רשת מלונות באזל קיבלו לפני כשבוע מכתבי פיטורים לאחר שהרשת סיימה ארבע שנות ניהול ובעלי המלון מבקשים למכרו לרשת מלונות דן. העובדים לא הגישו שום שירותים לאורחים ואלה בוצעו על ידי חברי ההנהלה והמנהלים.

השביתה הכללית פרצה עוד ביום חמישי בשעה תשע בלילה לאחר שקודם לכן עלה על שרטון מו"מ בין נציגי שני הצדדים בנושא תנאי הפרישה. לדברי יו"ר הוועד יוסף גבאי דורשים העובדים לבטל את מכתבי הפיטורים ולשלם להם פיצויים מוגדלים. ההנהלה מוכנה לשלם לעובדים פיצויים רגילים. נציגי ההסתדרות היו נוכחים בפגישה עם נציגי ההנהלה אולם לא היו שותפים לישיבת הוועד שהחליטה על השביתה הכללית. רשת מלונות דן המבקשת לקנות את המלון מוכנה לקלוט 70 אחוז מעובדיו.

התאחדות בתי־המלון תיאבק על שחרור מחובת הקפאת המחיר למקומיים

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

התאחדות המלונות בישראל תמשיך במאבקה לשחרר כליל ולאלתר את המיגזר מחובת ההקפאה על חישוב מחירי אירוח לישראלים — סיכום על כך התקבל בישיבה סגורה של ההנהלה שהתקיימה בסוף השבוע בתל־אביב.

לסופר "הארץ" נודע אמש, כי בישיבה הובעה מורת רוח על כך שהגורמים הממשלתיים לא נענו לדרישת המלונאים להפשיר את שער ההמרה המוקפא — 1.231 שקלים חדשים — לחישוב מחירי אירוח לישראלים ולהעמידו על השער היציג. משרד האוצר נענה לעמדת משרד התיירות בנושא זה ואישר עדכון של 10 אחוזים כלפי מעלה ל־1.3.

ב־30.6 אמור לפוג תוקף צו ההקפאה לגבי כל המשק ואז יהיו גם המלונאים משוחררים ממנה לגמרי.

השפל בתנועת התיירות בין המדינות נמשך

תידון הרחבת התיירות בין ישראל למצרים

אישיות בכירה בענף התיירות עומדת לצאת בקרוב למצרים

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

אישיות ממשלתית בכירה ביותר בענף התיירות אמורה לצאת בקרוב למצרים, כדי לדון בהרחבת תנועת התיירות בין שתי המדינות. לשתי המדינות הסכם תיירות, שסעיפיו לא מולאו עד היום. מבדיקה שהשלים אמש סופר "הארץ" עלה, כי השפל בין ישראל ומצרים נמשך מאז ספטמבר 1985. לשיא הגיעה הירידה בחודש דצמבר האחרון, אז נרשמה ירידה של 40 אחוז בתנועת התיירות בדרך האוויר בין שתי המדינות, לעומת אותו חודש מקביל בשנת 1984. היה זה לאחר החטיפה ופיצוצו של המטוס המצרי במלטה.

בחודש אוגוסט '85 נרשמה עדיין עלייה של 3.7 אחוזים בתנועת הנוסעים בדרך האוויר בין שתי הארצות, לעומת אותו חודש מקביל ב־'84. בספטמבר חל מפנה לרעה ונרשמה ירידה של 27 אחוז בתנועת התיירות בדרך האוויר. בחודש אוקטובר היתה ירידה של 12 אחוז באותה תנועה בין שתי הארצות ובחודש נובמבר ירידה של 27 אחוז.

הצהרות סותרות גרמו לעצבנות בשוקי הכספים

הדולר ירד כלפי הליש"ט וכלפי המארק הגרמני

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שערי החליפין בשוקי הכספים הבינלאומיים נעו בעצבנות מרובה במשך השבוע האחרון. בסוף השבוע נסגר שער הדולר ברמות נמוכות במיוחד כלפי הליש"ט — ירידה של 2.3 אחוזים, וכלפי המארק הגרמני — ירידה של 1.8 אחוז. שער הפרנק השוויצרי התחזק כ־0.8 אחוז ואילו שער הין היפני היה נמוך ב־0.8 אחוז.

במהלך השבוע הצהיר שר האוצר האמריקאי, כי ירידה נוספת בשער הדולר תביא לארה"ב תועלת בכך שתגרום לצמצום הגרעונות בתקציב. במקביל התבטא יו"ר הבנק הפדרלי של ארה"ב, פול וולקר, כי נפילת הדולר מהירה מדי והיא מעוררת סכנות של עליה ברמת האינפלציה. וולקר הדגיש, כי הפיתרון לבעיות הכלכליות של ארה"ב לא יבוא על בסיס של תנודות בשערי החליפין.

ההצהרות הסותרות גרמו למבוכה רבה בשוקי ההון תוך מימוש רווחים במטבעות היפאניים. במקביל נוצרה נטייה להשקעה ורכישה במטבעות אלה ברמות הנמוכות יותר.

ההצהרות מיפן, כי שער הין כלפי הדולר ברמה של 180 ין הוא שער סביר הביא למימוש רווחים במטבע היפני.

מנועי בית־שמש יימכרו ל"כור" לאחר הסכמת פרט אנד וויטני

משלחת יצאה לארה"ב

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משלחת בכירים, משותפת לממשלה, להסתדרות העובדים ולחברת "כור" יצאה בסוף השבוע לארה"ב להמשך הדיון עם חברת "פרט אנד ויטני" על רכישת מניותיה של הממשלה במפעלי "מנועי בית שמש" ל"כור".

בשבועות האחרונים סוכמו מרבית התנאים לרכישת מניותיה של הממשלה ל"כור". משלחת של חברת "פרט אנד ויטני", שבדקה ביתר המניות של המפעל, גם ביקרה בארץ ועקבה אחר הדיונים. הוחלט לשגר משלחת ישראלית לחו"ל, כדי לקבל את הסכמתה הסופית של "פרט אנד ויטני" למכירה.

עורכת את העמוד: אורית גלילי

כל טיסת ט.וו.א באמריקה: $37.25 בלבד*

לאס וגאס / הגרנד קניון

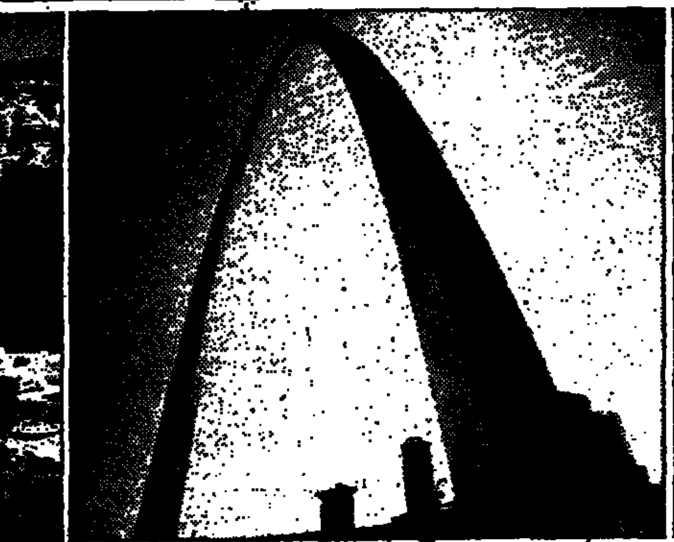
סנט לואיס - השער למערב

וושינגטון / הקפיטול

סאן פרנציסקו / גשר הזהב

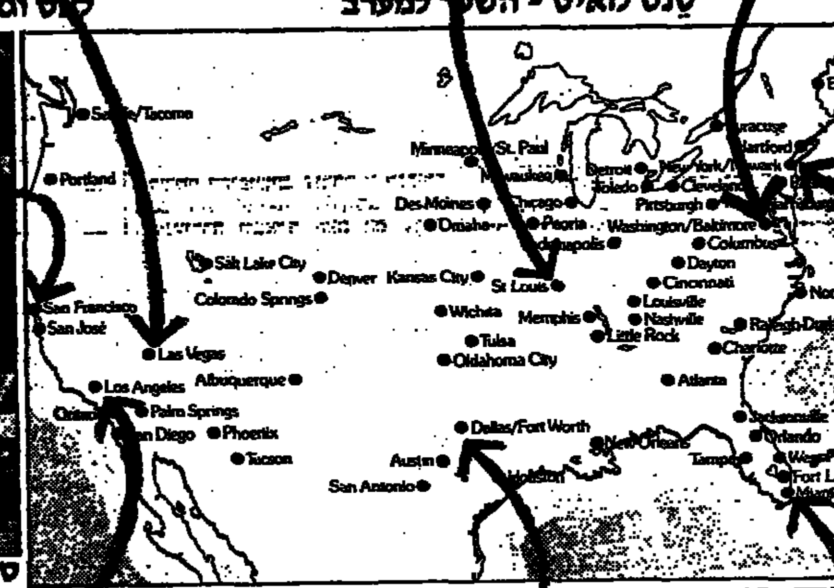

ניו יורק, ניו יורק!

לוס אנג'לס עיר הכוכבים

דאלאס / ידידים ותיקים

פלורידה / ה"אברגליידס"

גלה את אמריקה כפי שחלמת לעשות עם הכרטיס המיוחד Discover America של ט.וו.א.

כל שעליך לעשות הוא לקנות את הכרטיס החדש DISCOVER AMERICA של ט.וו.א יחד עם כרטיס ט.וו.א לטיסה הטרנסאטלנטית שלך. עליך להזמין מינימום 4 כרטיסים לטיסות־פנים במחיר $37.25 כל אחת. **כל טיסה נוספת של ט.וו.א - עד 4 טיסות לכל היותר - לכל מרחק ברחבי ארצות הברית, תעלה לך רק $30.00.**

פירושו של דבר שעכשיו, כאשר אתה מגשים את חלומך הישן לבקר באמריקה, אתה יכול לראות הרבה אמריקה.

חשוב על המקומות המרתקים! הוליווד... הרי הרוקי... הגרנד קניון... פלורידה אברגליידס... ניו אורלינס ומטעמיה הקריאוליים... המערב הפרוע.... הדרום הישן..... לב ליבה של טקסאס.

כל אמריקה. ט.וו.א טסה ליותר מ־60 ערים, כך שיש לך ממה לבחור.

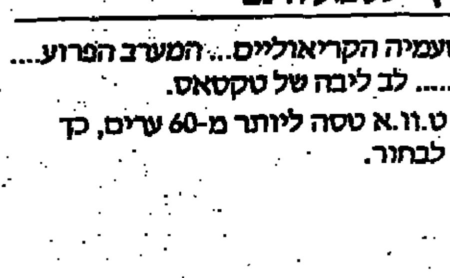
מכונית "הרץ" לשבוע חינם

מכונית "הרץ" לשבוע־חינם
תוכל להנות הרבה יותר מביקורך אם תנצל את ההצעה המיוחדת של ט.וו.א - עם רכישת שני כרטיסי טיסה טרנסאטלנטיים (למבוגרים) תוכל לקבל **חינם** מכונית "הרץ" לתקופה של עד 7 ימים. עליך רק לשלם בעד הביטוח, המסים והדלק.

קל לתכנן
תוכל להפיק את המכסימום מנסיעתך בעזרת תכנון מוקדם. זכור - הדרך ממקום אחד למשנהו כרוכה לפעמים ביותר מאשר טיסה אחת. פנה אל סוכן הנסיעות שלך או אל ט.וו.א.

* כפוף לתנאים מסויימים. בתוקף 1 בנובמבר 1985 - 21 למרס 1986
** בכל המשרדים הראשיים של הרץ בארה"ב

TWA מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב

בניצחון 2—0 על ליוורפול

לינקר וריד נפצעו, אינם באים לישראל

ליגה אנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). גארי לינקר ופיטר ריד, שניים משחקני האלופה אוורטון שנטלו אתמול חלק בניצחון הליגה 2—0 על ליוורפול, נפצעו בדרבי העירוני ויחמיצו את המסע לישראל ואת המישחק ברמת־גן ביום רביעי.

לינקר, מלך השערים של הליגה האנגלית שהבקיע גם אתמול, נפגע בגבו במהלך המישחק. הקשר ריד מתח את שרירי מפשעתו.

כדורגלן אחר של הסגל האנגלי, הבלם מארק רייט מסאותהמפטון, הבקיע לזכות קבוצתו במישחק הפסד 2—3 בקובנטרי.

רק 5 מישחקים נערכו בליגה הראשונה, בגלל מזג האויר הגרוע והמיגרשים המכוסים כפור, ובסך הכל נידחו 35 מישחקים בליגות האנגליות והסקוטיות.

יותר כ־45 אלף צופים באו לאיצטדיון אנפילד לחזות בדרבי של העיר ליוורפול, וראו את האלופה והמובילה מנחילה הפסד ביתי ראשון העונה לליוורפול 2—0. השער הראשון הובקע בדקה ה־74 כאשר הבלם קווין ראטקליף בעט מקו האמצע. הכדור חמק מתחת לגופו המגוחך של שוער ליוורפול, ברוס גרובלאר. כעבור ארבע דקות הבקיע לינקר את שערו ה־30 העונה. אוורטון, שלא נוצחה מאז חודש ספטמבר, פתחה עתה פער של 8 נקודות על בת־עירה.

מנצ'סטר יונייטד, שבשלב מסוים של העונה כבר הובילה ביתרון של 17 נקודות על אוורטון, שמרה על פיגור של שלוש נקודות בלבד בניצחון ביתי 3—0 על האחרונה בטבלה, ווסט־ברומיץ'. גיבור הניצחון היה הזולוך הדני נמוך הקומה יספר אולסן, שהבקיע את שלושת השערים, פעמיים במחצית הראשונה הכשל קולין גיבסון בנגיחה ברחבת ברומיץ', ואולסן הבקיע מהנקודה הלבנה. השער השלישי הובקע במחצית השניה והנחיל הפסד 20 לברומיץ', שנוהלה לראשונה ע"י רון סונדרס.

דויד האואלס בן ה־18 לא ישכח את הופעת הבכורה שלו במדי טוטנהאם. הוא הבקיע את שער הניצחון בדקה ה־66 במישחק החוץ נגד שפילד ונסדיי, שהובילה בדקה ה־20 משער של גארי תומפסון. ג'ון צ'ידוזי, החלוץ הניגרי של טוטנהאם, השווה לפני ההפסקה. זה היה השער הראשון של "התרנגולים" מאז דצמבר.

סאותהמפטון הובילה 2—0 בהפסקה של מישחק החוץ בקובנטרי, משערים של מארק רייט וגלן קוקריל, בבעיטת 11 מ'. אלן בראזיל, שעבר ממנצ'סטר יונייטד, הבקיע לקובנטרי בדקה ה־55. ניק פיקרינג השווה ודייב בנט קבע 3—2 לקובנטרי 12 דקות לסיום.

במישחק נוסף נפרדו קווינס פארק ריינג'רס ולוטון טאון בתיקו 1—1.

בליגה השניה היו שלושה מישחקים: אולדהם — פורטסמות 2—1, סטוק — צ'רלטון 0—0, ווימבלדון — ברייטון 0—0.

המובילה בליגה הסקוטית, קבוצת הארטס, סיימה בתיקו 1—1 מישחק חוץ עם סלטיק. אברדין, שגברה על היברניאן 1—0, סגרה את הפיגור לשלוש נקודות.

צמרת הטבלה

1.	אוורטון	30	35—69	62
2.	מנצ'. יונ.	29	35—52	59
3.	ליוורפול	30	33—57	54
4.	צ'לסי	27	29—45	54
5.	ווסטהאם	26	24—42	51

כרטיס אדום לשוער שומאכר והפסד 1—3 לקלן במינכן

פיונטי ישב על הספסל ★ המובילה ברמן ניצחה 7—3 ★ שוב נידחו חמישה מישחקים

ליגה גרמנית

מאת זיגמונד שפיגלר

דיסלדורף (מיוחד ל"ספורט הארץ"). התאחדות הכדורגל המערב־גרמנית הודיעה, שהחל בעונה הבאה תוארך פגרת החורף עד לסוף פברואר. החורף הקשה הופך את המישחקים למגוחכים ורבים נידחים בגלל המצב הקשה של המיגרשים. אתמול נערכו רק ארבעה מתשעת המישחקים בבונדסליגה.

את הניצחון המרשים ביותר השיגה המובילה ורדר ברמן, שניקה במיגרשה את פורטונה דיסלדורף 7—3. ניובאואר הבקיע ארבעה שערים, מהם שלושה ברציפות במחצית השניה, ובורגסמילר הוסיף שלושה.

אבל הסיפור של המחזור היה באיצטדיון האולימפי במינכן, שם ניצחה באיירן את פ.צ. קלן 3—1. כבר בדקה החמישית הובילה באיירן משער בבעיטת 11 מ' של מאתאוס, לאחר שהשוער שומאכר הכשיל בתוך הרחבה את מאתי וקיבל כרטיס צהוב. בדקה ה־25 קבע הולצאוורת 2—0 ולינהוף צימצם את הפיגור ל־1—2 בדקה ה־64.

בדקה ה־75 פרץ הולצאוורת לעבר שער קלן. שומאכר יצא לקראתו והולצאוורת נראה שרוע על הדשא. השופט שלף כרטיס אדום לשוער ומאתאוס הבקיע את שערו השני מהנקודה הלבנה. בשידור הטלוויזיה מאוחר יותר נראה בבירור, ששומאכר לא נגע כלל בהולצאוורת. הענין יובא לדיון בפני ועדת המשמעת ובקלן מקווים, שצילומי הטלוויזיה ימנעו את הרחקתו של השוער. דוד פיונטי ישב בין המחליפים, אבל לא שותף במישחק.

המוליכה השניה, בורוסיה מנשנגלאדבאך, ניצחה בביתה 3—0 את נירנברג משערים של הוכסטטר, מיל (בבעיטת 11 מ') וריינהולד. כמה משחקני המפתח של המנוצחת מתחו ביקורת חריפה על המנהל הלמוט גרסהוף שבמקום לחתום עימם חוזים לקראת העונה הבאה, יצא לחופשה.

במישחק נוסף סיימו קייזרסלאוטרן ואיינטרכט פרנקפורט בתיקו 1—1.

צמרת הטבלה: ורדר ברמן 38, באיירן מינכן 34, בורוסיה מנשנגלאדבאך 33, באייר לוורקוזן 27, האמבורג 26.

בעיטה חפשית

רבותי, האינקוויזיציה חוזרת

מחכים לעימות הבית"רי בנתניה

שני המובילים ניצחו אתמול בחוץ בהפרשים משכנעים: נתניה 5—1 במרמורק, תל־אביב 3—1 בחדרה

ליגה ארצית

מאת משה הר־געש

המוליך בית"ר נתניה ממשיך לדהור את יריביו בליגה הארצית ואתמול הביס במישחק חוץ את הפועל מרמורק 5—1. פער הנקודות לא גדל כיוון שגם בית"ר תל־אביב, המקום השני, ניצח בחוץ 3—1 את הפועל חדרה.

בחולון הופסק המישחק בדקה ה־32 כאשר הפועל חולון הוביל 1—0 מול הכח רמת־גן, והשוער האורחים נורדמן שהוענש בכרטיס אדום סירב לרדת מהמגרש.

בית"ר נתניה — הפועל מרמורק 5—1 (1—1)

השערים: ישראל פוגל (22, 51, 67, 77), שלמה אדרי (82). השער למרמורק: פנחס שכטר (32, מ־11 מ').

★ המצטיין: ישראל פוגל.

החלוץ הוותיק ישראל פוגל הוכיח אתמול, כי הגיל אינו נותן בו את אותותיו. הוא הבקיע ארבעה שערים והיה הגורם העיקרי לתבוסה שהנחיל המוליך הארצי להפועל מרמורק. הבית"רים עשו במגרש כרצונם, בעיקר במחצית השניה, כאשר הקבוצה הביתית התמוטטה. שפט יצחק רוזנברג, 1,000 צופים, ברחובות.

בית"ר תל־אביב — הפועל חדרה 3—1 (1—1)

השערים לבית"ר: דב רמלר (3, 62), אלי כהן (70). השער לחדרה: עופר ברשמאל (1).

★ המצטיין: אלי כהן.

ניצחון החוץ הגבוה אינו מבטא יכולת יוצאת דופן של הבית"רים. האורחים פשוט ניצלו שגיאות של הגנת חדרה וחזרו לביתם עם שלוש נקודות. אלי כהן בישל את שני השערים של דב רמלר וגם הבקיע שער בעצמו. שפט יוסף שוער, 800 צופים, בחדרה.

דוד רוזנבלום

מכבי רמת־עמידר — בית"ר חיפה 2—0 (1—0)

השערים: נתן אהרוני (17), יובל קפיטולניק (80).

★ המצטיין: רחמים שלום.

קבוצת מכבי רמת־עמידר לא התקשתה להנחיל לחיפאים הפסד תשיעי רצוף. היא שלטה במגרש ללא עוררין וניצחונה לא הוטל בספק. בדקה ה־17 הגביה עזרא אליהו כדור קרן, ונתי אהרוני נגח לשער. השער השני הובקע עשר דקות מהסיום, כאשר עוזי בעט כדור חזק, השוער מיימון בראיבבי הדף ויובל קפיטולניק בעט מ־8 מטרים לרשת. שפט שלמה יוסף, 200 צופים, ברמת־עמידר.

יוסף חבס

הפועל חולון — הכח ר"ג 0—1 (הופסק בדקה ה־32)

השער: ליאון פנסו (5).

בדקה ה־32 היתה התקלות בין ליאון פנסו לשלמה נורדמן שוער הכח. השופט יעקב ממן הוציא כרטיסים צהובים לשניהם. לפתע נראה נורדמן נוטש את שערו ורץ לכיוון אחד מאוהדי הנהלת חולון. השופט הציג לו כרטיס אדום, אך נורדמן סירב לעזוב את המגרש למרות הפצרות חבריו. השופט המתין כשבע דקות ושרק לסיום, בעוד שחקני הכח אוחזים בנורדמן ומונעים ממנו להתפרץ לשופט. קודם לכן לחצו החולונים והחמיצו רבות, למעט בדקה ה־5, כאשר עמנואל הגביה כדור לרחבת החמש וליאון פנסו נגח לרשת. 200 צופים חזו במישחק בחולון.

מנחם כהן

בית"ר רמלה — הפועל בית־שמש 1—0 (0—0)

השער: ארז רצבי (88).

★ המצטיין: יצחק בלאיש.

גיבור המישחק היה ארז רצבי, בנו של כדורגלן העבר זכריה רצבי, שנכנס לשחק רק ארבע דקות לפני הסיום, אך הבקיע את שער הניצחון במבצע מרהיב. רצבי ג'ונגר חלף על פני כל הגנת הפועל בית־שמש, כולל השוער וגילגל את הכדור לרשת. שפט שלמה 500 צופים. ב־הור (ענש רדיוס של בית־שמש).

הפועל רמת־השרון — הפועל רמת־גן 2—0 (1—0)

השערים: דוד נמני (43), רפי פלד (90).

★ המצטיין: רפי פלד.

הפועל רמת־גן המשיך להפגין חולשה ואיפשר לאורחים מרמת־השרון לקצור ניצחון חוץ מפתיע. שחקני רמת־השרון התפרסו נכון על כר הדשא והפגינו מישחק מאורגן ויעיל. במחצית השניה ניסו שחקני רמת־גן להשוות, אך ההגנה האורחת בראשות הבלם ג'קי דהאן לא נכנעה. השער הראשון הובקע לאחר טעות בהגנה, נמני חטף כדור ובעט מתחת לבטנו של ג'ילודי. בדקת הסיום ביצעו האורחים התקפה נאה, בסיומה הבקיע פלד שער יפה. שפט קלמן ציזמן, 200 צופים, באיצטדיון רמת־גן.

יצחק לביא

הפועל עכו — הפועל לוד 1—1 (0—0)

השער לעכו: שמעון ועקנין (56), השער ללוד: בני סמרגה (63).

★ המצטיין: יעקב בנורים.

העכואים שלטו במגרש אך השיגו רק נקודה בגלל יכולת גבוהה של שוער האורחים יעקב בנורים. שלוש פעמים עצרה קורת שער לוד כדורים של שחקני עכו. שפט חיים ליפקוביץ, 1,500 צופים, בעכו.

טבלת הליגה הארצית

1.	בית"ר נתניה	18	14—54	38
2.	בית"ר ת"א	18	17—27	32
3.	ה. עמידר	18	13—18	32
4.	בית"ר רמלה	18	10—18	31
5.	הפועל לוד	18	15—22	30
6.	הפ. טבריה	18	21—20	26
7.	הפועל ר"ג	18	18—20	25
8.	הפ. חולון	17	17—18	25
9.	רמת־השרון	18	24—22	24
10.	הכח ר"ג	17	20—16	24
11.	הפ. חדרה	18	18—19	23
12.	הפועל עכו	18	15—16	20
13.	הפ. מרמורק	18	29—16	15
14.	הפ. יהוד	18	17—10	14
15.	בית־שמש	18	27—12	11
16.	ב. חיפה	18	25—11	9

הפועל יהוד — הפועל טבריה 1—1 (0—1)

השער ליהודה: ניסים כהן (71), השער לטבריה: שאול ששון (3, עצמי).

★ המצטיין: יהודה דזואנך

המישחק היה שקול, האורחים הובילו בפתיחה משער עצמי שהבקיע הוותיק שאול ששון, אך חבריו המתיקו מעט את הגלולה בשער משווה במחצית השניה. שפט יעקב אלימלך. 500 צופים, ביהוד.

במחזור הבא

- הפועל ר"ג — הפועל חדרה
- רמת־השרון — בית־שמש
- בית"ר רמלה — הפ. חולון
- הכח ר"ג — הפועל עכו
- הפועל לוד — הפ. יהוד
- הפ. טבריה — רמת־עמידר
- בית"ר חיפה — מרמורק
- בית"ר נתניה — בית"ר ת"א

שחיה

עוד 4 שיאי בוגרים בנהריה

מאת מוסר "ספורט הארץ"

ארבעה שיאי בוגרים ושיאי גילאים רבים הושגו בימים שישי ושבת באליפות החורף של ישראל בשחיה, שנערכה בנהריה בבריכה קצרה של 25 מטר.

ערן גרוזמי ממכבי ירושלים שיפר ב־200 מטר גב את שיא הבוגרים והעמידו על 2:09.87 דקות. שגב פורת מהפועל הגליל־העליון שיפר ב־1,500 מטר חופשי את שיאו של אמיר גביאל בכ־12 שניות והעמידו על 15:37.16 דקות. אירים קומן ממכבי נהריה שיפרה את שיא הבוגרות ב־50 מטר חופשי, בו החזיקה עופרה מעוז, כשקבעה 27.61 שניות. רביעיית השחייניות של מכבי ת"א/כפר המכביה שיפרה את השיא ב־4×200 מטר חופשי בו החזיק מכבי קרית־אונו, כשקבעה 15:5.92 דקות.

יתר אלופי הבוגרים: גברים 50 מטר חופשי — רויאל רימר (הפועל גש"מ) 24.44 שניות, 100 מטר חופשי — שגב פורת (הפועל גליל עליון) 52.60 שניות, 200 מטר חזה — שגיא שטיגמן (הפועל גש"מ) 2:27.69 דקות. 200 מטר מעורב אישי — אמיר שטרנפלד (הפועל הוד־השרון/בית ברל) 2:11.03 דקות. נשים: 100 מטר חופשי — אירים קומן 1:00.73 דקה, 200 מטר גב — ורד ליברמן (מכבי ת"א/כפר המכביה) 2:32.45 דקות. הדר קליינבן ממכבי קרית־אונו ניצחה ב־200 מ' מעורב אישי — 2:30.51 דקות וב־800 מטר חופשי — 9:32.45 דקות.

הערב בהצגה כפולה באוסישקין

הפועל ת"א ואליצור נתניה מועמדים לסיבוב השני

גמר־סל

מאת מוסר "ספורט הארץ"

אולם אוסישקין בתל־אביב יארח הערב את שני מישחקי הגמר־סל המעניינים ביותר בסיבוב הראשון של מישחקי הגמר־סל. במישחק הראשון (18.45) ינסה בית"ר תל־אביב לגמול לאליצור נתניה על ההפסד בשבוע שעבר, 83—91. בית"ר יזדקק לכושר מצוין של שחר קניז ובמיוחד של שני הרים, נפוליאון ג'ונסון ורוויס ג'ונס. ג'ונס נפגע בגבו ביום חמישי ולא התאמן בסוף השבוע, אך הבטיח לשחק הערב. במקרה של הפסד יוכלו אנשי בית"ר, שקנו את שני המישחקים מהפועל תל־אביב ב־3000 דולרים, להתנחם בהכנסה נאה.

המישחק המרכזי יתקיים ב־20.30. הפועל תל־אביב, שניצח בכפר גלעדי 104—101 לאחר הארכה ולאחר פיגור של 18 נקודות חמש דקות לפני סיום המישחק, ינסה לזכות בניצחון שני על הפועל גליל־עליון ובעליה לשלב חצי הגמר. כך יוכל לארח את מכבי תל־אביב ולשפר בצורה ניכרת את מאזנו הכספי. ארל וויליאמס חזר להתאמן, למרות הכאבים בקרסולו והערב ישותף במישחק.

בגליל ביקשו להתאושש מן ההפסד הביתי המר, גם לאחר שלושה ימים. "מצב הרוח גרוע גם כעת. האווירה קשה, מכיוון שההפסד הכניס אותנו להלם", אמר שמואל זיסמן, "כואב לי הלב על האוהדים שלנו. יש לנו, השחקנים, חלק גדול בהפסד. אך באומץ אזרחי לגמרי, אני אומר: כל הכבוד להפועל. אין אנו מרימים ידיים, למרות שברור שהמישחק יהיה קשה מאד".

לאחר מריבה עם השופטים: קונורס סרב להמשיך ונקנס

ניצחון טכני העלה את לנדל לגמר בבוקהראטון, נגד וילאנדר, שניצל פרישה של אדברג הפצוע

טניס

בוקהראטון, פלורידה (איפי). איוון לנדל ומאטס וילאנדר יתמודדו כאן היום במישחק הגמר של טורניר ליפטון, אחרי שזכו בניצחונות טכניים בשלב חצי הגמר. לנדל הוביל 3—2 במערכה השלישית במישחקו מול קונורס, שסירב להמשיך, בעוד ששטפאן אדברג פרש מהמישחק נגד וילאנדר במצב של 1—1 במערכה השניה בגלל מתיחה בשרירי הבטן.

המישחק בין לנדל וקונורס היה מרתק וברמה גבוהה. האמריקאי בן ה־33 זכה במערכה הראשונה 6—1, לנדל ניצח במערכות הבאות 6—1, 6—2 אבל קונורס זכה בשלישית 6—2. במצב של 2—3 ו־30—0 לזכות לנדל במערכה המכרעת איפשר קונורס לכדור לנחות לידו, מאחר שהיה משוכנע שזה כדור חוץ. כאשר העניק השופט את הנקודה ללנדל, ניגש קונורס לעבר כסאו ואמר: "לא אמשיך לשחק בתנאים אלה". הוא דרש לקרוא למפקח, שהגיע ביחד עם השופט הראשי. השניים סירבו לשנות את ההחלטה והורו לשופט להפעיל את שעון־העצר. קונורס לא חזר למיגרש כעבור 30 שניות והמישחקון הוענק ללנדל. קונורס המשיך להתווכח, וגם המישחקון הבא הוענק ללנדל, שהוביל 5—2. כאן הודיעו השופטים על ניצחון טכני לצ'כי, שהשווה את מאזן הניצחונות שלו עם קונורס ל־13—13. קונורס נקנס ב־5000 דולאר על סירובו לשחק, ועלול להיקנס בעוד 15 אלף דולאר. כן הוא צפוי להשעיה לשנה.

אדברג סבל זה כמה ימים בשרירי הבטן שלו. הוא ניסה כמיטב יכולתו, אבל פרש אחרי שנוצח 4—6 במערכה הראשונה והיה במצב של 1—1 במערכה השניה.

בגמר הנשים יפגשו כריס אוורט־לויד בת ה־31 מארצות הברית ושטפי גראף בת ה־16 ממערב־גרמניה. לויד ניצחה בחצי הגמר את קאטי ריגאלדי 7—6, 6—1 וגראף הכניעה את הלנה סוקובה 6—2, 6—1.

בגמר לזוגות מעורבים ניצחו ג'ון פיצג'ראלד ואליזבת סמיילי (אוסטרליה) את אמיליו סאנצ'ס (ספרד) ושטפי גראף 6—4, 7—5.

אתלטיקה

בעימות הגדול במוט

בובקה 5.94, אולסון 5.85

לוס־אנג'לס (איפי). סרגיי בובקה מברית־המועצות הוכיח כי, למרות הכל, הוא הטוב בקופצי המוט בעולם. בעימות "פנים־אל־פנים" עם השיאן העולמי באולם, בילי אולסון מארצות־הברית, ניצח בובקה ושיפר בסנטימטר אחד את השיא הקודם של האמריקאי כשניתר כאן ל־5.94 מ' בתחרות מטעם ה"לוס־אנג'לס טיימס".

אולסון פסל פעמיים בגובה זה ואחרי שבובקה קבע את השיא, ביקש האמריקאי המבוסס להרים את הרף ל־5.96 מ'. אבל הוא פסל והסתפק במקום השני, בהישג של 5.85 מ'. בובקה מחזיק גם בשיא העולמי במיגרש פתוח — 6.00 מ'. ג'ו דיאל, האמריקאי שהחזיק בשיא העולמי לפני שבועות אחדים (5.91 מ'), קפץ הפעם ל־5.50 מ' בלבד ואלוף האולימפי, פייר קינון מצרפת, נכשל בניסיונו לעבור גובה כלשהו.

חליפה ניצח במירוץ עידגודי

יחזקאל חליפה מאגודת האיילות ניצח במירוץ עידגודי המסורתי לזכרו של גיורא רון, שנפל במלחמת לבנון. המנצח עבר מסלול של 25 ק"מ ב־1:22.42 שעה. שני הגיע אריה גמליאל ממכבי ת"א ב־1:23.50 שעה ושלישי היה מנצח שלושת המרוצים הקודמים, יאיר קרני מעמק חפר, ב־1:24.17 שעה. רביעי הגיע תומר רון מעין גדי, אחיו של גיורא ז"ל. בתחרות לנשים ניצחה רותה פיירון מהפועל עמק חפר ב־1:55.49 שעה. במסלול של 10 ק"מ ניצח אמיתי אלמוג מהפועל אשקלון ובין הוותיקים יורם קיסאר מהפועל אשקלון. בהקימו את אלי רון, אביו של גיורא ז"ל. השתתפו כ־250 רצים.

דרבי בראשון־לציון

מאת מוסר "ספורט הארץ"

הדרבי בין האלופה, מכבי ראשון לציון, להפועל ראשון־לציון יהיה הערב במוקד המחזור ה־18 בליגה הלאומית בכדוריד.

יתר המישחקים: מכבי נתניה — הפועל פתח־תקוה, מכבי קרית מוצקין — הפועל רחובות, מכבי הארזים ר"ג — אליצור הרצליה, מכבי רחובות — הפועל רמת־גן, מכבי פתח־תקוה — הפועל נחריים. השעה הראשונה — 20.30.

דטרויט מנצחת, בוסטון והלייקרס מפסידים

ניו־יורק (איפי). לפני כחודש, כשקבוצתו, דטרויט פיסטונס נוצחה פעם אחר פעם, גילה איזיאה תומאס, מכבה בן ה־25, כי הוא שוקל פרישה מכדורסל. הבוקר הוא עשה את שלו. דטרויט חזרה לנצח ותומאס זכה בתואר השחקן המצטיין במיפגש בין כוכבי המזרח לכוכבי המערב.

בסוף השבוע זכו הפיסטונס בניצחונם השישי ברציפות, 109—107 על קליבלנד קאבלירס. תומאס קלע 25 נקודות ומסר את הכדור לבן דמארס, שקלע את סל הניצחון.

בלוס־אנג'לס המצב שונה. אלופי הליגה, הלייקרס, מתקשים לחזור לכושר טוב. הם נוצחו, 121—106 על ידי ניו־ג'רסי נטס, בהצטיינותו של מייקי ג'ונסון (21 נקודות). דנוור גברה על בוסטון 100—102, בזכות 31 נקודות של אלכס אינגליש, מלך הסלים של הליגה. מוזס מאלון וצ'ארלס בארקלי קלעו 48 נקודות וקטפו 42 כדורים חוזרים, יחדיו, בניצחונה של פילדלפיה על וושינגטון, 97—87.

יתר התוצאות: יוסטון — דאלאס 104—111, ניו־יורק — סיאטל 104—117, אטלנטה — אינדיאנה 98—106, שיקאגו — פורטלנד 96—108, סאקרמנטו — פיניקס 110—118, גולדן סטייט — לוס־אנג'לס קליפרס 123—125, מילווקי — יוסטון 113—120, סאקרמנטו — סן־אנטוניו 105—107.

ליגה א'

● מחוז הצפון: הפועל בית־שאן — הפועל קרית־שמונה 2—1 (1—0), הפועל "עליה" כפר־סבא — הפועל נצרת־עילית 3—0 (1—0), בית"ר נתניה — הפועל טירת־הכרמל 1—1 (1—0), מכבי אחי־נצרת — הפועל קרית־אתא 1—0 (0—0), מכבי שפרעם — מכבי חדרה 2—0 (0—0), הפועל רעננה — מכבי טמרה 1—0 (1—0). המישחק השביעי בין מכבי עפולה למכבי אור־עקיבא בוטל ע"י השופט ראור סר־היל, בגלל היעדרה של כוח משטרה.

● מחוז הדרום: הפועל ירוחם — הפועל דימונה 0—0, הפועל ראשון־לציון — הפועל אזור 2—1 (2—1), מכבי קרית־גת — מכבי רמת־השקמה 2—1 (1—1), הפועל אשקלון — הפועל קרית־אונו 1—1 (0—0), הפועל אור־יהודה — הפועל בת־ים 1—0 (0—0), הפועל קרית־מלאכי — "לוזוס" חולון 1—1 (1—0), בית"ר באר־שבע היה חופשי.

חדשות חוץ

עיראק: בקרוב נכבוש מחדש את נמל אל־פאו

איראן מסרה כי הפילה 3 מטוסי קרב עיראקיים

(ע"צ, ע"ר). מפקד הכוחות העיראקיים בגיזרה המרכזית, גנרל מאהר עבדל ראשיד, מסר אתמול, כי כוחותיו פרצו דרך הכוחות האיראניים בחצי האי פאו בדרום עיראק. הוא הודיע, כי יכבוש בחזרה את נמל הנפט אל פאו בתוך כמה ימים. עד מסירת הידיעה לא הגיעו מטהראן כל ידיעות על הקרב המתחולל בחצי האי. על־פי ההודעה האיראנית, הפילו תותחיה שלושה מטוסי קרב עיראקיים בשבת. ובסך הכול הופלו מאז תחילת המתקפה האיראנית 53 מטוסי חיל האוויר העיראקי. עיראק מצידה הודתה רק בהפלת שישה מטוסים שלה.

גנרל אל ראשיד מסר על התקפת הנגד של הצבא העיראקי באיזור פאו: "זוהי ההזדמנות יוצאת מן הכלל להשמיד את כוחות האויב ולהחיש את סיום המלחמה". הוא דיבר עם כתבים במטה שלו, הנמצא במרחק של 10 ק"מ מהחזית. לדבריו האיראנים מחזיקים עתה רק 18 קמ"ר מאדמת חצי האי, בעוד איראן אומרת כי היא מחזיקה ב־800 קמ"ר מחצי האי.

ארה"ב אישרה כניסת מרגל סובייטי לתחומה

וואשינגטון (ע"ר וע"צ). הסטייט דיפארטמנט אישר אתמול כי מרגל סובייטי מדרג בכיר הובא לארה"ב ביחד עם ידידתו ובנו, לאחר שערק מן השירות הסובייטי, בהיותו באתונה. העריק זוהה בשם ויקטור גונדארב, קולונל בשירות החשאי הסובייטי ק.ג.ב. ועמו באו בנו מקסים (7) ואשה בשם גאלינה גרומובה. אותה הגדיר הסטייט דיפארטמנט כ"ידידת המשפחה".

נמסר כי גרומובה היא מורה סובייטית, המטפלת בילד. עיתונים באתונה מסרו, כי היא מקיימת יחסים רומאנטיים עם הסוכן שערק. דובר הסטייט דיפארטמנט, צ'ארלס רדמאן, לא ידע למסור מידע על מקום הימצאה של אם הילד, לאחר שאישר את עריקת הסוכן הסובייטי. מקורות מהימנים בבדיגות המערב מסרו, כי היא וילד נוסף של בני הזוג נמצאים במוסקווה.

מקורות ביון אמריקאיים מסרו כי הסוכן שערק, טיפל בעניינים ימיים מאז 1983, ובמנו היה מוצב בניו דלהי. אישור עריקתו של סוכן הק.ג.ב. היה מעשה לא שגרתי. בדרך כלל נמנעת ממשלת ארה"ב מלאשר רשמית עריקות מסוג זה.

רוצחיו של נציג אש"ף בפאריס גורשו מצרפת

בתום מו"מ ממושך בין שלטונות צרפת לארגונו של אבו־נידאל

פאריס (אי־פי). שני פלשתינאים, שרצחו את נציג אש"ף בפאריס בשנת 1978, שוחררו מן הכלא, בעקבות מגעים בין צרפת לקבוצת אבו־נידאל, וגורשו מצרפת. נמסר, כי על פי החלטת גורם רם דרג, שוחררו השניים, ונשלחו למדינה על פי בחירתם, אך לא לירדן, ארץ הולדתם.

אסד קאים חוסני ואחמד רצחו בשלושה באוגוסט 1978 את אזאדין הלאק, נציג אש"ף בצרפת, ופצעו קשה את עוזרו. הם שוחררו בתום מגעים, שנמשכו ארבע שנים, בין שלטונות צרפת וקבוצת אבו נידאל. הם ריצו מחצית מתקופת המאסר, שנגזרה עליהם.

מקורות רשמיים צרפתיים סירבו להגיב על שחרורם, שבא בהפתעה, אחר פיגועים שהיו בפאריס בשבועות האחרונים.

שמאלנים זרקו דינמיט לעבר 6 שגרירויות בלימה

(ע"ר, ע"צ). טרוריסטים שמאלנים תקפו בלימה שש שגרירויות ועשר מטרות אחרות בחומרי נפץ. לא נמסר על נפגעים.

הפיצוצים אירעו בלילה שבין שישי לשבת. נזקים נגרמו לשגרירויות גרמניה המערבית, ספרד, סין והודו. כן ניזוקו המרכזות שלפני השגרירות האמריקאית. ליד השגרירות הארגנטינית התפוצץ מטען, אך לא היו נזקים.

המשטרה מסרה, כי הטרוריסטים שחלפו במהירות במכוניות ליד השגרירויות, זרקו לעבר הבניינים אצבעות דינמיט ממולכות. תוך כדי הפיגועים הודלקה סיסמת אש בצורת מגל ופטיש על אחת הגבעות סביב לימה. סמל זה הוא של ארגון הטרור "הדרך הזוהרת", ארגון מאואיסטי הנאבק נגד השלטון.

ערכה את המדור: רחל דנה

המראות ונחיתות

(ע). להלן ההמראות והנחיתות בנמל תעופה בן־גוריון ביום ראשון 23.2.86:

המראות

ב־0100 אל־על (001) לניו־יורק, ב־0201 פין אייר (3152) להלסינקי, ב־0545 פאן אמריקן (115) לפריס ניו־יורק וסן־פרנציסקו, ב־0645 טי.וו.אי. (811) לפריס בוסטון שיקגו וקנזס סיטי, ב־0645 טי.וו.אי. (833) לפריס וניו־יורק, ב־0705 אל־על (337) לאמסטרדאם ובון, ב־0720 לופטהאנזה (607) למינכן, ב־0725 בריטיש אייר וויס (577) ללונדון, ב־0730 אל־על (353) למינכן, ב־0740 אל־על (541) לאתונה, ב־0750 סוויס אייר (333) לציריך, ב־0800 אל־על (323) לפריס, ב־0805 אייר פרנס (139) לפריס, ב־0830 אל־על (015) ללונדון וניו־יורק, ב־0850 אולימפיק (302) לאתונה, ב־0900 אל־על (385) לרומא, ב־0905 אייר סיני (055) לקהיר, ב־0930 אל־על (347) לציריך, ב־1000 אל־על (357) לפרנקפורט, ב־1010 ארקיע (741) לפריס, ב־1030 אל־על (377) לקופנהגן, ב־1100 אל־על (363) לוינה, ב־1145 אל־על (315) ללונדון, ב־1205 אל־על (331) לבריסל, ב־1215 אל־על (5051) לשטוטגארד, ב־1405 אל־על (321) למרסיי, ב־1420 אוסטריין אייר ליינס (712) לוינה, ב־1520 האפאג לויד (866) למינכן, ב־1545 אייר פרנס צ'רטר (7951) לפריס, ב־1555 ק.ל.מ. (532) לאמסטרדאם, ב־1630 לופטהאנזה (605) לפרנקפורט, ב־1640 קונדור (3195) לעוברה ומינכן, ב־1705 איבריה (889) לברצלונה ומדריד, ב־1725 סבנה (204) לבריסל, ב־1825 אליטליה (747) לרומא, ב־1905 סייפרוס אייר וויס (429) ללרנקה, ב־1945 אל־על (443) לקהיר, ב־2145 פין אייר (3150) להלסנקי, ב־2255 דן אייר (1813) ללונדון.

נחיתות

ב־0005 אל־על (358) מפרנקפורט ומינכן, ב־0100 פין אייר (3151) מהלסנקי, ב־0235 אל־על (1318) מלונדון, ב־0405 אל־על (324) מפריס, ב־0415 בריטיש אייר וויס (576) מלונדון, ב־0435 אל־על (318) מלונדון, ב־0820 אייר סיני (054) מקהיר, ב־0850 אל־על (512) מיוהנסבורג וניירובי, ב־1235 אל־על (542) מאתונה, ב־1330 אוסטריין אייר ליינס (711) מוינה, ב־1400 ק.ל.מ. (531) מאמסטרדאם, ב־1410 האפאג לויד (865) ממינכן, ב־1425 אייר פרנס צ'רטר (7950) לפריס, ב־1515 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט, ב־1525 טי.וו.אי. (800) מסן פרנציסקו, ניו־יורק ופריס, ב־1525 טי.וו.אי. (812) משיקגו בוסטון ופריס, ב־1540 קונדור (3194) ממינכן, ב־1555 אל־על (008) מניו־יורק, ב־1600 פאן אמריקן (114) מסן־פרנציסקו ניו־יורק ופריס, ב־1605 איבריה (888) ממדריד וברצלונה, ב־1615 סבנה (203) מבריסל, ב־1710 אליטליה (746) מרומא, ב־1730 אל־על (386) מרומא, ב־1745 אל־על (354) ממינכן, ב־1820 סייפרוס אייר וויס (428) מלרנקה, ב־1845 אל־על (324) מפריס, ב־1905 סוויס אייר (332) מציריך, ב־1910 אל־על (348) מציריך, ב־1915 אל־על (364) מוינה, ב־1920 אייר פרנס (136) מפריס, ב־2000 אל־על (358) מפרנקפורט, ב־2010 אולימפיק (301) מאתונה, ב־2020 ארקיע (742) מפריס, ב־2045 פין אייר (3149) מהלסנקי, ב־2130 אל־על (5052) משטוטגארד, ב־2155 דן אייר (1812) מלונדון, ב־2200 אל־על (338) מבון ואמסטרדאם, ב־2200 אל־על (378) מקופנהגן, ב־2245 אל־על (334) מבריסל, ב־2315 אל־על (316) מלונדון, ב־2315 אל־על (444) מקהיר, ב־2330 אל־על (322) ממרסיי.

כל ההמראות והנחיתות וזמנן אינו סופי, את המועד המדוייק יש לוודא כשעתיים לפני המועד המצוין לע"ל, בטלפון 03—381111.

ארבע סיבות לכישלון

מראה מעל לסל

מיכאל קרון

הדבר המצער ביותר, ביום חמישי בפאביון במאדריד, היה מראה פניהם של מיקי ברקוביץ' ומוטי ארואסטי. שני הסמלים של מכבי תל־אביב, המופיעים בעונה ה־13 שלהם בגביע אירופה, ירדו לחדרי ההלבשה כאנשים מושפלים. אני מניח שהם ידעו באותו רגע, שכבר לא יוכלו לנצח את ריאל מאדריד באולם שלה. זה יהיה, אולי, הכתם היחיד בקאריירה עשירה רבת הישגים.

הדבר הטוב ביותר אחרי מישחק אומלל זה הוא, שעכשיו יפסיקו המומחים למיניהם — בעיקר אלה המלווים את הקבוצה בארץ ובחו"ל — להסביר לשחקנים שהכל פתוח וכי עדיין אפשר להגיע לבודאפשט למישחק הגמר. קורבאלאן וחבריו הבהירו את התמונה סופית. אבל הכתובת היתה על הקיר מאז ההפסד הביתי לריאל בדצמבר, וקיבלה חיזוק חודש לאחר מכן בלימוז'.

ביום חמישי יארחו המכבים את ברצלונה, כשהמטרה שלהם תהיה להעמיד את סגנאל וחבריו במקומם, גם אם מישחק זה כבר לא יקבע דבר לגבי המאבק על שני המקומות הראשונים בבית הגמר.

במכבי אין נוהגים לערוך סיכומים בעיצומה של העונה. אבל כאשר הסיפור של בית־הגמר כבר מאחורינו, אפשר בהחלט לשחזר את מה שהיה ולנסות להבין מדוע יסיים מכבי את בית הגמר במקום החמישי בלבד, כמו ב־1983 ו־1984.

נכון, היו כמה גורמים שאין לאיש שליטה עליהם, בראש וראשונה הפגיעה הקשה בידו של לי ג'ונסון שמנעה ממנו ליטול חלק בשני המישחקים הראשונים בבית הגמר. היו עוד בעיות של מחלות ופציעות בהמשך. אבל כל אלה הם חלק מהמישחק וגם קבוצות אחרות סבלו מהן. יש כאלה החוזרים ומדברים על הסל של־אחרי־למיליון שקלע דך מישל סגנאל בלימוז'. לאלה יש להזכיר, שמכבי לא היה צריך להגיע כלל למצב שזריקה אחת תגרום להפסד, אחרי שהוביל בבירור מול קבוצה, שצוותה שלושה משחקניה יצאו בחמש עבירות.

היו ארבעה גורמים למישחקים החלשים ולהפסדים, חלקם קשים ביותר.

1. מישחק ההגנה של מכבי תל־אביב לוקה בחסר אחרי ששני שחקני ההגנה הטובים ביותר (סילבר ופערי) עזבו. ממוצע הספיגה של מכבי הוא 96 נקודות למישחק. ומי שראה באיזו קלות השיגו שחקני ריאל את מרבית הנקודות שלהם, יבין במה דברים אמורים.

2. כדי לנצח קבוצות טובות חייבים היו המכבים לקלוע כ־100 נקודות במישחק. הממוצע שלהם בבית הגמר 90.2 למישחק. תיאורטית אין כל בעיה להשיג את 100 הנקודות, עם קלעים ברמה של מאגי, ג'ונסון, ג'מצ'י וברקוביץ'. במישחקים שמכבי הגיע ל־100 נקודות, הוא ניצח. מכבי לא הגיע לממוצע גבוה יותר, מאחר שאין לו מישחק התקפה מסודר. הכל תלוי באילתור של השחקנים. לאו בוצעו חסימות למיקי ולדורון, היו השניים מגיעים לממוצע גבוה יותר.

3. חסר למכבי "פורוואורד" נמוך, שחקן מסוגם של סילבר, קפלן, לאבנר, בארמור או להבדיל סאנטס אר נייט. כדורסלן שהוא גם קלע חוץ יעיל, גם שחקן הגנה מעולה, עוזר בריבאונד ויודע להפעיל את שחקני הפנים. הדבר בלט מאד במאדריד, והסובל העיקרי היה קווין מאגי.

4. הספסל של מכבי חלש מאד. רק ליפין ולאסוף נוצלו במהלך העונה, וגם הם לא שיבצו תמיד. למיקי אין מחליף כלל מאדרידי צעיר פרי ודור ניסיון, ולכן שיחק כמעט בכל מישחק 40 דקות.

ומנר למחשבה, ללא ספק, רק עם שיפור בנקודות אלה ניתן יהיה לחשוב, בעונה הבאה, על מקום בצמרת האירופית.

טרטל אותה

هكذا من الأصل

שם טוב לא בונים ביום אחד

4 נגרים

45 שנות איכות בריהוט

פתוח בכל ימי השבוע
כולל בימי ג' אחה"צ

הירקון 321, ת"א, טל. 450627, 444932

גופת אשה נמצאה צפה בחוף פלמחים

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" בראשל"צ

גופת אשה בת 32, תושבת יבנה נמצאה צפה שלשום בבוקר על־ידי מתרחצים בחוף פלמחים בראשון־לציון. נודע כי היתה מאושפזת בבית־חולים לחולי־נפש בנס־ציונה. המשטרה בודקת, אם מדובר בהתאבדות או במעשה על רקע פלילי. כן נבדקת אפשרות של תאונה.

מבדיקה ראשונה של פאתולוג לא נמצאו סימני אלימות, והמומחים קבעו, כי האשה מתה כשעתיים לפני מציאת הגופה. היא היתה לבושה בטרנינג, ללא נעליים. על החוף נמצאה שקית, אף היא ללא כל סימנים מזהים.

מנהל מעבדת הכינרת, ד"ר משה גופן:

חשש שירידת מפלס הכינרת תיפגע באיכות מי האגם

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ"

"אני מקווה שהורדת מפלס המינימום של המים בכינרת במטר נוסף לא תגרום להתפתחות שלילית דרמטית באיכות מי האגם", אמר בסוף השבוע מנהל מעבדת הכינרת, ד"ר משה גופן.

גופן הוסיף, כי הערכתו מתבססת על חוות דעתם של מומחי תה"ל, שבדקו את הנושא בראשית שנות ה־80, כאשר הועלתה ההצעה להוריד את מפלס המים של האגם במטר נוסף — כבריכיות ארוכת טווח, המכוונת להביא לניצול מירבי של המים הנאגרים בכינרת, ולמנוע גלישת עודפים דרך סכר דגניה לים־המלח, בשנים גשומות מאוד.

מנהל מעבדת הכינרת הוסיף, כי הכוונה היא לקיים מעקב מתמיד אחר השינויים, אם יחולו, באיכות מי האגם, לרבות השאלה, האם תיגבר שפיעת המעיינות המלוחים בקרקעית הכינרת. לדבריו, הורדת מפלס המינימום, הוסיף, צריכה להתבצע בצורה הדרגתית ואיטית, כדי שניתן יהיה לעקוב אחר כל שינוי באיכות המים ולעצור את התהליך, אם יהיה בכך צורך.

סמנכ"ל מקורות: יש לחדש את מערכת משק המים

התריע מפני התמוטטותה

מאת אברם צהר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מערכת משק המים בארץ "אוכלת את עצמה", ואם תוך פרק זמן סביר, לא יחודש חלק ניכר מהמערכת, היא עלולה להתמוטט — כך אמר סמנכ"ל חברת מקורות, אורי מאיר, בשיחה עם "הארץ".

לדוגמה, באתר ספיר שליד הכינרת (באזור טבחה), פועלות שלוש משאבות ענק יותר מ־21 שנה. יש צורך להחליף את אחת מיחידות השאיבה, והדבר יעלה כ־15 מיליון דולר.

משאבות אלו הן הגדולות במדינה, והספקן מגיע לכ־30,000 כוח סוס. מאחר שיחידות השאיבה מופעלות לסירוגין, כדי לחסוך בחשמל, גורמת הפסקת פעולתן וחידושן לסירוגין לבלאי גדול, ואורך החיים של יחידות השאיבה מתקצר למחציתו. יחידת השאיבה באתר ספיר, הפועלת 21 שנה, פועלת לפיכך כאילו 35 שנה לדברי מאיר.

לדבריו, מזה כשנתיים מתנהל עם האוצר ויכוח לגבי מימון חידוש המשאבה, שיש סכנה, כי פעולתה תיפסק.

סמנכ"ל "מקורות" הסביר כי ממחיר המים, שגובה מקורות מהצרכנים, מפרישים אחוז אחד בלבד לכיסוי הפחת במערכת. הפחת הריאלי הוא, לדבריו לפחות 5 אחוזים מערך ההשקעות במשק המים, הנאמד בכ־1.2—1.3 מיליארד דולר. תקציב הפיתוח של מקורות (הכולל גם השקעות חדשות במערכת המים, מלבד חידוש המערכת הקיימת) אינו עולה על 30 מיליון דולר. חלק קטן ביותר מסכום זה מתכסה מההפרשות מתקבולי מקורות בעבור המים, שהיא מספקת, כשהיתרה הם כספי סובסידיות.

עיריית בת־ים הפסיקה אספקת המים ל"מרינה"

מכבי־אש נאלצו למלא פעמיים בשבוע שעבר את מיכלי מי החרום של המלון

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" בבת־ים

מכבי־אש נאלצו למלא פעמיים במים בשבוע שעבר את מיכלי מי החרום של מלון מרינה בבת־ים, שבבעלות חיים שיף, מפני שבית־המלון עשה בהם שימוש לצרכים שוטפים. לאחר שהעירייה הפסיקה את אספקת המים למלון, בשל אי־פרעון חובות. אמש נודע, כי ביום ו' התקיימה ישיבה בדרג בכיר בעיריית בת־ים, בהשתתפות גורמים משפטיים, כדי לגבש הגשת תביעה לפירוק כנגד החברה של בית המלון. נודע עוד, כי בעיקול שהטילה העירייה על חשבונות הבנק של שיף, נתפס כ־850 שקלים חדשים, שהיו באותו חשבון. שיף התחייב בכתב לפרוע את מחצית חובותיו עד סוף שנת התקציב הנוכחית ואת היתרה בשנה הבאה בתשלומים צמודי מדד וריבית. יצוין, כי עד היום הוא עמד בתשלום אחד בלבד. המלונאי שיף השיב בתגובה בקללות אישיות ובגידופים כלפי סופר "הארץ".

אמצעי לחימה נתפסו בבתי תושבים ברצועה

בראשונה שתלה המשטרה סוכן משטרתי במקום כדי לאתר הכנופייה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

אמצעי לחימה נתפסו בכמה בתים של תושבים מקומיים ברצועה בפשיטה שערכה משטרת נפת עזה. סוכן משטרתי הושתל לפני כמה חודשים בקרב התושבים המקומיים במקום וכאשר הצטברו בידיו נתונים רבים על הכנופיה, הוחלט במשטרה לחשפה.

מפקד משטרת נפת עזה מסר אמש, כי בראשונה שתלה המשטרה סוכן יהודי בקרב אוכלוסיה ערבית בעזה, במטרה לגלות אמצעי לחימה. נצ"מ עוזי מסר, כי הסוכן המשטרתי היהודי התיידד עם אנשי הכנופיה, כולם תושבי עזה, ואף קנה מהם אמצעי לחימה.

כוחות משטרה גדולים שנעזרו באנשי צה"ל, פשטו ביום ה' בלילה על בתי התושבים, שם נמצאו רימונים, אקדחים ואמצעי לחימה אחרים וכן רכוש ורכב גנובים. כמו כן נמצא מכשיר קשר משטרתי, שנגנב מתחנת עזה, ואיפשר לאנשי הכנופיה להאזין בחודשים האחרונים לעבודת המשטרה. בימים הקרובים יוגשו כתבי אישום נגד חמישה מחברי הכנופיה, וצפויים מעצרים נוספים.

ערכה את העמוד: רחל דנה

בהרצאה במועדון המסחרי והתעשייתי בתל־אביב

מפכ"ל המשטרה: **פועלי מספנות ישראל**

הכינו כלי־נשק להילחם במשטרה

בין השאר הכינו קומפרסורים להתזת חול בלחץ ★ רב־ניצב קראוס ציין בקשר לעליית מקרי האונס אשתקד, כי בחלק גדול יש לנאנסות תרומה כלשהי במעשה

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

פועלי מספנות ישראל הכינו בעת ההפגנות שלהם לפני כחודש וחצי "כלי נשק", כדי להילחם בשוטרים. בין השאר הכינו קומפרסורים להתזת חול בלחץ, המשמשים לניקוי אניות והתכוונו להפעיל אותם נגד השוטרים — כך גילה ביום שישי מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, בהרצאה במועדון המסחרי והתעשייתי בתל־אביב. קראוס הדגיש, כי אם היו מופעלים הקומפרסורים, כפי שתיכננו הפועלים, היה נגרם נזק גדול לשוטרים ולאזרחים.

מפכ"ל המשטרה הזהיר, כי אם לא תמצא המדינה דרך להקצות למשטרה תקציבים גדולים יותר, הדרושים כדי לצייד אותה בכלים מודרנים ולגייס כוח אדם טוב, יועמד בסכנה קיום החברה הישראלית. לדבריו יש היום 450 תקנים פנויים במשטרה, ואי־אפשר לגייס שוטרים חדשים המתאימים לתפקידים, מפני שלמשטרה אין מה להציע להם. הוא קבל על כך, שרק 0.8 אחוז מתקציב המדינה מוקדש לשירותי המשטרה.

תרומה של הנאנסות לאונס

בהתייחסו לעלייה במקרי האונס בשנה שעברה (270 מקרים לעומת 229 בשנה שקדמה לה) אמר מפכ"ל המשטרה, כי בחלק גדול ממקרי האונס יש תרומה כלשהי של הנאנסת. לדבריו, המקרים של אונס ברוטאלי, חדירה לבית או ביצוע מעשה אונס בידי זר — הם לא רבים. במקרים רבים האונס הוא שלב נוסף במגעים בין נשים לגברים (המכירים זה את זה). מבין 1400 החשודים בביצוע עבירות מין שנעצרו בשנת 1985, 169 היו ערבים מהשטחים.

עוד התריע קראוס על הסתבכות הרבה בטיפול בתיקי חקירה בפרקליטות ובבתי־המשפט לאחר שהשלימה המשטרה את חקירותיה בהם. "האפקטיביות של הענישה קטנה, אנחנו מרגישים שאנחנו בועטים באוויר", אמר קראוס וגילה כי כיום ממתינים בפרקליטויות השונות עוד 3,500 תיקים להגשת כתבי אישום. 40 אלף תיקים נוספים נמצאים בשלבים שונים של המתנה בבתי־המשפט.

קראוס, שהתייחס גם לנושא הלחצים על המשטרה בידי גורמים מבחוץ, אמר: "לצערי היינו עדים באחרונה לניסיון להתערבות פוליטית בחקירות המשטרה (הכוונה לנושא חקירת הקרקעות — ר.ש.) והתגובה הנמרצת והמיידית שלנו הפסיקה את הניסיון הזה. משטרת ישראל היא משטרה א־פוליטית. היא חייבת להיות משוחררת מכל ניסיון של לחצים בפעולותיה".

במחקר שנערך בחסות אירגון הבריאות הבינ"ל

דיאטה דלת־מלחים לא מועילה ביותר להפחתת לחץ דם גבוה

עורכי המחקר מציינים, כי ראוי להתרכז בדיאטות דלות־שומן והימנעות משתיית אלכוהול, העשויות להשפיע יותר על הורדת לחץ דם

מאת ידה טל
סופר "הארץ" לענייני מדע

למלח אין השפעה כה חזקה על עלייה בלחץ הדם, כפי שרבים, בהם מומחים, נוטים לחשוב, ומכל מקום, השפעתו על היווצרות יתר לחץ דם קטנה בהרבה מאשר שתיית אלכוהול או אכילת שומן, מכאן שדיאטות דלות מלחים אין בה כדי להועיל להפחתת יתר לחץ דם — כך עולה ממחקר על מחלות הדם הכליליות, שנערך בחסות אירגון הבריאות הבינ"ל.

על פי דיווח בשבועון הבריטי לענייני מדע "ניו סאיינטיסט", מעולם לא היו ראיות טובות שתמכו ברעיון שדיאטה דלת מלחים מונעת התפתחות יתר לחץ דם, או מפחיתה אותו בצורה משמעותית. רוב הנתונים שהביאו לרעיון שהורדה בצריכת המלח תביא לירידה בלחץ הדם, או תמנע אותה, נלקחו ממחקרים שנערכו על בעלי חיים, אולם מהמחקר המקיף שנערך עתה לא נמצא לכך אישור לגבי בני אדם.

במהלך המחקר האכילו החוקרים במשך ארבעה שבועות, זוגות הסובלים מיתר לחץ דם וזוגות בעלי לחץ דם נורמאלי, במאכלים דלי מלחים ובמזון עתיר מלח. התוצאות שהתקבלו הוכיחו בבירור, כי כל שינוי לא חל ברמות לחץ הדם של הנבדקים בתום תקופת המחקר.

עורכי המחקר מציינים, כי מן הראוי לבחון מחדש את היחס לדיאטות דלות המלחים, ולהתרכז בדיאטות אחרות, העשויות להשפיע יותר על הורדת לחץ הדם, כמו דיאטות דלות שומן, הימנעות משתיית אלכוהול ועוד. אלה, המסתפקים בהורדת המלחים תוך הזנחת דיאטות אחרות — מסכנים את בריאותם, מזהירים עורכי המחקר.

חילופי תפקידים רופא־חולה מיושמים ברמב"ם בניתוחים אלקטיוויים אצל ילדים

המודל הטיפולי נועד להפחית הבעיות הרגשיות וההתנהגותיות המתעוררות אצל ילדים שלא הוכנו כראוי לניתוח ★ נמצא שלניתוח השפעה טראומטית על אישיות הילד המנותח

מאת ידה טל
סופר "הארץ" בחיפה

במחלקה לכירורגיית ילדים במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה, מיושם מודל להתערבות במשבר העובר על ילדים, העומדים, בפני ניתוח אלקטיבי (כמו בקע או סמירות אשכים) הורייה. המודל פותח במסגרת פרויקט מחקר, שנערך במימון מוסד שמואל נאמן למחקר מתקדם במדע ובטכנולוגיה בידי צוות חוקרים מבית החולים רמב"ם בחיפה.

המודל הטיפולי נועד להביא להפחתת הבעיות הרגשיות וההתנהגותיות המתעוררות כיום אצל ילדים, שלא הוכנו כראוי לניתוח. לניתוחים יש השפעה טראומטית על דפוסי ההתנהגות והאישיות של הילד. כאשר מדובר בילד — אין ניתוח קטן, בעיקר אם מדובר בניתוח הקשור לאיזור אברי המין, שהסמליות לגביו חזקה מאוד, מציינים החוקרים.

הבעיות שמתעוררות אצל ילדים בעקבות ניתוחים כאלה הן, בין השאר, פוביות, בעיות בהרגלי שינה ואכילה, מציצה, אוננות, כיסוס ציפורניים, תלות מוגברת בהורה, פחדים הורדות מחושך, חלומות וסיוטים, הרטבה ועוד. החוקרים מציינים כי בעיות אלה, שזוהו במעקב אחר ילדים שעברו ניתוח, דומות במידה רבה לסימפטומים של הלםקרב.

מודל ההתערבות, המיושם במחלקה לכירורגיית ילדים ברמב"ם, מתחיל יום לפני הניתוח. הילד והוריו עורכים הכרות עם המחלקה, הצוות והבדיקות המעבדתיות, הם מופנים אל חדר משחקים, המשמש כחדר הכנה לניתוח ובדיקת הרופא המרדים. בחדר מופעלות פעילויות דוגמת תראפיה באמצעות ציור, פסיכודרמה וחילופי תפקידים רופא־חולה וסימולציה של הניתוח. כן מוקרנת סידרה של שקופיות "ניר הולך לניתוח".

לניתוח עצמו מגיע הילד עם הפיג'אמה מביתו. את ההמתנה לניתוח הוא עושה בחדר המשחקים, ואת חומר ההרדמה מקבל הילד כשהוא בזרועות אמו.

החוקרים ממליצים, כי כדי למנוע השפעות נפשיות שליליות על ילדים, יש להשתדל לבצע במידת האפשר ניתוחים אלקטיביים לפני גיל 7 חודשים, או אחרי גיל 5.5. כאשר מצד אחד אין פחד מזרים, ומצד שני ניתן לעבד את המידע בקשר לסיבה ומהלך הניתוח, והתהליך לאט מתקבל ברצון וללא מתח; כאשר אין אפשרות לדחות את הניתוח, יש לאפשר לילדים עד גיל 5.5 להירדם ולהתעורר אחרי הניתוח בנוכחות ההורים; לילדים מגיל 5.5 ואילך יש לתת הכנה לגבי הסיבה לניתוח ומהלכו ברמה ובאמצעים המתאימים להבנתם, ויש לאפשר להם לתרגל, להתנסות, ולשחרר חרדות, ופחדים לפני ואחרי הניתוח.

כספת נשדדה במחסן ירקות בבירה; מכשירי חשמל נגנבו מחנות סמוכה

(ע). שודדים כפתו באיומי סכין שומר במחסן ירקות בירושלים, פיצחו את הכספת וגזלו ממנה כסף והמחאות.

בשבת לפנות בוקר חדרו שני אלמונים למחסן הירקות ברחוב אבן ישראל במרכז ירושלים. הם התגנבו אל בניין המשרדים של המחסן, התנפלו על השומר, ערבי בן 55, תושב רמאללה, ובאיומי סכין כפתו אותו. לאחר מכן, הם התפרצו למשרדים, וריתכו כספת, ממנה גנבו עשרות אלפים שקלים חדשים והמחאות.

לאחר שנמלטו השודדים, ניסה השומר להשתחרר מן הכבלים, אך רק סמוך לשעה שמונה בבוקר הוא הצליח להתיר עצמו, והזעיק את המשטרה אשר פתחה בחקירה. במחסן נמצא בלון חמצן ששימש, ככל הנראה, את השודדים בעת ריתוך הכספת. ממד"א דווח למשטרה על גניבת בלון חמצן שעות ספורות קודם לכן, מתחנתה ברוממה.

נפרצה חנות למכשירי אלקטרוניקה

בליל שבת נפרצה חנות למכשירי אלקטרוניקה וחשמל "סטרוק", אף היא ברחוב אבן ישראל, סמוך למחסן הירקות שנפרץ. מן החנות נגנבו שנים עשר מכשירי וידאו, שלוש טלוויזיות צבעוניות, שלושה מכשירי רדיו טייפ וכנראה גם ציוד נוסף.

שוד בשכונת קטמון

בשבת בבוקר אירע שוד נוסף בשכונת קטמון, בבית משפחת מורד ברחוב ברניקי. האב עזב את הבית סמוך לשעה שבע בבוקר, בדרכו לבית הכנסת. הוא השאיר את הדלת לא נעולה. לדירה חדרו שני רעולי פנים. הם סתמו את פיה של נעימה מורד, והחלו בחיפוש בדירה. השודדים לא מצאו דבר ונמלטו.

שישה נהרגו בתאונות דרכים בשבוע שעבר

83 נפצעו קשה

(ע). שישה אנשים נהרגו ו־83 נפצעו קשה, ב־65 תאונות דרכים חמורות, שאירעו בשבוע שעבר בכבישי הארץ.

בין ההרוגים — 4 הולכי רגל, בהם קטין, בין הפצועים קשה 52 הם הולכי רגל, מחציתם קטינים.

אב חשוד בקיום יחסי מין עם בתו בת ה־13

במשך יותר משנה וחצי

מאת נורית אמיתי
כתבת "הארץ"

אב, תושב פתח־תקווה, נעצר ביום ו' לחמישה ימים, בחשד שקיים יחסי מין עם בתו, תלמידת כיתה ז' במשך יותר משנה וחצי. בבקשת מעצר שהוגשה לבית משפט השלום בפתח תקווה, נטען, כי האב גם היכה את שתי בנותיו וגרם להן חבלות. הבת התלוננה על אביה ביום ד' שעבר. החקירה בעיצומה, טען רס"ר טולדאנו, בא כוח המשטרה, והדגיש כי במידה שהאב ישוחרר עלול הדבר לחבל בחקירה, ויש חשש כי יכה שוב את בנותיו.

האב טען בפני שופט בית משפט השלום בפתח תקווה, שלי טימן, כי מעלילים עליו שקרים וכי הוא חפץ לתקן את דרכי בתו משום שהיא גונבת ומזיקה לאמה ולאחרים. השופט שלי טימן קבע בהחלטתו, כי לקח בחשבון את האפשרות שטענות החשוד נכונות, וכי יש מצד הבת רצון לנקמה על דרכי חינוך במכות. "אולם לאור החומר שכבר מצוי בתיק, יש לחקור את החשוד בלי שתהיה הפרעה כלשהי מצידו".

אסיר עתר לבג"ץ בבקשה לקיים מצוות פרו־ורבו

ביקש להתייחד עם אשתו פעם בחודש

(ע). אסיר בכלא מעשיהו עתר לבג"ץ, שיורה לנציב שירות בתי הסוהר, כי יאפשר לו להתייחד עם אשתו, ולקיים מצוות פרו ורבו.

שופט בית המשפט העליון, אליעזר גולדברג, הורה להעביר את הדיון בעתירה בפני הרכב של שלושה שופטים.

האסיר, חיים לואיס וייל, השפוט ל־3 שנות מאסר, טוען בעתירה, שהוגשה ביום ו', כי הוא איש דתי, בעל הסמכה לרבנות, ומצוות פרו ורבו הינה אחת המצוות החשובות ביהדות. הוא ביקש להתייחד עם אשתו אחת לחודש, באמצעות חופשה בביתו, או בין כותלי בית הסוהר. אף פניותיו לנציב שירות בתי הסוהר נענו בשלילה.

העותר, בן 45, מציין כי הוא אב לשישה ילדים, סב לשישה נכדים, ואשתו, בת 50, עדיין מסוגלת להרות.

נפטרה ברכה פלאי, מייסדת הוצאת "מסדה"

מאת סופר "הארץ"

בגיל 94 נפטרה בשבת ברכה פלאי, מוציאה לאור, שיחד עם בעלה המנוח, מאיר פלאי, ובשיתופם של ביאליק ורבניצקי, יסדה בשעתו את הוצאת הספרים מוריה, שהתקיימה עד 1930.

ב־1931 יסדה את הוצאת הספרים "מסדה", ועמדה שנים רבות בראשה. פעלה רבות למען הוצאת האנציקלופדיה העברית, הייתה ממייסדי התאחדות המו"לים. על פעולה העניקה לה עיריית תל אביב את תואר הכבוד "יקירת תל־אביב".

עלתה לארץ מרוסיה לארץ בשנת 1912 ולקחה חלק בחיי החברה הישראלית בכלל ובתל־אביב בפרט.

להנהלת אולמי נפטון בת־ים
ולצוות העובדים המסור
תודה
על ארגון הארוע
משפחת שמר

בגדי זמש ועור
מנקים רק בניקוי
פורמברג
מעותה ציוד חדיש.
לניקוי טוב יותר.
המעגל 2, פינת ביאליק 55
רמת־גן טלפון 03-725401

הארץ
רח' זלמן שוקן 21
ת.ד. 233 טלפון 824261
תל־אביב 61001

למכירה

החל מיום ג' ה־25/2 יחל "הארץ" לפרסם אחת לשבועיים ביום ג' בשבוע מדור העוסק בקניה ומכירה של וילות, בצירוף תמונות.

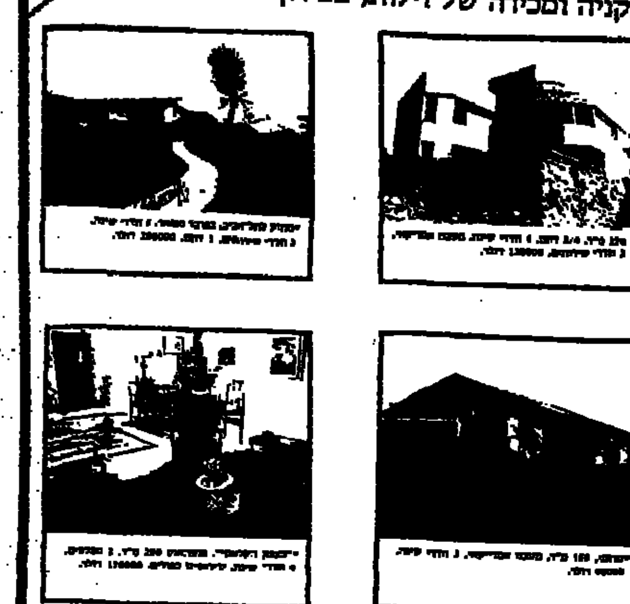

לפרטים: מודעות "הארץ", נעם, 824261 (310)

impeccable taste

הפעם, תן לעצמך ולאורחיך להנות מאוירה קלאסית־אלגנטית ב"גריל רום" של מלון קרלטון תל־אביב.
פינות אינטימיות, הדיטים ספוני עץ, עגלות הגשה כסופות ומאכלים שהם חוויה קולינארית עשירה ומעודנת המוכנים בנוכחותך ליד השולחן.
עכשיו, טעם נוסף לסעוד ב"גריל רום" 25% הנחה על המחיר המוקפא.
קרלטון תל־אביב מוסיף טעם טוב לארוחה עסקית ונופך של ארוע חגיגי לכל מפגש חברתי.

Impeccable Taste
The Carlton Difference

מעדנים מוגשים גם במסעדה החלבית והלובי האינטימי לצלילי פסנתר

מלון קרלטון ★★★★★ ת"א
רחוב הירקון 10 (בכניסה למרינה), 03-291291

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה למדעי החברה
הקרן למדיניות ציבורית ע"ש יהושע רבינוביץ

ערב עיון
לזכרו של יהושע רבינוביץ

דברי פתיחה:
פרופ' יהודה בר־שאול
רקטור האוניברסיטה
דברים לזכרו של **יהושע רבינוביץ** ז"ל
מר ישראל פולק
יו"ר תשלובת פולגת

רב שיח:
"כלכלת ישראל לקראת ייצוב או סחרור נוסף? מנסיונם של שרי אוצר"

הרצאת פתיחה:
מר יצחק מודעי
שר האוצר

משתתפים בדיון:
מר יורם ארידור — חבר כנסת
מר יגאל הורביץ — שר
מר יגאל כהן־אורגד — חבר כנסת

דברי סיכום:
פרופ' חיים בן־שחר — הקתדרה המיוחדת למדיניות כלכלית
מנחה: **פרופ' אסף רזין** — דיקאן הפקולטה למדעי החברה

יום ראשון, י"ד אדר א' תשמ"ו, 23.2.86, שעה 18.00
אודיטוריום בר־שירה קרית האוניברסיטה, רמת־אביב
— **הציבור מוזמן** —
כניסה דרך שער 4

קרן בת־שבע דה רוטשילד לעידוד המדע והטכנולוגיה
מודיע על

מענקים לחוקרים צעירים מצטיינים לשנת 1986/7 בסך $20,000 או $10,000 כל־אחד

המענקים מיועדים אך ורק למחקר בסיסי בשטחי מדעי החיים והמדעים המדויקים

נתונים אישיים:
1. גיל — עד 37 שנה בסוף שנת 1986
2. תואר — Ph.d., M.D., D.Sc.
3. דרגה אקדמית — דרגת מרצה בכיר עד בכלל, ללא קביעות במוסד
4. מקום עבודה — מוסד אקדמאי בארץ

המענקים הינם חד־פעמיים ויינתנו לתקופה של שנתיים

לשם קבלת טופסי בקשה ודפי הסבר, על המעוניינים לפנות אל רשות המחקר במוסד, בו הם עובדים, או ישירות אל משרדי הקרן, העיתון הרפואי, מגרש הרוסים, בניין אביחיל ירושלים (ת"ד 1435, ירושלים 91013), טלפון 02-227085, 02-222739

המועד האחרון להגשת הבקשות הוא 7.5.86

תינוק נולד, מה נותנים במתנה?

תינוק נולד? ברית מילה? יום הולדת? אין מתנה שימושית יותר מהמחאות שילב.
ניתן להשיגן בכל כמות ובכל סכום, בכל חנויות שילב בכל הארץ,
או להזמין בטלפון — 03-219943.
מזל טוב!

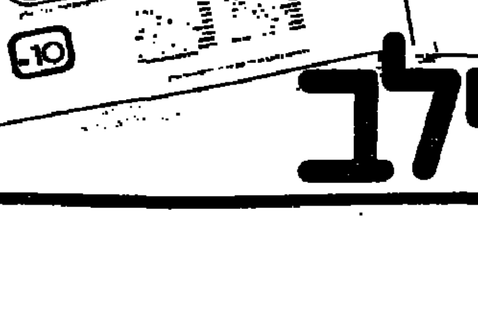

המחאת שי שילב

אין מתנה שימושית יותר.

שילב

הארץ

יום א', י"ד באדר א', תשמ"ו
23 בפברואר 1986

ירושלים: רח' ההסתדרות 2 טל' 224245, ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661166, ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל-אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים: רח' זלמן שוקן 21, טל' 624261 ת.ד. 233 מיקוד תל-אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 624261

חיפושים — דבר בעתו

בסוף השבוע החליט צה"ל להחזיר את הכוחות שעסקו בחיפוש שני החיילים החטופים בדרום לבנון, הם הלו לשוב לעבר רצועת הביטחון, כך נמסר אתמול בדיוק. ההחלטה באה לאחר שהסיכויים למציאת החטופים פחתו והלכו, אם כי בחיפושים אחריהם השיג צה"ל ידיעות חשובות בדבר המארב ביום שני שעבר.

כאשר הוחלט על החיפושים היה מקום לצדד בבדיקת אורח הכפרים שמצפון לרצועת הביטחון, מכיוון שלא היה ברור היכן מוחזקים שני חיילינו ובידי מי. יש לזכור כי במקרים רבים בעבר הצליחו סוריה וארגוני מחבלים לקיים ערפל מודיעיני לגבי זהות המחזיק בשבויים ומקום החזקתם. הידוע של קשר כלשהו עם חיזבאללה או ארגון החזית שלו ("ארגון ההתנגדות האסלאמית") דרך גורמים אחרים — בדומה לזה שנוצר באמצעות סוריה עם ארגונו של אחמד ג'יבריל — חייב את הפעלת צה"ל לחיפושים בשטחים הסמוכים למקום המארב.

שישה ימים של חיפושים נמרצים ביותר לא הביאו את התוצאה המקווה. אנשים רבים נחקרו, 80 אנשי חיזבאללה נעצרו להמשך חקירתם — לגבי שלושה מהם קיים חשד חזק שהיו מעורבים במארב בצורה כלשהי — נתפסו כמויות גדולות של נשק ותחמושת חבלה. אולם הנעדרים עצמם לא נמצאו, אף על-פי שנראה כי כל אשר יכול היה להיעשות במסגרת החיפושים אחריהם אכן נעשה.

מלכתחילה הובאה בחשבון האפשרות כי שיטת החיפושים תכביד על חיי התושבים. אם כי רובם השלימו עם כך ולא התפתו לגלות התנגדות אלימה, ברור כי צה"ל הול שוב להצטייר בעיניהם כצבא כובש. הלכו ורבו סימנים המעידים כי הארגון השיעי אל-עמל מתחיל להתקרב לארגון הקיצוני חיזבאללה, יותר משרצוי לישראל.

בנסיבות אלה היה אמנם נכון לסיים את מבצע החיפושים. מבצע שלא השיג מטרתו תוך זמן סביר, אין להמשיך בו: מצפוננו אינו צריך לייסרנו על החזרת כוחות צה"ל לבסיסיהם טרם ביצוע משימתם; צה"ל הוכיח כי אינו חוסך במאמצים לשחרור החטופים. עתה עלינו לחפש דרכים אחרות לאיתור החטופים ולמיצוי הדין עם הארגון המתפאר בשביתם.

לוב תוקפת בצ'אד

המלחמה בצ'אד מתחממת שוב. כוחות המורדים בהנהגת גוקוני אודיי, בסיוע נשק וחיילים לוביים, תקפו שתי ערים דרומית לקו הפסקת האש על קו הרוחב 16, ומטוסים לוביים הפציצו את שדה התעופה של עיר הבירה נג'מנה. מה שהופך התנגשות מקומית והרפתקנות לובית לתקרית בין-לאומית רחבה יותר היא מעורבותה המהירה של צרפת. זו שיגרה מטוסים, טנקים ומאות חיילים לעזרת הדרום.

שליט צ'אד חיסנה הברה נהנה מחסות פאריס — במלחמה אשתקד סייעו הצרפתים להדוף את המורדים והלובים. בצעד מפתיע, שזיכה אותו בביקורת רחבה בארצו, נפגש הנשיא מיטראן עם קדאפי והגיע אתו להסכם על הוצאת כל הכוחות מצ'אד ומניעת פעילות בני-חסותו של קדאפי דרומית לקו הרוחב 16. קדאפי לא כיבד מן הרגע הראשון את הבטחתו להוציא את הכוחות, ועתה הפר גם את התחייבותו השנייה בדבר קו הפסקת האש.

הסיבה הבסיסית למעורבותו הגוברת של קדאפי בצ'אד היא רצונו להשליט בה ממשלה הנשמעת לטריפולי, בתקווה שממשלה כזו תכיר גם בסיפוחה ללוב של רצועת [illegible] העשירה במרבצי אורניום.

יש להניח שקדאפי היה סבור גם כי מיטראן לא ירצה להסתבך בפעולה צבאית שבועות אחדים לפני הבחירות לפרלמנט בצרפת. אם כך, אזי נפלה טעות קשה בחישוביו. הנשיא, שעדיין כועס על התרגיל הפרימיטיבי של קדאפי אשתקד, נאלץ דווקא בהזדמנות זו להפגין לבוחרים יד חזקה בהגנה על ידידי צרפת. התמיכה בתגובה בתנועה בת לה זכה מצד האופוזיציה, למרות מערכת הבחירות, מחזקת את הרושם שקדאפי ובני-חסותו יצטרכו הפעם לסגת. אך ספק אם בזאת יבוא קץ למלחמה המתמשכת בצ'אד, המשקפת גם אינטרסים סותרים של מעצמות חוץ.

חוסיין לא יורד מהגדר

המלך ההאשמי הבהיר לראשונה בגלוי כי מעולם לא היתה "אופציה ירדנית" בנוסח המקובל בישראל

מאת עודד זראי

גילויי התמיכה ההמוניים של נכבדי הפלשתינים, לרבות חברי הפרלמנט, ברבת עמון אתמול, אין בהם לשנות את העובדה שהמלך חוסיין אינו מוכן לרדת משיטתו המבוססת על הגדר ולשמש פרטנר לשלום עם ישראל. מי שמאזין בדי הירות לנאומו המנומק, הברור והמפורט, שאותו הקליט בחלקים באולפני הטלוויזיה הירדנית ביום רביעי שעבר, מקבל את הרושם כי המלך ההאשמי הוא זה שתיערכן את מהלך העניינים, יותר מאשר תמורן על-ידי ערפאת.

בכלות הכל צריך לזכור שאין במבוא מנהיג ערבי אחר, להוציא אולי הנשיא המצרי מובארק, שיכול להשתוות לחוסיין בהכרת אש"ף בארגון, ושיש לו ניסיון כה עשיר עם ערפאת ושאר הדמויות בראשות פתח והארגונים האחרים. מבחוץ לשעון כי חוסיין היה זקוק לשני "סיבובי מגעים" בין אוקטובר 1982 ופברואר 1986 כדי להגיע לאותה מסקנה ברורה לגבי אש"ף, אליה הגיע כבר ביולי 1970. חוסיין חוזר ומסווג בנאומו את אש"ף כארגון "חסר כושר הולכה עד מאית". זאת משום שהוא מורכב "מארגונים שונים התלויים באמונות למדינות ערביות שונות, והשואף להתערבות חיצונית".

חוסיין גם לא שינה דעתו ההחלטית על ערפאת, מתוך ניסיון אישי עשיר ומתמשך, כדי לקבוע כי ראש אש"ף אינו יודע מה פירוש ערכה של התחייבות, קדושתה של הבטחה וחובתה של אמת. עם אש"ף שכזה, וערפאת בראשו, היה ברור מלכתחילה באוקטובר 1982, בראשית הניסיון הראשון — ועל אחת כמה וכמה בניסיון השני מקיץ 1984 ועד עתה — כי לא ניתן להגיע להסכמים משותפים ולהגשים אותם.

חוסיין קבע כי תרגיל הרמייה בסוף הניסיון הראשון באפריל 1983, כאשר ערפאת התכחש ברגע האחרון להסכם עמו, חזר על עצמו בסוף הניסיון השני בראשית חודש זה. התברר כי אש"ף הוליך את ירדן שולל בהבטחתו להכיר בהחלטת מועצת הביטחון 242, כאשר שלושה חודשים קודם לכן קיבלה הנהגת הארגון החלטה סודית בבגדד לחזור בה ולדחות את 242.

ערפאת לא נבהל

אילו אמר חוסיין דברים אלה במשך שלוש שעות של נאום כדי להודיע, במתכונת השעה הבאה של הנאום, על המסקנה המתבקשת, אזי יש בכך היגיון. המסקנה ההגיונית המתבקשת היא כי אש"ף פסל בכך את עצמו מלשמש פרטנר לשלום, ולא נותר לירדן אלא להמשיך במהלך "כדי לשחרר את בני המשפחה הקרובים מעול הכיבוש ולהפסיק את האיום על הביטחון הלאומי הירדני", על-פי הגדרת המלך.

מסקנה כזו לא עלתה במחשבותיו של חוסיין בשום שלב משלבי המגעים עם האמריקאים. אדרבה, המלך ההאשמי הבהיר מלכתחילה, ואף לפני כינוס המועצה הפלשתינית ה־17 ברבת עמון, שבה הדגיש על יחודה, כי אין פניו להסדרים נפרדים עם ישראל. חוסיין רוצה בהסדר כולל "שישביע את רצון הדורות הבאים" ויקבל את ברכת העולם הערבי. כל נוסח אחר של הסדר יהווה רק "פצצת זמן, הד־

הסכמות לכך, באירופה שלאחר מלחמת העולם השנייה, הן רבות, כידוע.

מכאן שירדן לא תלך למשא ומתן עם ישראל ללא אש"ף המורים ושלא במסגרת ועידה בין-לאומית סמכותית בהשתתפות חמש החברות הקבועות במועצת הביטחון. חוסיין הוכיח כי עמדותיו אלה היו עקביות ובלתי-משתמעות לשתי פנים עם הממשל האמריקאי. מכאן שחוסיין קבע לראשונה מפורשות כי מעולם לא היתה "אופציה ירדנית" בנוסח המקובל בישראל, וכי לכל ההערכות האופטימיות של אישים ישראלים בעניין זה לא היה על מה להתבסס, אלא אם כן הם ניזונו ממידע אמריקאי מוטעה ולא הבינו את אשר אמר חוסיין לבני שיחו.

על אף הכל, שני סיבובי המגעים עם אש"ף, כפי שסבבה אותם המלך חוסיין, לא היו לריק מבחינתה של ירדן. לבד "מההישגים האסטרטגיים" שהשיג חוסיין לאש"ף במישור האמריקאי, המוחשי ההתרחשויות והמגעים מאז אוקטובר 1982 — דרך קיום מועצת אש"ף ברבת עמון והסכם ה־11 בפברואר אשתקד — את "הקשר ההיסטורי והגיאוגרפי ואחדות הגורל" בין שתי גדות הירדן. על יסוד זה באה אתמול החלטת מועצת האומה הירדנית, בשני בתי הפרלמנט והסנאט, הקובעת כי "אחדות שתי הגדות היא עובדה חוקית והיסטורית, וכי ירדן ופלשתין הן מדינה אחת ועם אחד". החלטת מועצת האומה מסתמכת על ועידת יריחו מאפריל 1950, שבה הוחלט על איחוד שתי הגדות וכינון הממלכה הירדנית ההאשמית.

וזהו למעשה התשובה המעשית הכמעט-יחידה לקריאתו של חוסיין "לקרובים בשטחים הכבושים להחזיר יד את הצעידה לדרך הישר". סביר להניח כי חוסיין מודע לעובדה שבפברואר 1986 שונים התנאים בגדה המערבית מאלה ששררו בה מאפריל 1950 ועד ליוני 1967. במשך 19 השנים האחרונות לא עשה הממשל הירדני ולא כלום לשימור האדריכ־ טציה הירדנית בגדה ואפילו לא נאבק בהשתלטות האדריכאבציה האשפ"ית על עיריה המרכזיות, בסיועו הנדיב של הממשל הישראלי, מאז ראשית שנות השבעים. מכאן שאין לצפות כי נכבדי הגדה יוכלו להרים את הכפפה שחוסיין זרק לעברם בליל חמישי שעבר.

יאסר ערפאת שמר עד לרגע זה על שתיקה ולא הגיב על נאומו של המלך חוסיין. הדעת נותנת כי ראש אש"ף אינו מתעניין, לפי שעה, לגרום למתיחות ביחסים עם ירדן. בכלות הכל היה זה חוסיין שהביא להתחייבות אמריקאית בכתב לשיתוף אש"ף בוועידה הבין־לאומית על יסוד הבטחת הזכויות הלגיטימיות של הפלשתינים. אין לשכוח שרבת עמון ממשיכה לשמש בסיס יחיד לאש"ף מבין מדינות העימות הערביות ושכל שינוי במצב זה יביא שוב את הארגון למצוקה רצינית. לא פחות חשובה היא העובדה שבפני ערפאת נפתחה עתה מחדש האופציה הסורית. המעבר למוסקווה לוועידה ה־27 של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית מהווה הישג משמעותי לערפאת, בנוסף לפתיחות הנתיבים לסולחה עם ארגוני "החזית" ולאפשרות להשגת הבנה עם סוריה. כל אלה מאפשרים לערפאת לא להיבהל מהמהלכים הירדניים ובאותו זמן ממש לא לשבור את הכלים עם המלך חוסיין.

קיסר והליכוד בסירה אחת

ככל שהוויכוח על עניינים כלכליים מחריף בממשלה, מתהדק שיתוף הפעולה בין הליכוד לעבודה בהסתדרות

מאת יהודית וינקלר

פעמיים בחודשים האחרונים הצטרפה סיעת הליכוד בוועד הפועל למטה המאבק ההסתדרותי נגד הממשלה. פעם אחת בעניין חוק שכר המינימום, והאחרונה לסיכול פירוקן של מספנות ישראל. קרמה לבר קואליציה לשעה בין שתי הסיעות הגדולות נגד שחיקת השכר והפעלת תקנות שעת חירום ביחסי עבודה. צירופם של האחרונים מלמד על שינוי אישי אך שיטתי, בעמדותיו המסורתיות של הליכוד בהסתדרות, בעיקר שינוי בעמדותיה של תנועת החרות: בשבוע שעבר הצביע ראש הסיעה ח"כ יעקב שמאי יחד עם המזכ"ל קיסר ועם מפ"ם, אי אמון בממשלה, על רקע המשבר המתמשך במספנות ישראל.

ראשי מפלגת העבודה בהסתדרות אינם ששים להכליל את שביעות רצונם מהתמיכה המפתיעה לה הם זוכים באחרונה מצד הליכוד, הן בוועד הפועל והן בכנסת, הם נוטים לייחס אותה לשיקול טאקטי, רגעי, של סיעת "תכלת לבן" [illegible]

בוועד הפועל, בדומה לממשלה, אחדות לאומית.

על רקע הרעת היחסים בין מפלגת העבודה לבין הליכוד בממשלה, יכולים קיסר ומקורביו לפטור בנקל את עצמם מכל לחץ בכיוון זה, אך לאמיתו של דבר מעולם לא היה שיתוף פעולה כה הדוק בהסתדרות בין שתי הסיעות היריבות, כפי שהוא עכשיו, והניסיון מלמד כי בכל עימות בנושאים כלכליים מחריף בממשלה, בין אם באופן מלאכותי או באופן ענייני, נמצאת מפלגת העבודה בהסתדרות [illegible]

צדה האפל של הרפואה האמריקאית

החולה מן השורה בארה"ב מקבל "טיפול חסכוני" או טיפול־יתר, מידי רופאים שחלקם אינם כשירים ומרביתם נאלצים להתמודד עם פרמיות ביטוח גדולות, במעגל קסמים של תביעות נזיקין ועליית דמי הביטוח

מאת צבי בראל

וושינגטון

אישתו־לשעבר של קומנדר דונלד ביליג ביקשה ממנו "מענק" של חמשת אלפים דולר וליוותה את הבקשה באיום: אם לא ישלם לה בעלה־לשעבר, שהינו מנתח הלב הראשי של בית-החולים של חיל הים, היא תגלה ברבים כי גורש מבית-החולים בנמאות' — שבו עבד קודם לכן — באשמת פרקטיקה רפואית לקויה.

ביליג נאלץ להודות כי הסתיר את הפרט הזה כאשר התקבל לעבודה כמנתח לב ראשי בחיל הים. היה זה רק הגילוי הראשון וקל־ הערך במשפט הדרמה שמתנהל נגדו. זה משפט הריגה כפול חמש, שבו מואשם המנתח ברשלנות מקצועית, בהעדר כישורים לשמש בתפקידו, בוטנית עיוורון מהולם בעין אחת: כל אלה יחד גרמו למות חמישה מחוליו.

על פי העדות בבית המשפט, גרם טיפולו של ביליג באחד החולים, קצין לעבר בחיל הים, לנפיחות לב כזאת, "שלא היה אפשר לתפור את בית החזה"... החולה הועבר לחדר טיפול נמרץ ואחרי שעתיים חזר ביליג וניסה לתקן את המעוות, אך לבסוף מת החולה מ"עינוי" ניתוח ועיסוי.

בכתבה בירחון המדעי "דיסקוור" מספרת תלמידת רפואה של השנה האחרונה, כי התערבות בין שתי קבוצות תלמידים הכריעה לבסוף בסוג הבדיקה שיש לערוך לחולה סרטן. הבוגרים יותר המליצו על בדיקה ביופסית, הקבוצה השניה המליצה על בדיקה מסוג אחר. הבוגרים לא התערב, ולבסוף הוחלט על בדיקה בעצת הבוגרים. רק משלא התקבלה תוצאה משמעותית עבר לבדיקה האחרת.

רשת של ארבעה עשר בתי-חולים החליטה לתת לרופאים מענק־פרס בעבור כל חולה המטופל על ידי הממשל אשר יקבל "טיפול חסכוני". זאת לאחר שהממשל נקב בסכום קבוע לכל סוג של טיפול הניתן ל־30 מיליון הזקנים והנכים המקבלים את ביטוחם הרפואי על חשבונו. בעבר היה הממשל משלם כל חשבון שבו חוייב אותו בית-החולים בגין חולים אלה. קיצוצי התקציב שהביאו הוראות חדשות, הגבילו את התשלום לסכום קבוע. לפיכך, כל חיסכון בטיפול נותן רווח נוסף בידי בית-החולים.

ועדת בדיקה ממשלתית קבעה כי על בתי-חולים באלבמה לקצץ במספר החולים שהם מקבלים בעשרה אחוזים, משום שסקר השוואתי קבע כי מדינה זאת נמצאת בעשירון העליון של נותני טיפול ל"חולים ממשלתיים". על פי אותו עיקרון קבעה ועדה דומה ברוד איילנד, כי יש להפחית את מספר קוצבי-הלב המותקנים בחולי מדינה זאת ב־187 במשך השנתיים הבאות, משום שהסקר ההשוואתי הורה שבמדינה זאת מותקנים יותר קוצבים "ביחס לממוצע הארצי".

[illegible] לא נבדקו

ארבע הדוגמאות שלעיל [illegible]

רק טפה מצדה האפל של מדינת הרפואה המתקדמת בעולם, ומעולם העסקים הנשען עליה. הסטטיסטיקה הרשמית רק מחזקת את צבען העכור של הפרשיות הללו. על פיה הוגשו בשנה שעברה תלונות נגד 950 רופאים ו־183 בתי-חולים על פרקטיקה לקויה. מתוכם, 744 רופאים הואשמו במתן שירות רפואי לקוי ו־206 ב... מתן שירות רפואי מיותר. הרשות הפדראלית הבודקת את התלונות הרשאית להטיל סנקציות על הרופאים או בתי-החולים, עד כדי נטילת רשיון העבודה או ההפעלה של השירות הרפואי הנדון, כמעט שלא נקפה אצבע.

נתוני הרפואה הצבאית "מרשימים" עוד יותר. מדו"ח משנת 1985, שבדק באורח אקראי 23 מוסדות רפואיים צבאיים, עולה כי 22 מהם איפשרו ל־986 רופאים לעבוד ללא בדיקה מוקדמת של כישוריהם הרפואיים והתאמתם למקצוע. כחמישית מהרופאים המועסקים על ידי הפנטגון אינם מחזיקים ברשיון עבודה מטעם המדינה. 29 אלף נשים שעברו ניתוחי לידה בבתי-החולים של חיל האוויר, סבלו מפגיעות ואגינאליות בשיעור כפול מזה שבבתי-החולים האזרחיים, ומספר הרופאים הצבאיים שנענשו באורח מינהלי כפול ממספר במקום הרפואה האזרחית.

מפקד השירותים הרפואיים של חיל הים, שהעיד בפני תת ועדת השירותים המזוינים לענייני כוח אדם של הסנאט, אמר כי חיל הים הכניס מערכת של שיפורים ובדיקות כדי למנוע הישנותם של מקרים כאלה. אך יו"ר תת-הוועדה, פיט וילסון, שלפניו היה עותק של תזכיר מיוחד שנערך בתחום זה, כינה את תת-האדמירל "בור, המטעה ביודעין את תת-הוועדה".

פיצויים בריבים

נתונים אלה שנאספו רק בשנה האחרונה, מרגישים את הקשר בין רפואה לעסקים. למעשה, סבורים חוקרים, נתונים אלה כלל לא היו נאספים אלמלא גל התביעות המשפטיות נגד רופאים אשר קלע את המערכת לשרשרת תגובות. הפיצויים הגבוהים שהעניקו בתי-המשפט לתובעים הביאו מיד להגדלת פרמיות הביטוח נגד פרקטיקה לקויה, שאותן חויבו הרופאים לשלם לחברות הביטוח.

כך, למשל, משלם גינקולוג כחמישים אלף דולר לשנה בעד ביטוח כזה, מנתח-לב משלם אף יותר מכך, ובתי-חולים נאלצים להשליש מליוני דולרים מידי שנה בעבור צוותי הרופאים האזרחיים שלהם. מאות רופאים נאלצו עקב כך לסגור את הקליניקות הפרטיות שלהם, מאחר שלא יכלו לעמוד בתשלומי הביטוח הגבוהים, או בתוצאות המשפטים שהעניקו לתובעיהם סכומי עתק. (המשפחות התובעות לדין את המנתח ביליג דורשות 75.6 מיליון דולר כפיצוי הנזיקין).

נציגי הרופאים החליטו על שני צעדים עיקריים, כדי להבטיח את פרנסתם. הם דרשו ממשרד הבריאות ליישם מערכת של בדיקות וחקירות שיביאו להוצאת המוסדות והרופאים הבלתי כשירים ממעגל נותני השירותים הרפואיים, על מנת להביא לירידה סטטיסטית במקרי הפרקטיקה הלקויה ומכאן להערכות אקטואריות מוקטנות של חברות הביטוח. בד בבד, הוחלו בכמה מדינות שביתות האטה של רופאים, הדורשים כי המדינה תשתתף בהוצאות הביטוח שלהם.

מערכת הפיקוח הממשלתית, כמו בכל ביורוקרטיה, עושה רק עתה את צעדיה הראשונים. ובעוד המידע מתחיל להיאסף, רק סנקציות אחרות מעטות ננקטו נגד מוסדות רפואיים, ורק שני אחוזים מכלל בתי-החולים לא קיבלו רשיון הפעלה.

שביתת-ההאטה היתה יעילה יותר. במדינות ניו-יורק ומסצ'וסטס החליט הממשל לסייע לרופאים וציווה על הוזלת תשלומי פרמיות מוגדלות ומניעת תשלום פרמיות בדיעבד. פנייתו של ארגון הרופאים הארצי לארגון עורכי-הדין הלאומי, בבקשה לצמצם את התביעות נגד רופאים ולהפחית את שכר טרחתם, לא נענתה. מן העסק הזה גם עורכי-הדין רוצים ליהנות. מה עוד שגם עליהם מוטלות פרמיות ענק בגין אותו סעיף בדיוק.

אך הבעיה המרכזית היא, כמובן, סוג השירות שמקבל החולה האמריקאי מן השורה. לא זה המסוגל לקנות שירותי רופאים מיוחדים ושירותי הולכה פרטיים, אלא החולה המשלם דמי ביטוח רגילים. הוא שואל את עצמו, אם הרופא המנתח אותו אינו במקרה עיוור או מי שלא השלים את לימודיו; אם הוא, החולה, עובר את מלוא הבדיקות הנדרשות או רק חלק מהן, כדי לחסוך בהוצאות בית-החולים המקבל הקצבה ממשלתית, או שמא הימור של תלמידים קובע את סוג הטיפול. ומנגד, האם אין מספר הבדיקות הנערכות בגופו כפול מהדרוש רק משום שהרופא חושש מתביעות נזיקין נגדו? תחכומה של הרפואה האמריקאית אינו עונה על ספקותיו אלה של החולה, החותם אמנם על טופס שחרור מהתחייבות אך מרים טלפון לעורך-דינו כדי להעמידו במצב הכן.

הנשארים

יהודי לבנון משלמים את מחיר העדפתם
הבאה בתור היא יהדות דרום־אפריקה

מאת עקיבא אלדר

שעה קלה לאחר חטיפתם של שני חיילי צה"ל בלבנון, דלקו הטנקים הישראליים אחר החוטפים. כמעט באותה שעה הבריח מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר בכפר תבור: "יבוא יום ומבצעי הרצח ביהודים ישלמו על כך ויענשו במלוא חומר הדין. נגיע אליהם כפי שהגענו לרוצחים אחרים". ספק אם דבריו של שמיר הגיעו אל 200 היהודים שנותרו בביירות ובסביבתה. צידית הבאצים בפאטה קלודספלר יצאה משם בידיים ריקות ובאצבע מאשימה כלפי ישראל.

למקרא הכותרות הפרק של שמיר ודבריה של הגב' קלודספלר האומללה, יוכל ההיסטוריון להתפתות להשוות בין הבתה מאוחרת מדי של ראשי הישוב לנוכח פרעות הנאצים ביהודי אירופה לבין אוזלת-ידה של ישראל לנוכח הפוגרום המתבצע מתחת לאפה.

באותו נאום במסווה שאל שמיר: "אנחנו שואלים את עצמנו מה עושים שם היהודים? למה הם יושבים שמה? היו להם הרבה הזדמנויות לצאת. אם הם ירצו בכך, אפשר למצוא הדרך לחלצם מביירות". שמיר דיבר על עזבונות שלא לכולן יפה הפרסום בשלב זה. רבים מיהודי ביירות ביקרו בארץ בעיצומה של מלחמת לבנון, בחנו את אפשרויות קליטתם כאן והעדיפו לשוב אל הרכוש שהשאירו שם. בעצם הימים האלה מקבלים יהודי לבנון קריאות־תחינות להציל את נפשם ולהצטרף אל הציבור הגדול של יוצאי לבנון החיים בארץ. מקצתם בחרו להחליף את גלות ביירות בגלות אחרת במערב. רבים אחרים נשארו, אחרים, מהם כבר נפלו בידי קנאים מטורפים, שהתעללו בהם באכזריות בטרם השליכו את גופותיהם לרחוב.

גבולות האחריות

מצוקתם של יהודי לבנון מעלה מחדש את סוגיית גבולות אחריותה של ישראל לשלומם של יהודים שבחרו לחיות בנכר. יהודי לבנון הולכים בדרכם של יהודי איראן. החומייניים לא פעל כאן גם כאן להזיז את היהודים מסיר-הבשר הרותח. נדמה כי המוות מפחיד אותם פחות מהחיים במדינת היהודים. קשה להאשים את הציונות בכישלון הצלתם של יהודים שהעדיפו אותם על שיקול דעתם. רבים מבני משפחותיהם חיים בקירבנו — מי מהם "הסתדר" טוב יותר ומי פחות.

מאה ועשרים אלף יהודים (כמו אלפי יהודים) באזורים בשולי אדמתו המתפוררת של המשטר הגזעני בדרום-אפריקה. רבים בקהילה זו נמנים עם חסידי בית"ר ומספגים את מצפונם הציוני בתרומות לישראל. במקום לשאול את יהודי דרא"פ "מה אתם עושים שם?" כפי ששאל את יהודי לבנון, מעדיף שר החוץ להתהדר באזהרי "הקהילה היהודית החשובה בדרום-אפריקה".

אחריותה של ישראל לשלומם של יהודי דרום-אפריקה משמשת לשמיר ולאחרים בממשלה אליבי ליחסים ההדוקים-מדי עם ממשלת פרטוריה. בבוא היום, ואין כמעט ספק שהוא יבוא, כאשר הרוב השחור ימגר את שלטון המיעוט הלבן, עלולים יהודי דרא"פ לפרוע את מחיר הנשק שסיפקה ישראל למרכאים.

מדיניות ישראל כלפי דרום-אפריקה אינה צריכה להיות תלויה ביהודים המעדיפים את האינטרס הכלכלי שלהם על פני האינטרס של מדינת ישראל (קליטת עליה). כך, גורלם של יהודי לבנון לא עמד ואינו עומד לארגונים השולטים במדינה זו, כאשר ישראל נוקטת נגדם צעדים. הפגיעה מקבלת מימד מיוחד

בכל מאבקו האמיץ של אנטולי שצ'רנסקי לעלות לישראל המחיר הכבד ששילם על פעילותו ליציאת יהודי ברית-המועצות. יהודי ברית-המועצות, כמו יהודי סוריה — רק הן זכאות להיקרא "יהדות מצוקה". שם המצוקה כפויה על ידי השלטונות. הפליה גזעית/דתית מזה והעדר חופש הגירה מזה. יהודי לבנון, דרום-אפריקה, ובשעתם גם יהודי ארגנטינה ואיראן, המעדיפים להסתכן במצוקה ממין זה על פני מצוקה כלכלית יחסית בישראל.

בהגדירה את עצמה מדינת-היהודים התחייבה ישראל להכשיר את התנאים להגירתם לכאן. מוטל עליה לפרוץ כל דרך מבוססת, מדמשק ומביירות לירושלים. אם ייפתחו השערים והיהודים יעדיפו בכל זאת להישאר שם או להחליף גלות אחת בגלות אחרת — יוכלו להצטרף לקהילות הגדולות בניו-יורק, בפאריס ובדרום-אפריקה.

ישראל מחויבת להגן על אזרחיה, אנשים שקשרו את גורלם עם בעיות המקום והשעה. שמיר יצא ידי חובתו במאמצים שעשה יחד עם גורמים אחרים לשכנע את יהודי לבנון לעלות ארצה ולסלול בעקבות את הדרך לעליה. זרועה הארוכה של ישראל לא תגיע אל רוצחי יהודים בלבנון, כפי שאין היא יכולה לפגוע בארגונים ניאו-נאציים בארצות הברית ובדרום-אפריקה.

היורדים

יורדים בניו-יורק אינם רוצים להיות אמריקאים

מאת אליהו סלפטר

משפחות של יורדים בניו-יורק שרויות במצוקה של נפש חצויה ואי-וודאות לגבי העתיד. למרות שהיורדים מתנהגים כארצות הברית, הם ממשיכים להיות קשורים נפשית לישראל. מצב זה מתבטא בהתנגדות עזה להיטמע בחברה האמריקאית ובקושי רב להשלים עם מסקנת תהליך הירידה.

כך מסכם עלון החדשות של הקונגרס היהודי העולמי את מחקרו של ד"ר יוסי כורזים מהאוניברסיטה העברית, שחקר 86 משפחות יורדים בברוקלין ובקווינס, ופורסם ב"ג'ורנל אוף ג'ואיש קומיונל סרוויס". במחקר נחשפו שישה נושאים מרכזיים המטרידים את היורדים:

★ בידוד חברתי. רוב המרואיינים מקרב היורדים קבלו על תחושת בידוד חברתי. "לגבי האמריקאים נישאר תמיד זרים. לגבי השוהדים אנו לבנים. בקרב היהודים האמריקאים אינו רצויים, ואילו בינינו לבין עצמנו אנו מגלים חשדנות", מצטט המחקר את אחד המרואיינים.

★ התגעגעות נמוכה של הנשים. כ־20 אחוזים מהנשאלים דיווחו על מצוקה חריפה אצל הנשים במשפחות היורדים כתוצאה מבידוד חברתי ומדאגה לעתיד. לדעת עורך המחקר, מצב זה נובע מכך שהבעלים יזמו את הירידה ואילו אצל הנשים היתה המוטיבציה לירידה נמוכה. סיבה נוספת: הנשים התקשו למצוא עבודה הולמת בשל שיעורי אבטלה גבוהים יותר בקרב נשים בארה"ב בכלל בשנים האחרונות.

★ חוסר וודאות מפני העתיד. כשני שלישים מהמרואיינים אמרו כי הם חשים חוסר וודאות לגבי עתידם בארה"ב, וכ־12 אחוז ציינו כי חוסר הוודאות הוא מקור למצוקה נפשית. ככל שהשהות בארה"ב הלכה והתארכה, עלה שיעור הסובלים ממצוקה זאת עד לכדי 20 אחוז.

★ חינוך ילדים. בדומה לקבוצות אחרות של מהגרים, מתנגדות אף משפחות היורדים בניו-יורק שילדיהם יתערבו בחברה האמריקאית. התנגדות זו קשורה לאי-הוודאות לגבי העתיד — בנוסף לרצון לשמור על הזהות הלאומית, הם מבקשים להשאיר דרך חזרה לישראל. כרבע מהנשאלים הדגישו את הצורך בהקמת בית-ספר ישראלי חילוני שיקנה לתלמידים תודעה יהודית, מבלי שיאלצו לאמץ את אורח החיים הדתי.

★ מצב כלכלי. כ־16 אחוז מהמשפחות ציינו שקיבלו תמיכה כספית מארגוני צדקה יהודיים, כעזרת הנחות בשכר לימוד (בבתי הספר היהודיים), הלוואות ללא ריבית, ואף מענקי צדקה בסתר. בברוקלין יותר מרבע מהמשפחות נתמכות בארגוני צדקה יהודיים. נוסף לכך נמצא כי כ־13 אחוז ממשפחות היורדים בברוקלין לא היו מבוטחות בביטוח רפואי כלשהו. לדעת מחבר המחקר, הנתונים מצביעים על היווצרות קבוצת עוני, או על סף עוני, בקרב משפחות היורדים בניו יורק.

מעניין להשוות את תוצאות המחקר הזה למצב כפי שהיה מוכר משך עשרות שנים בקרב מהגרים יהודים באמריקה. הן הספרות והן המחקרים הסוציולוגיים מצביעים לא על בידוד חברתי אלא על התקשרות חברתית חזקה בקרב המהגרים. תחושת הזרות כלפי האמריקאים היתה גם מובנת בשל עצם היותם יהודים מול גויים, וגם אתגר להתגבר עליה משום שהדבר התגלה כאפשרי בחברה האמריקאית הפתוחה.

המצב הכלכלי הקשה באותן שנים התקבל בהבנה. רוב המהגרים באו מתנאי חיים קשים יותר ואחת ממטרותיהם העיקריות בהגירה היתה לשפר את המצב. היא גם הושגה ברוב המקרים, בדור הראשון או בדור השני. ההסתייעות בצדקה היתה קשורה אך במעט בסטיגמה חברתית כלשהי.

השוואות אלה מעוררות את השאלה אם יש מקום לבחון את מצב היורדים מישראל במושגי הגירת מצוקה.

49 MIPEL 1986

שוק מוצרי העור והענפים המסונפים האיטלקי

אתר הירידים במילאנו פיאצה 6 פאבראיו

תצוגה בין־לאומית

500 יצרנים המציגים מוצרי עור ואביזרים של סקטורים מסונפים נפגשים עם למעלה מ־15,000 אנשי עסקים מהשווקים של חמש יבשות בתצוגת אופנת העור האיכותית ביותר בעולם.

מילאנו 21—24 מרץ 1986

Promoted by SVIP (Comitato Sviluppo Vendite Pelletteria)

תצוגה נוספת ב־1986

50 MIPEL

מילאנו 17—20 באוקטובר

MIPEL–20122 MILANO (ITALY)–VIALE BEATRICE D'ESTE, 43
TEL. (02) 5468951 – TELEX 313224 MIPEL I – CABLES MIPELAIMPES

هكذا من الأصل

מסכים ומסכות / בעריכת מיכאל הנדלזלץ

אביב הגיע, פוסטל בא

מבצע תרבות למנויים, בעיקר בתל אביב, שנה שנייה ברציפות

כשהכריז האמרגן פנחס פוסטל בשנה שעברה על "מבצע חמישה הכוכבים" שלו בתחום יבוא התרבות, הוא עשה זאת בלא מעט חשש. היוזמה היתה פרטית שלו, ולמה שמנויים ישימו כספם על קרן האמרגן, שמאחוריה לא עומד שום גוף ציבורי?

כאן התרחשו כמה דברים. האחד הוא שפוסטל הביא כל מה שהבטיח, וזכה גם בדרך כלל לביקורות טובות. השני הוא שפסטיבאל ישראל, שמכר כמות מאסיבית של מנויי "בלנקו" בשנה שעברה בטרם פורסמה תכניתו, לא היה הצלחה כלכלית מסחררת, והדעות היו חלוקות לגבי חלק מההיצע האמנותי.

המנהל האמנותי של פסטיבאל ישראל אביטל מוסינזון, שהיה ראש הלוחכים בפוסטל, פרש בינתיים בתפקידו. גרעון פז, כי שקדם למר סינזון בפרישה מפסטיבאל ישראל (הכפרייה מנהלים אמנותיים בתדירות מרהימה), הצטרף למשרד האמרגנות של פוסטל. מה שעוד מדבר בעד עצמו הוא המאזן: פסטיבאל ישראל, מפעל רחב היקף ורב־אירועים, יצר גרעון של כ־370 אלף דולר על תקציב של 1.25 מיליון דולר, בכספי ציבור. אירועי פוסטל השאירו, עלפי הודאתו, גרעון של 17 אלף דולר על תקציב של 420 אלף. גם מזה אפשר להפיק לקח ביחס לחלקו האמרגני של פסטיבאל ישראל.

עתה חוזר פוסטל למבצע "חמישה הכוכבים" שלו, עם אותם חששות, אבל לפחות ללא עוינות כצד הפסטיבאל. חלק ממה שהוא מציע קיים גם בהיצע של הפסטיבאל, וחלק כן ההטבות במנוי שלו כוללות הופעות הכלולות בתכנית הפסטיבאל. כגון "ירמה" של לורקה, בבימוי של ויקטור גארסיה ובביצוע תיאטרונה של נוריה אספר.

שני מופעים שפוסטל מביא השנה כלולים בתכנית פסטיבאל ישראל: להקתה של מרידת מונק, תיאטרון הריקוד מארצות הברית, ה"מאבד ביינה". עם מוזה של קרין. שיתוף פעולה זה מסמל גישה חדשה מכיוון פסטיבאל ישראל: לא עוד מאבק עיקש באמרגנים פרטיים כדי להבטיח את ייחודיותו, אלא שיתוף פעולה פורה. לפוסטל כדאי לכלול את היבוא שלו במסגרת הפסטיבאל "לכבוד הכבוד". בשנה שעברה הוא היה מוכן לרכוש את תווית הפסטיבל בכסף.

ההצעה הכלכלית שלו למנויים היא זו: 49 ש"ח תמורת שני כרטיסים, הנחה של 50 אחוז למופע שלישי, הנחה של 20 אחוז למופעי אמרגנים עמיתים ומופעים שמביא פוסטל, הכלולים בהיצע פסטיבאל ישראל (2+50%+20%). כרטיס למופע בודד יעלה בין 18 ל־33 שקלים.

בשנה שעברה מכר פוסטל 890 מנויים; השנה הוא יכול למכור עד 3,00. בשנה שעברה הוא הציג למנוייו את להקת המחול של ברמן, תיאטרון "טראפיון" מווינה, מקהלת נערי וינה, מקהלת מונטאוס, והזמרת אמה קירקבי.

השנה פותחת אמה קירקבי את אירועי האביב של פוסטל. בשנה שעברה באה אותה זמרת מופלאה עם נגן הלאוטה אנתוני רולי לקונצרט אחד בלבד. השנה הם באים במסגרת "קונסורט אוף מיוזיק" (כלומר עוד שני זמרים) ומגישים ארבעה קונצרטים של מוסיקה אנגלית מתקופת הרנסנס: שניים במוזיאון תל אביב, אחד בחיפה ואחד בירושלים. בוא הלהקה מתאפשר גם הודות לסיוע המועצה הבריטית. סוג הסיוע הציבורי היחיד שפוסטל מקבל. האביב בלוח של פוסטל נפתח ב־10 במארס ומסתיים בספטמבר.

"מיוזיק קונסורט" — בפסטיבאל ישראל הבא

הבאים בתור, בתדירות של פעם בחודש: בראשית אפריל להקת הג'ז של הוויברפוניסט גארי ברטון; בסוף אפריל וראשית מאי להקת המחול של האופרה של קלן, עם רפרטואר מגוון הכולל בין היתר את "השולחן הירוק" של קורט יוס, ועבודות של ויינהולד הופמן; ביוני יגיע באלט באזל המנוהל על ידי היינץ ספואירלי, עם ביצוע מלא של "ז'יזל" המפורסם שלא בוצע בארץ במלואו מעולם. ביוני גם צפוי ביקור ראשון בארץ של התזמורת הקאמרית הפולנית המפורסמת, בניצוחו של ירזי מאקסימיוק, במסגרת הידוק היחסים עם פולין, וכן אנסמבל בשם "ונאנס פורטונאט" מפאריס, המבצע מוסיקה קולית מהמאה ה־6 עד ה־13.

למרות שמופעי פוסטל אינם פסטיבאל ציבורי, ולאמרגן אין מחויבות כלפי אמנות ישראלית, גם השנה כולל ההיצע שלו תכניות מקוריות: ערב בכורות של להקת "בת שבע" והצגה חדשה של תיאטרון הבובות של אריק סמית.

הכרטיסים בהנחה למנויים הצפויים יוצעו גם להפקה חדשה של "גברתי הנאוה", שעדיין מחפש את הכוכבת שלו (מועמדות מתבקשות להתקשר לאמרגן משה יוסף), למופע "הכל מנגן" מארגנטינה או להופעה של זמרת התיאטרון והקאבארט הפולניה אוזה דמארציק.

פוסטל אומר שהוא משקיע במבצע יותר מחצי מיליון דולר. הוא מקבל עזרה מגורמי חוץ וגומת המועצה הבריטית, מכון גתה וקרן התרבות השווייצית. בישראל יש לו תמיכה — מוסרית בינתיים — של עיריית תל אביב, השתתפות של חברות מסחריות בהוצאותיו, בכסף או בשווה כסף: בנק דיסקונט, אל על, כלל־דיינרס, מלון פלזה ועיתון "הארץ".

פוסטל מוצא למכירה יותר מ־50 אלף כרטיסים ו"לא ישן בלילות". אבל הוא יכול להיות אחת הזוכות לכך שמי ששורד במצב כלכלי קשה ראוי להיות מוכר כבנה על הטובים ביותר.

גם רובינשטיין היה פולני

אפילו המעולה שבתזמורות לא יכולה לנגן בשני מקומות באותה עת; הפילהרמונית רוצה לנגן בפולין, ולא בתחרות רובינשטיין

התזמורת הפילהרמונית לא תהיה הסנגית הישראלית הראשונה בהופעות תרבות ישראליות על אדמת פולין — להקת "בת דור" יוצאת לשם בחודש מרץ — אך היא תהיה הסנגית הישראלית הגדולה ביותר בתרבות ישראל־פולין. הפילהרמונית תנגן שם באפריל. מנכ"ל התזמורת אבי שושני יצא לפולין השבוע כדי לסגור את פרטי הסיור, שתכניתו תכלול את הסימפוניה החמישית של מאהלר והשלישית של בטהובן. כשהסולנים אמורים להיות יצחק פרלמן (שינגן צ'ייקובסקי), פנחס צוקרמן (שעוד לא בירר מה ינגן), ואולי סולנים נוספים.

המנצח יהיה כמובן זובין מהטה. לפי פרסומים אחרים, אפשר לחשוב שכל יוזמי התרבות ישראל־פולין התנידלו ממהטה. הפולנים רצו את מהטה. אבל הוא אמר שהוא לא בא בלי הפילהרמונית, וכך לא היתה ברירה לפולנים אלא להפשיר את היחסים בכלל. אני מעדיף להאמין ששיחקו כאן כוחות שונים בסיבם, אך אם מישהו רוצה להאמין שהכל תלוי במהטה, שיהיה לו לבריאות. מכל מקום, הפולנים אמרו שיקבלו את המנצח והתזמורת בכל עת שיוכלו לבוא.

התזמורת והמנצח החליטו על אפריל, מה־16. לפי ידיעות שפורסמו בארץ, אמורה הפילהרמונית לנגן ב־19 באפריל, יום פרוץ מרד גטו ורשה, באושוויץ. אנשי [illegible] מיהרו להביע שאט נפש. שושני ממהר להרגיש שלא מדובר בקונצרט באושוויץ, אלא בטקס התייחדות בהשתתפות התזמורת, שתשהה בפולין באותו יום במסגרת הופעותיה המתוכננות.

אלא שקיימת בעיה פעוטה, של התחייבויות קודמות. אם הפילהרמונית תהיה בפולין היא לא תוכל להשתתף בתחרות רובינשטיין היוקרתית. בה התחייבה להופיע תמורת 20 אלף דולר לקונצרט, 4 קונצרטים). אין זה פשוט כלל ועיקר, כיוון שבפעמים האחרונות הופיעה במסגרת זאת התזמורת הסימפונית ירושלים־רשות השידור, ואם נשתמש בלשון המעטה, היא לא היטיבה לנגן עם המפעל. אין זה אומר שזוהי תזמורת לא טובה, אך הפעם רצו למפעל את הפילהרמונית האחת והיחידה. למתחרים ולקהל נאמר כבר מזמן שמדובר בה. ביטול השתתפותה ברגע שאחרי האחרון מהווה פגיעה קשה בתחרות רובינשטיין ובאמינותה. גם זכרו של רובינשטיין, שתמיד ניגן עם הפילהרמונית חינם ואף תרם לה מכספו, ראוי לכך. התחרות הזאת אמורה לפתוח את חגיגות המאה להולדתו.

ההופעה בפולין באפריל דווקא אינה גזירה הכתובה בתורה, שהרי הפולנים רצו את מהטה והפילהרמונית מתי שיוכלו לבוא. מהטה יכול באפריל. התזמורת פנתה למשרד החינוך עם הדילמה, וקיבלה תשובה חד־משמעית, שעם כל הכבוד לפולין, תחרות רובינשטיין חשובה יותר. זו היתה גם עמדת הנהלתה הציבורית של התזמורת.

אבל התזמורת מאמינה במהטה. הוא הודיע שהוא יכול רק באפריל, וגם פרלמן וצוקרמן יכולים רק באפריל. ככל הנראה דיבר מהטה גם עם שר החינוך, הציג את ההופעה בפולין עם הצוות הזה כאירוע חד־פעמי, כמעט כמו כוכב השביט האלי הנראה רק פעם בעשרות שנים, וכשהדברים הוצגו כך לפניו, אמר נבון, כנראה, לאנשי התזמורת, שפולין בכל זאת חשובה יותר. הם נאחזים עתה בדברי שר החינוך, ומתעלמים ממכתב קודם של משרד זה שציין כי תחרות רובינשטיין חשובה יותר.

מעבר לשאלת ההתחייבויות של הפילהרמונית, קיימת גם הבעיה המעשית מאוד של תזמורת לתחרות. לסימפונית־רשות השידור יש תכניות משלה, ועתה, בעקבות לחץ, בקשות והפצרות של משרד החינוך, מנסים לשנותן כדי להחזירה להשתתפות בתחרות.

כפולני, אני מעריך מאוד את קשרי התרבות ישראל־פולין. אני גם מסוגל להעריך את הסמליות שבנוכחות הפילהרמונית בפולין, ואפילו באושוויץ ביום מרד גטו ורשה. אבל אם הפילהרמונית רוצה כל כך לרצות את הפולנים, צריך להזכיר שגם רובינשטיין היה פולני דגול וגם ביסטריצקי, מנהל תחרות רובינשטיין, הוא פולני.

אם מהטה יכול להתפנות השנה רק באפריל לקונצרטים בפולין, אז פולין יכולה לחכות.

היחסים עם פולין הוא נושא חשוב, אך תחרות רובינשטיין — מפעל ישראלי בינלאומי מרכזי ויוקרתי — חשובה לא פחות. ריצה בהולה כזאת לפולין, עלפי לוח הזמנים של מהטה, היא פגיעה לא־הוגנת ולא־מוצדקת במפעל היוקרתי הזה.

ריקוד החיים

מאת נתן מישורי

"כרמן" — בתיבה, כוריאוגרפיה, תאורה ובימוי: אנטוניו גאדס וקרלוס סאורה. מוסיקה: מתוך "כרמן" של ביזה ושירים נוספים בתקלטות ובביצוע חי של סולנים זמרים, הלהקה כולה ונגני גיטרה. תפקידים ראשיים: כרמן — קריסטינה הויוס; דון חוזה — אנטוניו גאדס; הבעל — חואן א. חימנז; להוט השוורים — חואן אלבה.

הפילוסוף ניטשה, שראה באופרה "כרמן" (1875) של ביזה "מודל נצחי של דראמה לירית", היה ודאי משבח מאוד גם את הכוריאוגרפיה של הרקדן אנטוניו גאדס ובמאי הקולנוע קרלוס סאורה, שהעלתה אמש על במת היכל התרבות.

נראה גם שאין זה מקרה שכוריאוגרפיה זו, אשר בה משתלבים בצורה אמנותית יחידה במינה החיים והבמה, הבלתי מעוצב והמעוצב, המחול הספרדי הקלאסי והעממי והדראמה כמחול מודרנית, המוסיקה המוקלטת של ביזה (האופרה ה"אריסטית" הראשונה) עם זמרה ונגינה חיה של סולנים ושל הרקדנים כולם. ואין לשכוח את "תזמורת" המחיאות, הרקיעות ונפצוצי האצבעות — מסתיימת ממש בצלילי ביזה החד־פעמיים והפנטומימה של הטכסט האירוני־טראגי, כתגרות בו־טשה: "כן, ואני שרצחתי אותה. אני — כרמן הנערצה שלי".

גאדס וסאורה במשותף הצליחו בדרך חדשה ומקורית הן בעיצוב הדמויות והתמונות השונות ובפריצתן זו אל זו או בהתגנבותן כנחש, והן בפרטי הפרטים של המחול, הפנטומימה והארגון הכולל של חומר המוסיקה, ליצור מולטי־מדיה, מחול־זמר דראמטי, מודרני לחלוטין ועם זאת ישן וטוב הנוגע בנלעג ובנשגב, בקומי ובטראגי. הם יצרו את "ריקוד החיים".

"כרמן" זו, המחזיקה אותך במתח דראמטי בלתי רגיל ושבמרכז ביצועה עומדים רקדנים נפלאים כאנטוניו גאדס וקריסטינה הויוס, ושהכל — רקדנים, זמרים ונגנים — ראויים בה לשבחים, היא לבטח מן הגדולות שבכוראוגרפיות הבינלאומיות.

הו, הגלים היפים

מאת נתן מישורי

"גלים" — כוריאוגרפיה: רינה שיינפלד. מוסיקה: פוקסידוזמן, ליגטי, קודונדה, בנג'מין לאוו וסטיבן בראון, ויוג'ין פורנט, פולחן טיבטי. תאורה: ג'ון דיוויס. תלבושות: רינה שיינפלד, מל ברימי. ביצוע: רינה שיינפלד — תיאטרון מחול, במוזיאון תל־אביב.

"הסוס" (סיגל שפרלינג), "בת האדמה" (תמר בורד), "הצבי" (מירב זמרי), "אני" (רינה שיינפלד), "הצייד" (נעמי בלוך), "הגל" (תמר פיידנבלט) — דמויות־תמונות שכולן פיוט, שנולדו מפיוט: בנות חדשות לזיווג המתרחש אצל רינה שיינפלד הרקדנית־כוריאוגרפית לבין אותו של ידע מקצועי בשיא המתוסף ההולך לבין הערגה ליופי, הטבועה אולי בטבע עצמו ובוודאי באדם.

"גלים" היא אידיליה. אגדה. מציאות של אמן, התרחשות שכאילו מחוץ לזמן, מעבר לזמן. תחילתה בהולדת ה"אני" כדמות שלמה ובוגרת, דוגמת "ונוס", הזוכה מיד במתת כנפיים, ואפשר, הבוראת לעצמה כנפיים, כדי להינשא על גבי שפע כמיהות לכל מקום, דבר וייצור הראויים להיכלל ב"יפה".

המקום, כך התברר בהמשך הוא תמיד איש־בנוף, בטבע. הדבר — פיסות מן הטבע ומעשי ידי אדם, קרניים של צבאים ואיילים, נוצות טווס, ענפי עץ, חול ומים, יריעות משי ופלסטיק, שיופיים בא להם מראשיתם או מן האור והתנועה. והיצורים? — לא אני ולא אתה. לא גיבורים מיתולוגיים או היסטוריים ואף לא דמויות ממש של חיות ועופות. רוחות. כאלה שכ"ציפור הכחולה" של מטרלינק — רוח הגל, האור המשי, רוח הידידות ורוח המיסתורין; ומעל לכל, רוח התנועה. רק היא, רוח התנועה, היא שמחוללת כל אלה. היא בלבד מתנות מודעות רינה שיינפלד לעבר העולם לא זוג קודים חובקי תבל כבבאלט הקלסי, אלא סבך קודים הרצים ומשתרגים מכיווניהם הרכים של הענפים ש"צמחו" מזרועותיה; היא שמזרימה מיסתורין לחול, פיוט לגל, מרככת את האבנים והצדפים ויוצרת מקבוצת קרניים מסולסלת עדת אוהים משעשעת.

ומשנתחוללו, תרתי משמע, דברים אלה ורבים רבים אחרים, עם צלילים, לידם ובלעדיהם, מושגת אולי המטרה — משתררת עליצות טהורה כשל ילד. וברוח של משובה, כשהיא רכובה על ענף, נעלמת רינה שיינפלד, איילות ה"גלים" שלה — רקדניותיה, וכל עולם הפיוט האורילי היפה הזה, אל האין שמאחורי הקלעים. הו, הגלים היפים!

ציניקן שבצופים, יעשה אולי רשימה של האביזרים השונים ויציין לעצמו ולידידיו היכן ראה הוא לראשונה שימוש בדבר זה או אחר. הן ביצירות קודמות של רינה שיינפלד והן ביצירותיהם של אחרים ובמסורות תרבותיות רחוקות. שטותו כי הרי אפשר. תיאורטית לפרט את יסודות הדברים עד לאדם הראשון ועד לתוהו ובוהו. עיקר הוא, שב"גלים", כך אני חש, אין ניסיים, אין מאמץ אינטלקטואלי עקר, אלא יש זרימה אחת של יופי מחולי־בימתי פיוטי, בשל ובוגר, וגם חייכני: עתיר אירועים שפרטי התפתחותם וטמפו התקיימותם נשלטים ביד אמן ומבוצעים במלוא השלמות על ידי רינה שיינפלד וחמש רקדניות, מחניכותיה. יופי כזה, נדיר במחול העכשווי בישראל, המקומי והמיובא וספק אם מצויים הרבה כמותו בעולם.

פוסטרים — לא של עניים

מאת טובי ארבל

אוסף מריל ברמן לכרזות מראשית המאה במוזיאון ישראל

מי שלא יכול לקנות ציורי שמן, תולה ליטוגראפיות. מי שלא יכול להרשות לעצמו ליטוגראפיות, תולה פוסטרים. אצל מריל ס. ברמן הסדר הפוך. את שכיות החמדה של האמנות האמריקאית המודרנית שהיו ברשותו מכר המכיר בכרזות. הוא יצא להיות מקורי, והצליח. אוסף הכרזות שלו נחשב לאחד הגדולים והחשובים בעולם.

ברמן הוא בן למשפחת אספנים שהתרכזה בציור אמריקאי. 80 כרזות מהאוסף שלו — שנדד באחרונה בארצות הברית — מוצגות השבוע במוזיאון ישראל. מלבד הערך האמנותי, משתקפים מבעד לניירות הגדולים זרמים אמנותיים של תנועות ואוונגרדיות מראשית המאה. אוצרת התערוכה בישראל, אילין ויארי, אומרת שלחומר יש חשיבות תרבותית והוא מבטא ערנות פוליטית רבה. במיוחד היא מציינת את הכרזות הרוסיות, שיש בהן הרבה יותר מאשר מסר אמנותי.

ברמן הוא אספן יסודי. הוא השתדל לרכוש גם את הסקיצות שהובילו לעיצוב הסופי של הכרזה.

אלמר שוטקנברג (1880—1961): קאסינו אדריאן, 1929, הדפס אבן — מאוסף מריל ס. ברמן

כך הגיעו לתערוכה גם עשרה דגמים (מאקטים) של כרזות פרסומת לשמן ולסקיצות אחרות, שרק חלקן מוצג בירושלים.

באוסף כלולים כמה ממבחר היסוד לכרזה בראשית המאה: ברנהארד הגרמני. האחים שטנברג מרוסיה. מקנייט קאופר השניים המכונים "בייגר סטאפס" מבריטניה, קאסנדר מצרפת ואחרים.

הפופולאריות של פוסטרים כיום היא במגזר האמנותי־גראפי הטהור. אבל הכרזה משמשת גם כאלמנט פוליטי, כצינור תקשורת לאירועי ספורט, תיירות, ואמצעי מבשר של מאניפסטים אמנותיים כמו של הבאוהאוס, הדאדא, הקונסטרוקטיוויזם, סצסיוניזם או ארט־נובו.

אחד המעצבים הישראליים הידועים, דויד טרטקובר, הוא בעל אוסף משלו המתרכז בכרזות ארץ־ישראליות. הוא מיהר לתערוכה ולפגישה עם האספן. הוא רואה בכרזות של שנות השמונים חזרה לקונסטרוקטיוויזם שאיפיין את הכרזות של שנות העשרים. לדעת טרטקובר, איבדה הכרזה היום את משמעותה הקלאסית. היום יש שלטי חוצות וזה כבר פורמאט אחר. היום יש ביטוי אמנותי ואפילו אתגר בעיצוב כרזות לתיאטרון ולמופעי תרבות. לכרזה יש ערך אמנותי לכשעצמה.

באלט בגדול

פעם היה שפע כלכלי ו"ירוד מחול", שנערכו תחת כותרת "מפעלות דיסקונט", בשיתופן ובהשתתפותן של להקות ישראליות הרבה יבוא נוצץ. עכשיו אין שפע כלכלי, הבנקים לא משתתפים, אך יש "ירוד מחול", ואם לא בשם, אזי בפועל.

שימו לב: ימים אלה הם ימי "כרמן". אולי לא הפקה גדולה, אך הפקה ממש, לא פרפראות. אחר כך "ז'יזל", בהפקה מלאה עם הבאלט של באזל; "המלאך המחול" בביצוע באלט האופרה של ברלין, בכוריאוגרפיה של רולאן פטי ובהשתתפותו, וגם "אגם הברבורים" בביצוע ה"רויאל פסטיבאל באלט" מלונדון.

את כל זה מביאים מפיקים פרטיים שגילו שקהל ישראלי מוכן לשלם כסף טוב עבור משהו טוב, ואינו מוכן יותר להסתפק בשמות נוצצים ב"פה רה דה" מבאלט זה או אחר על במה ריקה.

זאת אינה הרשימה המלאה של מחול בייבוא, שכן בפסטיבאל ישראל נזכה לראות גם את להקת המחול הפולנית הייצוגית "מזובשה", ועוד שתי להקות מחול מארצות הברית, וגם את להקת המחול של קלן, ואני בטוח שעוד לא מניתי את הכל.

אין מנהל לפסטיוואל עכו

פסטיבאל עכו הוא עוף מוזר מאוד. הקמתו לפני שש שנים. מצד אחד, כולם מכירים בחשיבותו; מצד שני, בשש שנות קיומו הוא עדיין מפרפר בין כמאות שונים כל שנה מחדש. בשנה האחרונה נראה היה שעוצב המבנה הניהולי שהשביע רצון: מנכ"ל צוזי בקר, מנהל אמנותי תום לוי ומפיק אבי יפרח.

אולם מזה כמה שנים מדברים על הקמת פסטיבאל עכו כעמותה עצמאית שתהיה קיימת ופועלת בין הפסטיבאלים ותאפשר תכנון נכון לטווח ארוך, ולא תתעורר לפעילות מוגברת לקראת הפסטיבאל. אלא שבהקמת גוף כזה צריך לפעול בדרידות, כדי להבטיח שהעמותה אמנם תעסוק בפסטיבאל, ולא תהיה לנחלה שבלחימה על השליטה בה, יילך הפסטיבאל לעזאזל.

העמותה טרם קמה, אך נראה שגם מה שהושג ברוב עמל בפסטיבאל האחרון נפרם ממש לנגד העיניים. בתחילה פרש המנכ"ל צוזי בקר, שהושאל לפסטיבאל עכו מתפקידו כסמנכ"ל המרכז לאירועים בירושלים. בקר פרש מסמנכ"לות עכו בשל דרישות תפקידו בירושלים. אך ביניים נראה שהוא המועמד בעל הסיכויים הטובים להיות מנכ"ל בית לסין. אבי יפרח, שבימים כתיקונם הוא מפיק פסטיבאל ישראל, היה אמור למלא את תפקיד המנכ"ל והמפיק בפסטיבאל עכו הבא.

אלא שגם המנהל האמנותי תום לוי גילה הרהורים שניים אצלו. לוי אומר שלא מדובר בהתפטרות, אלא בכך שאין הוא מקבל את ההצעה לשמש מנהל אמנותי גם בשנה הקרובה.

לוי טוען שמאז סיומו של הפסטיבאל הקודם הוא דורש לכנס ישיבת הנהלה, כדי שאפשר יהיה לתכנן מבעוד מועד את הפסטיבאל הבא, כדי להבטיח רמה נאותה. משלא נעשה הדבר, הודיע שהוא לא יהיה מנהל אמנותי בשנה הבאה.

כך נשאר פסטיבאל עכו עם הישגיו, הפרס שבו זכה, כוונותיו הטובות, אך ללא מנכ"ל ומנהל אמנותי. הפסטיבאל הקרוב אמור להתקיים בחול המועד סוכות, כלומר בעוד כשמונה חודשים. אך עד עתה טרם פורסמה המודעה הקוראת למעוניינים להגיש את הצעותיהם.

סונול

סונול ישראל בע"מ

המשרד הראשי חיפה

מספר הטלפון במשרדנו הראשי בחיפה

יוחלף ביום ד' 26.2.86

מספרנו החדש:

04-562111

12 קוים נכנסים

הועדה המקומית לתכנון ובניה
קרית טבעון
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ניתנה בזה הודעה כי הוגשה לועדה לבנין ערים מקומית קרית טבעון, בקשה לאשור חלוקה המהווה שמוש חורג מתכנית מאושרת מס. טב/6 א' בנכס הנמצא ברחוב השקדים גוש 10592 חלקה 235. כל מעונין הרואה עצמו נפגע ע"י אשור החלוקה יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להמסר לועדה המקומית במשרד מהנדס המועצה המקומית תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

ע. בן דרור
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ובניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג מבמגורים למשרדי המוסד לביטוח לאומי ל־5 שנים ברחוב הבאים מס' 4 גוש 7111 חלקה 2/8, 2/7, 2/1 תיק בנין 004־2/188.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסמי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

המועצה הציונית בישראל
המרכז לציונות ישראלית ע"ש אריה צימוקי

כנס הכרזה לפתיחת המרכז

בהשתתפות: מר יעקב צור — שר העליה והקליטה
מר ניסן הרפז — מ"מ יו"ר המועצה הציונית בישראל

מועד ומקום: יום ב', ט"ו אדר א', 24.2.86 שעה 14.00 בצהריים אולם הישיבות הסוכנות היהודית, המלך ג'ורג' 48 ירושלים.

בבית המשפט המחוזי
בתל־אביב־יפו
תיק פירוק חברות 873/85

בענין: פקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג — 1983
ובענין: פירוק שחל השקעות בע"מ (לשעבר — אריה פיתוח השקעות בע"מ) ח"צ 3—001720—52

המבקשת: א.ש.ת. כספים בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד אליעזר הלפן
משדרות רוטשילד 15 תל־אביב 65 121

ניתנת בזה הודעה, כי ביום 14.3.1985 הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו לפרק את החברה הנזכרת לעיל, וכי בקשת פירוק זו תבורר בפני בית המשפט האמור ביום 20.3.86 שעה 8.30.

כל נושה או משתתף של החברה האמורה הרוצה לתמוך במתן צו בענין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו. העתק מן הבקשה יינתן לכל נושה או משתתף של החברה שידרוש זאת מן החתום מטה תמורת התשלום הקבוע בעדו.

אליעזר הלפן, עו"ד
ב"כ המבקשת

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור בקשת הפירוק חייב למסור, או לשלוח על ידי הדואר, לחתום לעיל הודעה על רצונו זה. ההודעה, בציון השם והמען של האיש או הפירמה וכחתימתם או בחתימת עורך־דינם, צריכה להימסר או להישלח באופן שתגיע אל החתום לעיל לא יאוחר משעה 13.00 של יום 19.3.1986.

מפעלי ים המלח בע"מ

מכרז 17290/86

מוצעים בזה למכירה עודפי ציוד כגון:

1. חלקי צנרת, גלגלי שיניים, חלקי ממסרות, וחלקי משאבות וכו'.
2. מנועים חשמליים, מזגנים, מנופים שונים וכו'.
3. מנופים, מלגזות, טרקטורים, חלקי טרקטורים, משאיות רכינות וכו'.

פרטים וטפסי מכרז ניתן לקבל במשרד מחלקת התקשרויות בבאר־שבע ת"ד 75 טל' 057-665111.
לכל הצעה יש לצרף המחאה בנקאית בסכום של 10% מערך ההצעה לפקודת מפעלי ים המלח בע"מ. ההמחאות תוחזרנה למציעים אשר לא יזכו במכרז.
אין לכלול במחיר המוצע את המע"מ. המע"מ אשר יחול על הרכישות במכרז זה ישולם ע"י הקונה. יש להציע מחיר לכל יחידת ציוד והוטורים בנפרד.
סיור קונים יערך בסדום ביום ד' 5.3.86 בשעה 10.30. הסיור יצא משער המפעלים בסדום.
הצעות יש להגיש עד שעה 12.00 ביום ב' 7.4.86.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

מפעלי ים המלח-לביסוסה הכלכלי של ישראל

מסקו

המובילים באחסון

הנכם מוזמנים לראות את הפתרונות של מסקו למשרד הממוחשב בתערוכת פיס

מסקו טכנולוגיות בע"מ

• המפעל ומשרדים: אזור התעשיה, קרית ביאליק. ת.ד. 1616 חיפה 31015 טל 04-705967
• משרד מכירות: תל אביב, רח' נחשון 1, טל 03-442194

בית המשפט המחוזי
בתל־אביב־יפו
תיק פירוק חברות 7/85

בענין: פקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג — 1983
ובענין: פירוק שחל השקעות בע"מ (לשעבר: אריה פיתוח השקעות בע"מ) ח"צ 3־001720־52

המבקשת: תואם מפעלים אגודה שיתופית חקלאית בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד הלפן אליעזר
משד' רוטשילד 15 תל־אביב 65 121

ניתנת בזה הודעה, כי ביום 1.1.1985 הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו לפרק את החברה הנזכרת לעיל, וכי בקשת פירוק זו תבורר בפני בית המשפט האמור ביום 20.3.86 שעה 8.30.

כל נושא או משתתף של החברה האמורה הרוצה לתמוך במתן צו בענין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו. העתק מן הבקשה יינתן לכל נושה או משתתף של החברה שידרוש זאת מן החתום מטה תמורת התשלום הקבוע בעדו.

אליעזר הלפן, עו"ד
ב"כ המבקשת

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור בקשת הפירוק חייב למסור, או לשלוח על ידי הדואר, לחתום לעיל הודעה על רצונו זה. ההודעה, בציון השם והמען של האיש או הפירמה וכחתימתם או בחתימת עורך־דינם, צריכה להימסר או להישלח באופן שתגיע אל החתום לעיל לא יאוחר משעה 13.00 של יום 19.3.1986.

הארץ הלוח החדש מעריב

בשיתוף ג'רוסלם פוסט. העיר. כל העיר.

המשרד הראשי: רח' הנגב 4, ת"א, מיקוד 66186, ת.ד. 28233 ת"א. טלפונים למסירת מודעות: 371222 (רב־קווי) בלבד

דירות

■ שרות לקבלת מודעות בטלפון ללוח החדש בכרטיסי אשראי: ויזה, ישראכרט ודיינרס 03-227117, 03-227118, פתוח כל הזמן (פרסום "אידיאל").

■ "פרסום פרי" שירות לקבלת מודעות חייג 03-738707, 03-739297, מ־8:00-20:00, גם בכרטיסי אשראי שי לכל מפרסם.

■ מודעפון - קבלת מודעות באמצעות הטלפון 24 שעות ביממה, חייג 03-383838.

■ המעוניינים למסור מודעה בטלפון ביזוה + 30 (אשראי ל־45 יום), יצלצלו ל"פרסום־אידיאל" 03-227117, 03-221550, 03-221896.

■ בבית הסיווה, בגבעת סביון (ליד סביון) דירות מיוחדות 3-6 חדרים, 155-160 מ"ר מרכז מקומי סביון: א'-ה' 16:00-18:00, ו' 8:00-13:00. 03-357191, "אפריקה ישראל להשקעות" 03-650281, 8:00-17:00.

עסקים

■ פרס שנוסן בלוח פרי"ו לכל מפרסם מודעות בטלפון ב"כרטיסי אשראי" 03-292279, שירות רצוף.

הצעות עבודה

■ מודעפון - קבלת מודעות באמצעות הטלפון 24 שעות ביממה, חייג 03-383838.

מכוניות

■ פרס שנוסן בלוח פרי"ו לכל מפרסם מודעות בטלפון ב"כרטיסי אשראי" 03-292279, שירות רצוף.

מכירה ושרותים

■ סאונה + מסל ע"י מסאג'יסטית איזור אקסלוסיבית, תכבי ציון 26, 03-288618

■ שירות מסל לבית הלקוח בתל־אביב 35 ש"ח 03-289452

נרשמו לנישואין

מועצה דתית
שם

■ [illegible]

■ [illegible]

הארץ
מעריב
THE JERUSALEM POST
העיר
כל העיר

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי חוף השרון

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חוף השרון הופקדה תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מפורטת מס' חש/89" ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות התכנית: הקמת מבנים לגידול סוסים וכבשים.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: ג' 7699 ח' 18 (חלק) ח' 20, כ־2.0 ק"מ מערבית להרצליה.
על המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ד. שיש
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה,
מחוז המרכז

תאריך 30.1.1986

קבוץ בצפון הארץ
מעוניין
במנהל חשבונות ראשי

אפשרות למגורים/קליטה
דרוש נסיון מוכח והמלצות

נא לצרף קורות חיים בכתב־יד ת.ד. 924 בני־ברק, מיקוד 51108, עבור רונן

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

"אפליה לטובת הערבים"

אל־דאמון, אלרוחה, מיעאר, אל־ברוה. מספר הפליטים מכפרים אלה וצאצאיהם המתגוררים בטמרה מגיע לכ־8,000 נפש ב־1,200 משפחות. אוכלוסיית טמרה מונה כ־18 אלף תושבים: קרוב ל־40 אחוז מהם פליטים. בראשית שנות החמישים נעשה בכפר זה ניסיון לשיקום הפליטים, אך מעט מאד נעשה בפועל. הופקעה גבעה ועליה הוקם בית לדוגמא כדי לעודד את

הקרקעות בכרם יופקעו אלה על־ידי רשות הפיתוח. במשך 25 שנה התנהלה הפעולה ללא הפרעה כלשהי. בטמרה ראו את התהליך כתופעה טבעית ומקובלת.

תכנית המתאר כוללת כמובן את השכונה החדשה, ואין בשטח כל סימן שיעיד כי כאן בוצעה פעולה לא־חוקית. אך אנשי המינהל ותושבי השכונה נבהלים מלחמת הורסה מזה כשנה. בפברואר 1985

שפתיים כלשהן לאורחים הערבים מעדיפים כיום להתעלם מהם בכל שניתן. אבל בעיית ההתעלמות מקיומם אינה מצטמצמת לכפר הפלגתי בלבד.

בטכניון ערכו קישה צוותי תלמידים תרגיל בהכנת תכניות מתאר למגדל העמק מזוויות שונות של מקצועותיהם: גיאוגרפיה, סוציולוגיה, מדעי המדינה, ארכיטקטורה, תכנון נוף, הנדסה אזרחית, משפטים,

רחל אלתרמן וד"ר אריאלה נשר, הם הזמינו אותי להביע דעה. שאלתי את התלמידים אם לא הזמינו בקיום הכפר הערבי הסמוך לגבול העמק, כבעצה טבעתי דברי התנצלות מבוססים. אך אחד התלמידים היה מוכן להיות גלוי: "הרי כל ההכנות האלה נעשות במסגרת המאבק ליהוד הגליל".

כפר קמא: הצ'רקסים — הסכמים מפוקפקים בין הליכוד למערך.

הצ'רקסים: רוצים התנחלות

יצחק שמיר נראה הבטוע ביותר בעת ביקורו המבלתי בכפר הצ'רקסי כפר קמא, ליד כפר תבור. ראש המועצה המקומית יהיא נאבסו היה כתות. בקצה שולחן הנשיאות ישב עבד אל־רחים אג'ואה, יו"ר סניף הליכוד בכפר. נאבסו לא ידע כיצד לנהוג. תושבי כפרו בחרו בו ב־1981 לתפקיד ראש המועצה לאחר שהתקשר בהסכם רוטציה עם אג'ואה.

בישראל חיים כיום קרוב ל־3,000 צ'רקסים. אלפיים מהם בכפר קמא והשאר בריחאניה (ליד צפת).

כ־30 משפחות בלבד הגישו תביעות וקיבלו שטחי אדמה תמורה.

טמרה כמשל

בעקבות הטלוויזיה / זאב יפת

המשטרה חוקרת את עצמה

אין עכבים

בורך אלמקיס, יו"ר מועצת ירוחם על רקע העיירה: הריגה תמורה מכל סדרי מינהל ומשק כספי תקינים

משרד הפנים נגד ירוחם

מאת מרדכי ארציאלי

חובות המועצה — פי שלושה מתקציבה השנתי, מבקר מטעם משרד הפנים חשף זלזול בחוק ושלומיאליות ★ ראש המועצה מגיב: אני מצפצף

לאחר הבחירות המוניציפאליות האחרונות, שבהן נבחר ברוך אל־מקיס ליו"ר המועצה המקומית ירוחם, הוא פנה למשרד הפנים ותבע קונסולידציה של חובות המועצה. בהסכם הקונסולידציה נקבע, שאם המועצה תנהג בתואם לכללים ולהערות, יימחקו כ־80 אחוז מגרעונות המועצה.

למרות הגרעונות הכבדים האלה הגבירה הועמה, ביצעה המועצה פרויקטים ללא הקצאה בתקציבה וללא אישור הממונה על המחוז. עד סוף שנת הכספים 1984/85 חרגה המועצה מתקציבים ב־27 מתוך 35 פרוייקטים בסכום של יותר מ־80 מיליון שקל.

בפברואר אשתקד החליטה המועצה לתת מענקים של חצי מיליון שקל (ישן) לכל מורה שישתקע בעיירה.

הממונה על המחוז ומשרד הפנים", אומר המבקר.

תשלומי־יתר

"הכל שמורות"

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

ספרות בידיעת הארץ

המבקש להעמיק בידיעת ארצנו, כי נרחב לפניו. למעשה ללא מגבלות. הארכיאולוגיה היא רק תחום התמחות אחד, אף שמתלווים אליה מדעים אחרים ובעיקר היסטוריה וגיאוגרפיה של ארצנו גם ידעדעתו.

אודים מוצלים מארכיון תעודות

כנסיית הקבר

מעיין הבקר בעכו

מחקרים בגיאוגרפיה

כתובות מדרומא

עם הקונטראס ביערות ניקרגואה

מאת רוד נורדלאנד

Newsweek

מיוחד ל"הארץ"

מלחמתו הרושאית של הסי־איי־אי במשטר הסנדיניסטי בניקרגואה בספרו של כריסטופר דיקי האמריקאי, הריווח המרשים ביותר עד כה בנושא זה

הסי־איי־אי נבהל לתמונה

תמדת
ועד ציבורי למען
חופש מדע דת תרבות

עצרה שנתית

פלורליזם או כפיה דתית — מה דמותה של מדינת ישראל?

בהשתתפות:

ח"כ אבא אבן	השר אמנון רובינשטיין
ח"כ זבולון המר	גב' מאשה לובלסקי
נר יחיאל לקט	הרב פנחס ספקטור
ד"ר זאב בך	פרופ' הלל שובל

העצרת תתקיים ביום רביעי,
י"ז באדר א' תשמ"ו
26.2.86, בשעה 16.30, באולם וייז,
האוניברסיטה העברית,
גבעת רם, ירושלים

★ הכניסה חופשית

★ הציבור מוזמן ★ יוגש כיבוד קל

תמד"ת, ת.ד. 7110, ירושלים 91071, טל' 02-248897

משרד העבודה והרווחה האגף להכשרת כח־אדם	התאגדות לחינוך מבוגרים בישראל	נציבות שרות המדינה השרות להדרכה ולהשכלה

יום עיון בנושא

מקומו של האדם העובד על רקע השינויים החלים במשק

יתקיים ביום ג' ט"ז באדר א' תשמ"ו, 25 בפברואר 1986 בין השעות 8.30 – 14.00, במוסד "ון־ליר" רח' ז'בוטינסקי 43 ירושלים.

בהשתתפות

★ **משה קצב** – שר העבודה והרווחה
★ **ישראל קיסר** – מזכ"ל ההסתדרות
★ **אברהם נתן** – נציב שרות המדינה
★ **פרופ' אברהם גינזבורג** – נשיא האוניברסיטה הפתוחה.
★ **פרופ' רענן וייץ** – יו"ר המרכז לחקר ההתיישבות
★ **אבי פילוסוף** – יו"ר ועדת העבודה בהתאחדות התעשיינים.
★ **יעקב הכט** – מנהל האגף להכשרת כח אדם במשרד העבודה והרווחה.

יום העיון מיועד לעובדים בכירים, המופקדים על נושאי ניהד, הסבת עובדים והכשרת כח אדם, סמנכ"לים, מנהלי כח אדם, ממונים על הדרכה במפעלים וקציני רווחה.

مكان الأصل

مكذا من الأصل

מדע ויישום/ ירון טל

חומרים מעכבי זיקנה בצמחים

חוקרים מאוניברסיטת בר־אילן ומהפקולטה לחקלאות ברחובות גילו כי חדירת סידן לצמח גורמת את הזדקנותו והורסת את תאיו

מימין: העץ הזקן ביותר בעולם — אורן בן 4900 שנה בהרים הלבנים בקליפורניה. משמאל למעלה: בשל של הקרום החיצוני של ממברנת כלורופלסט של אפונה,שנגרם מחדירה של סידן לתוכו. למטה: מראה התא לאחר פעולתו ההרסנית של הסידן

חקר ההזקנות והניסיונות לעכבה או לדחותה הוא אחד מהאתגרים הניצבים כיום בפני עולם המדע. אולם המחקר בתחום זה אינו מצטמצם רק לבני־אדם. מחקר מקיף בנושא זה מתקיים לגבי בעלי־חיים וצמחים, כאשר החוקרים מנסים, בין השאר, להקיש ממחקר הזיקנה בבעלי־חיים או צמחים על בני־אדם. אלא שבחוקרים עדיין להקיש ממחקר הצמחים על פיתוח שיטות לעיכוב הזיקנה בבני־אדם.

יש הגורסים, שכל פרט ביולוגי, ובכלל זה הצמח, מתחיל להזדקן ברגע שבו הוא נולד או נוצר. אולם בניגוד לבני־אדם ויונקים אחרים, אורך־החיים של צמחים הוא בעל שונות גדולה. בעוד שבני־האדם הזקנים ביותר הם בני כ־120 שנה, וצבים מסויימים מסוגלים לחיות כ־180 שנה, הרי בצמחים קיימים מינים המגיעים לזיקנה מופלגת, כמו עצי האורן הגדלים בהרים הלבנים בקליפורניה (ראה תצלום), שהם עתה בני כ־4,900 שנה. ידועות שרשרות של עשבי דגנים, כגון עשב הכופלד בצפון־אפריקה, שסבורים כי לא חל בהם שינוי זה אלפי שנים.

מצד שני, ישנם צמחים שכל משך חייהם, מהנביטה עד להבשלת זרעים חדשים ומות צמחיהם, הוא כמספר שבועות. למחקר לעיכוב ההזקנות בצמחים, בנוסף לאתגר המדעי גם חשיבות כלכלית כבירה ראשונה, במיוחד כאשר מדובר בפירות ובצמחי־נוי. באוניברסיטת בר־אילן, במחלקה לביולוגיה, עוסק זה שנים פרופ' יעקב י. לשם בחקירת הורמונים צמחיים המשפיעים על הזדקנות צמחים. את עבודתו הוא עורך בשיתוף עם פרופ' אברהם ת. הלוי מהפקולטה לחקלאות ברחובות, פרופ' חיים פרנקל מאוניברסיטת רוטגרס בניו ג'רסי, ופרופ' תומפסון מאונ' ווטרלו בקנדה.

החידוש המרכזי במחקרים של פרופ' לשם ועמיתיו, הוא שה"הדק" ("טריגר"), השלב הראשוני המפעיל את כל תהליך ההזקנות בצמחים, קשור לדליפת קאלציום (סידן) מבעד לממברנה לתוכו של התא הצמחי. סידן זה הוא שגורם לתהליך הריסת התא. המפתיע בגילוי הוא, שדווקא סידן, שנחשב עד כה לגורם מעכב זיקנה — ושנטען כי בתהליך ההזקנות בבני־אדם מחוש משום שהגוף אינו מייצרו בכמויות מספיקות — הוא שמורה הזקנות (בצמחים) בעת חדירתו לתא. יש לציין, כי גם בצמחים קיים מצב שבו הסידן משהה הזקנות (למשל של עלי כותרת של פרח ציפורן, כפי שהוכח על־ידי קבוצת חוקרים מהפקולטה לחקלאות ברחובות). זאת כאשר הסידן מרכז מחוץ לתא ומסביב בשכבה המגנה של הממברנה של התא, בלי לחדור בעדה לתוך התא. ה"צרות" מתחילות, כאשר הסידן חודר מבעד לשתי שכבות הממברנה לתוך התא.

בתוך התא מצוי חלבון הקרוי קלמודולין, שפעילותו מותנית בהתחברות עם סידן. כאשר סידן חודר לתא, הוא מפעיל את הקלמודולין. זה "מתלבש" על אנזים הקרוי פוספוליפז 2, וגורם לו להיות אקטיווי. האנזים, שעבר אקטיווציה בהשפעת הקלמודולין־קאלציום, משחרר את החומצה השומנית הבלתי־רוויה מהפוספוליפיד. החומצה הבלתי־רוויה נחשפת לתוקפה של אנזים נוסף — ליפוקסיגנזה. פרופ' שלמה גרוסמן וד"ר אריה פינצר (כימיה), הצליחו להוכיח, כי שלב הפירוק קשור לשחרור מספר רב של רדיקלים חופשיים מסופרפרוקסיד, הידרוקסיל והרדיקל חופשי שהוא תוצר של חומצה בלתי־רוויה.

זה כבר הוכח, שבריקמות בעלי־חיים וצמחים, קשורות הזקנות ומחלות (כגון סרטן והפרעות־לב מסויימות) בהימצאותם של רדיקלים חופשיים. עשן סיגריות ועופרת מכילים רדיקלים כאלה, שמפאת מיבנם הכימו־פיסיקלי המיוחד מסכים נזק לכל ריקמה ביולוגית בריאה הבאה במגע ישיר איתם.

להבהרת המושג "רדיקל חופשי": ידוע, שכל אטום או מולקולה מסובב "קליפות" (מסלולים) של אלקטרונים, ושבמולקולה שהיא בשיווי־משקל כימו־פיזיקלי, יש תמיד מספר זוגי של אלקטרונים. קורה שמפאת הפרת שיווי־משקל זה בדרכים שונות (אנזימטיות, אבנגניות ועוד) הריאקציות המתחוללות בעטייה, ישנה גריעה או תוספת של אלקטרון. כך נוצר מצב של חוסר שיווי־משקל מולקולרי, ומבחינה חשמלית־מטען שלילי (אלקטרון נושא מטען שלילי), תנצר עודף, השואף למשוך אליו עוד אלקטרון או להיפטר מה אלקטרון העודף במקרה של תוספת. בגלל האופי הבלתי־ספציפי של שאיפה זאת, המולקולה, הנקראת רדיקל חופשי, הופכת להיות מסוכנת לשכנותיה, כי היא "גונבת" מהאלקטרונים ללא אבחנה. אם השכנים הם אנזימים, ליפידים בממברנה או חומצות גרעיניות כגון DNA או RNA, הרי בספק של אלקטרונים אין הדבר משנה לרדיקל החופשי, ומכאן השפעתו המזיקה.

במחקרים הוכח, כי הקאלציום, החודר מבעד לממברנה (הסיבה לדליפה של הקאלציום אינה ידועה עדיין, אך יתכן שגז האתילן המשוחרר בממברנה משחק כאן תפקיד), עובר דרך תעלות זעירות ביותר ברפנות התא (קיימות גם תעלות מיוחדות למעבר נתרן, מגנזיום ועוד) אל תוך התא. חוקרים הצליחו להאריך חיי פרי או צמח־נוי על־ידי כך שהשתמשו בחומר כימי (כימיקל מסיס במים), שפיקק (סתם) את פתחיהן של אותן תעלות למעבר קאלציום בממברנות התאים הצמחיים, ובכך נמנעה חדירת הקאלציום לתוך התא והפרי או הצמח הוארכו חיים לתקופה של שבועיים ויותר. פרופ' לשם מספר, כי על־ידי שימוש בחומר זה, שניתן בריסוס על עלי הצמחים, הצליחו לעודד השתרשות של שעורה ב־400 אחוז.

אולם החוקרים מצאו "תרופה" המסוגלת גם לסתור את פעילות הקאלציום לאחר שחדר לתוך התא. במחקרים השונים, שנערכו בארץ ובעולם, התברר כי אנטגוניסטים שונים (כמו פינאזיון וטריפאמדיזיה), הנמצאים כבר 25 שנה בשימוש למניעת דיסאמות באנשים, הן במזרח והן במערב, הם יעילים למניעת תהליכי הזקנות בצמחים. בניסויים הוכח, כי כאשר מרססים צמח באחד מאותם אנטגוניסטים, החומר מונע הדיסאון בבריאים "מתלבש" על חלבון הקלמודולין שכבתא אחרי שהתחבר עם הקאלציום, ומונע ממנו להתחבר לאנזים, וכך נשאר האנזים בלתי־פעיל ואינו גורם לפירוק התא.

במחקרים נוספים שנערכו בבריטניה ובבריה"מ, התברר שתיתכן אפשרות שהמבנה הדו־שכבתי של קרום התא ילך לאיבוד באופן חלקי, וייוצרו אזורים חרשים בקרום התא ובהם תעלות חרשות למעבר סידן. במחקרים אלה השתמשו באנטגוניסטים [illegible] של צמחי־נוי, בערכים בידי פרופ' אברהם ת. הלוי מהפקולטה לחקלאות ברחובות.

פרופ' לשם נוהג מלהקיש ישירות מהמחקר על פיקוח תהליכי הזדקנות בצמחים על הזדקנות בני־אדם, אולם הוא מציין, כי חוקרי הזיקנה בבני־אדם עוקבים בעניין רב אחר מחקר ההזקנות בצמחים ומוצאים מקבילות רבות לבני־אדם. כך למשל נמצא, כי לאתילן תפקיד מרכזי במספר תהליכים המסווגים מבחינה פיסיולוגית כתהליכי הזדקנות הן בצמחים והן בבני־אדם. כך לגבי תהליכי הימצון ועוד.

מלכודת־מין למזיקים בחקלאות

חוקרים מהמחלקה לכימיה בפקולטה למדעי־הטבע באוניברסיטת בר־אילן, הצליחו לכנות בעבודה פרומון־מין של אחד המזיקים העיקריים של פרי־ההדר — הכנימה הקמחית. חומר זה ישמש להדברה יעילה של המזיק.

הפרומונים הם חומרי־פעולה ספציפיים, המיוצרים בחרקים ובבעלי־החיים מדרגות גבוהות יותר) ומופרשים מהם, ומשפיעים על התפתחותם האנטומית או על התנהגותם הפיסיולוגית של חרקים מאותו מין, הנמצאים בריחוק־מקום מהם.

כבחינת הספציפיות של המיבנה ושל פעילותם והפקתם בבלוטות מיוחדות של גוף החרק, הם דומים להורמונים; הם נבדלים מהם בכך, שאינם פועלים בגוף המייצר אותם, אלא בגוף אחר. הפרומונים הם חומרי־הפעולה בעלי העצמה הרבה ביותר הידועים לנו: פעולתם ניכרת בכמות שהן קטנות מן "המנות המינימאליות הנדרשות לאבחנת פעולתו הכימית... או הפיסיולוגית של כל חומר אחר. לקבוצה זו של חומרים שייכים בראש וראשונה חומרי המשיכה המינית של החרקים: הם מופרשים מן הנקבה, ודיחם מושך אליה את הזכר ממרחקים ניכרים. חומר כזה מופרש, למשל, מבלוטותיה הנמצאות בקצה בטנן של נקבות מאה־המשי. מבלוטות של חצי מיליון נקבות, בודדו כ־12 מ"ג של חומר זה בצורה נקיה. לפרומונים תפקיד חשוב, ואולי מכריע, בארגונה ובליכודה של חברת־הדבורים ובהסדרת היחסים המסויימים בין הכיתות השונות בחברה, והוא הדין בקרב חרקים חברתיים אחרים, כמו נמלים.

הרעיון שעלה הוא לנצל את פרומוני־המין המשמשים לתקשורת בין חרקים מזיקים, לאחר שיוחדו ויסנתזו במעבדה, כדי להדביר מזיקים בחקלאות. הבעיה בהדברה המקובלת כיום בחקלאות (ריסוס שטחים נרחבים בחומרי־רעל), היא שחומר ההדברה הוא לא ספציפי ואינו תוקף רק את יעד המטרה, וכתוצאה מכך נהרסות מערכות־חיים שלמות ובלתי־מזיקות בשדה. חומרי־ההדברה הם רעילים ולעיתים אף מסוכנים לבני־אדם. כמו־כן, ההדברה בחומרי־ההדברה המקובלים לעיתים אינה יעילה, משום שהחרקים מתחסנים במשך הזמן כנגד חומרי־הרעל וחומר ההדברה מפסיק להשפיע עליהם.

הפרומון המלאכותי, שסונתז במעבדות לכימיה של בר־אילן, מוכנס לתוך מלכודת בצורת אוהל. החרק הזכר, שמריח מרחוק את הפרומון, מתקרב למלכודת בהיותו בטוח שנקבה לפניו. בהיכנסו הוא נדבק למשטח דביק, ובכך הוא מחוסל.

פרופ' זאב גולדשמיט וד"ר שאול וולך ביצעו סינתזה קלה, מהירה ויעילה ביותר (ארבעה שלבים) של פרומון המין של הכנימה הקמחית של פרי־ההדר (הפוגעת גם באבוקדו ובצמחי־נוי). חומר־המוצא שבו השתמשו הופק משמן עץ האורן, שמן אתרי. לצורך כיסוי של דונם אחד נדרשים 10 מיליגרם של החומר, שמחירו כ־30 סנט (מחיר גרם אחד — 30 דולר). ביחד עם המלכודת מגיע המחיר לכ־2 דולר ליחידה.

ניסיונות בפרומון המסונתז מבוצעים בחלקות צמחי־נוי בקיבוץ שדה־אליהו. צוות החוקרים מאונ' בר־אילן עוסק עתה בניסיונות לסנתז פרומון נוסף של מזיק אחר בחקלאות. אך עבודה זו נשמרת עדיין בסודיות מטעמי פטנט. יצויין, כי השימוש בחומר אינו מבטיח הדברה מלאה של מזיקים, ונדרשת לשם כך הדברה משולבת — ביולוגית וכימית כאחד.

האם נוצר הירח מטבעת שהקיפה את כדור־הארץ?

ייתכן כי לפני כמה מיליוני שנים היה כדור־הארץ מוקף טבעת של שיורת מוצקה ונוזלית, שממנה התגבשה הירח. כך סבור ריצ'ארד דוריזן, חוקר מאוניברסיטת אינדיאנה בארה"ב, שהגיע לתיאוריה זו בעזרת מודל של מחשב, אשר שיחזר את קורותיו של גוף כרומה בגודל כדור־הארץ, עשוי מתמיסה סלעית המסתובבת במהירות פי עשרה ממהירותו של כדור־הארץ כיום.

המהירות העצומה היא קריטית לתורתו של ג'ורג' דארווין, בנו של צ'ארלס, על הולדת הירח, שנוצר כביכול מסביב שנתק מכדור־הארץ בצעירותו. האפשרות היחידה להינתקות של שביב כזה מגרם שמימי חלה רק כאשר הוא מסתובב במהירות עצומה. ברם, כאשר הזין דוריזן את המחשב שלו במספרים המבוססים על תורת דארווין־הבן, פלט המודל לא גוש עגול אחד, כי אם זרועות מפותלות של חומר, שבסופו־של־דבר הקיף את כדור־הארץ כטבעת. דוריזן טוען, כי עם רדת הטמפרטורות נתעבה החלק הצפוף ביותר של טבעת זו והפך לירח, בעוד שיתר השיירים נתעופפו לארבע רוחות.

תיאוריה זו מסבירה כמה חסרים בתורות ישנות על הולדת הירח. לדוגמא: המחסור החומר בברזל על־פני הירח, לעומת שכיחותו של חומר זה על פני כדור־הארץ, מוסבר על־ידי דוריזן בכך שהירח נוצר מחומר שנפלט מהקליפה החיצונית של כדור־הארץ, כאשר רוב הברזל טמון בלבליו של כדורנו. לעומת־זאת, תורת דארווין־הבן אינה עומדת במבחן המציאות, שכן לידה המודרני אין מספיק מהירות במסלולה, שתוכל להסביר את לידתו משביב קרום יחיד שנתק מכדור־הארץ.

ברם, לפי התיאוריה של דוריזן אפשר להסביר את החסר במהירות העכשווית של הירח, בכך שרק חלק מהחומר שנתקלף מפני כדור־הארץ נהפך לירח והיתר נעלם בחלל החיצוני. דוריזן אינו מתיימר לכך, שהתיאוריה שלו היא המילה האחרונה בחקר הולדת הירח, אך לפחות עתה יש אפשרות להיעזר במחשב על־מנת לערוך השוואות בין התיאוריות השונות.

קיטור ושלג בהאליי

עם התקרבותו של כוכב השביט האליי אל מערכת השמש, התקבלו סוף־סוף עדויות בלתי־ישירות לחיזוק התיאוריה שהאליי מורכב מסביב לגרעין של "קרח מזוהם". כים אינם יכולים להתקיים כנוזלים בחלל, אלא רק בצורת קרח בתוך תוכו של גרעין השביט, או בצורת קיטור בין הגזים האופפים את זנבו של השביט. שני מצבים אלה של המים מפיקים סימנים מובהקים באיזור האינפרה־אדום של הספקטרום.

האסטרונומים אינם יכולים להבחין ב"חתימת" הקיטור בחלל מבעד לטלסקופים ארציים, שכן הקרינה נבלעת באדי המים המצויים באטמוספירה כסביב לכדור־הארץ. אך בליל ה־22 בדצמבר 1985, נטל עמו צוות חוקרים אמריקאי ספקטרוסקופ מאוד רגיש למדידת קרניים אינפרה־אדומות, וטס במטוס של נאס"א, הנושא עמו טלסקופ ומשמש כעין מצפה־כוכבים מוטס. המטוס התרומם לגובה של יותר מ־12,000 מטר, והגיע לתחום שהוא כמעט נקי מאדי־מים.

בגובה כזה, ובאמצעות המכשירים המתוחכמים שהיו איתו, הצליח הצוות לאבחן ארבעה תווים אופייניים לקיטור, שהופקו מהשביט האליי. התווים הוסטו באמצעות אפקט דופלר בהתאם למהירות השביט ביחס לכדור־הארץ, כלומר 34 קמ"ש לשנייה.

תרסיס אינטרפרון מרחיק הצטננויות

ההצטננות הרגילה גורמת, כנראה, ליותר סבל מאשר כל דלקת ויראלית אחרת. מדענים אוסטרליים ואמריקאיים, שפעלו בנפרד, טוענים עתה שאפשר לחסום את התפשטות ההצטננות — לפחות בתחום המשפחה — באמצעות תרסיס אינטרפרון.

מחקרים שנערכו לאחרונה הראו, כי אלפא אינטרפרון שרוסס לנחיריים, שימש כהגנה בפני הצטננויות, במיוחד אלו שמקורן בוירוסים הקרויים הרינוירוסים. ואולם לרוע המזל, אחר מספר שבועות של טיפול כזה, כמה וכמה מטופלים החלו לסבול מאפים סתומים ומדממים.

בניסוי קליני חדש, שנערך באוניברסיטת אדלייד, אוסטרליה, בראשות רוברט דוגלאס, ובאוניברסיטת וירג'יניה, ארה"ב, על־ידי פרדריק היידן ועמיתיו, נמצא כי ריסוס של אינטרפרון לנחיריים פעם אחת ביום, עשוי לשמש מגן נגד הצטננות, כאשר רק פה ושם נתגלו מקרים בודדים של אף מדמם.

שני צוותי־החוקרים ניסו את התרסיס על בני־אדם פגיעים ביותר להצטננות, כגון כאלה שגרים עם מישהו שהצטנן רק לאחרונה. הצוות האוסטרלי מצא, כי המטופלים באינטרפרון הראו סימני הצטננות ב־76 אחוז פחות מאשר בני־אדם שלא קיבלו תרופה זו, או שקיבלו תרופה מדומה, ועל כל פנים הם הצטננו פחות מ־86 אחוז מכל האחרים. תוצאות אלו אומתו על־ידי בדיקה של משטחי אף וגרון לאיתור הוירוס ההצטננותי. גם הצוות האמריקאי מצא, שרק 7 אחוזים מבין המטופלים באינטרפרון חלו בהצטננות במשך תקופת הטיפול, לעומת 35 אחוז של המטופלים בתרופה מדומה, שהצטננו בתקופה זו.

במחקר הוכח, כי הפה אינו משמש מוקד להעברת המחלה. לפיכך, כדאי לזכור כי יש לשטוף את הידיים לאחר פגישה עם מישהו מצונן.

גנטמיצין — על בטוח

הגנטמיצין ידוע כסוג של אנטיביוטיקה הפוגע בשמיעה ובשיווי־המשקל. מתוך מחקר שנערך בביה"ח "הדסה" עין־כרם בירושלים, מתברר שהתרופה אינה מזיקה לילודים ולתינוקות, ואפשר להשתמש בה בפגייה בביטחון — על כך דווח בגיליון האחרון של ביטאון ביה"ח "הדסה".

המחקר נערך על־ידי חיה לוי, מ"מ מנהל המכון לאודיולוגיה והפרעות בתקשורת, וקטיה אדלמן מהמכון לאודיולוגיה, בשיתוף עם ד"ר נחמה ליגר מהיחידה לטיפול מיוחד בילוד. במסגרת המחקר נבדקו 35 ילודים, מהם 13 פגים ו־22 ילודים בשלים. הם הוחלו לקבל את הגנטמיצין בין היום הראשון לחמישי לחייהם במינונים המקובלים, ונבדקו בתקופה שבין חודש לשלושה חודשים לאחר מתן התרופה. אצל כל התינוקות התקבל סף שמיעה תקין, בתדירות גבוהה כמו אצל מבוגרים.

הפרופסור ושיקוי האהבה

פרופ' ז'וליאן דוידסון, נוירו־אנדוקרינולוגיסט באוניברסיטת סטנפורד, זכה למוניטין רב בגלל מחקרו על התכונות האפרודיזיאקיות של תרופה המופקת מקליפת־עץ אפריקאי, היכולה לשמש כ"שיקוי אהבה". לאחר שפירסם מאמר בנושא זה בשבועון "מדע" האמריקאי, לא חדל הטלפון בביתו ובמקום עבודתו מלצלצל. עיתונאים, מראייני־רדיו וטלוויזיה, ואפילו מנחי תוכניות רוקנ'רול, ביקשו לשמוע את דברו.

דוידסון היה מעוניין לשתף פעולה בתקווה, שהסבריו על מחקרו יעוררו את מודעות הציבור ויעודדו דיון רציני בנושא האימפוטנציה. לדאבונו, אפילו כתביעת שנחשבו בעיניו כרציניים, העדיפו להבליט את ההיבטים הפיקנטיים והתעלמו מכל מחוייבות לדיוק מדעי. לדוגמא הוא מצביע על מאמר שהופיע בעיתון נשים עם תמונתו, המלווה בכותרת: "לו רק יכולתי להדליק אותך!"

דוידסון זכה לפירסום בעקבות מחקר מדעי על המוח וההתנהגות המינית, כאשר חיפש מכניזם נוירו־פיזיולוגי שיוכל להסביר אימפוטנציה וליבידו מוקטן אצל גברים, המקבלים טיפול נגד יתר לחץ דם. הוא טוען, כי תרופות רבות מורידות את לחץ הדם כאשר שהן מופעלות על מערכת העצבים המרכזית, ומונעות שחרור של הורמון מסויים (נוריפינפרין), שבדרך־כלל גורם להתקשות השרירים ברפנות כלי־הדם. כשהורמון זה נבלם, השרירים מתרופפים ולחץ הדם יורד. לחוסר מזלם של מטופלים מסויימים, יורד גם הכושר המיני.

בשיתוף עם עמיתיו למחקר, ארלה סמית וג'והן קלרק, העריך דוידסון לעכברים זכרים תרופה מקובלת נגד מתיחות־יתר, ונמצא שהיא הורידה דרסטית את העניין המיני שהם גילו. עוד התברר, שככל שהוגדלה המנה הטיפולית, ירדה ההתעניינות המינית אצל המטופלים. וידסון ועמיתיו ביקשו לדעת, אם אימפוטנציה מושפעת בכל מקרה מהטיפול נגד לחץ דם גבוה, והם גילו את התרופה המסויימת. מסוג יוהימבין, שאינה מגבילה את הדחף המיני, אף על פי שהיא משמשת כריסון נגד מצבי לחץ. זאת ועוד, קבוצת בקרה שלא קיבלה כל תרופה נגד מתיחות־יתר. השפעה מהטיפול ביוהימבין בכיוון של פעילות מינית מוגברת, מעל ומעבר לנורמה המקובלת.

במאמר שפורסם בגיליון "סיינס" כותב דוידסון, כי הממצאים מצביעים על כך שהיוהימבין משמש ממש כשיקוי־אהבה, מאחר שהוא מגביר את הדחף המיני אצל עכברים בוגרים מלומדי־ניסיון מיני, ומקל על הפעילות המינית אצל עכברים צעירים ובוגרים חסרי ניסיון כזה.

מאמר זה היכה הדים. גם במקומות לא־צפויים: בעיתון "סטאר" הופיע מאמר, שבו דווח על מחקרו של דוידסון, תחת הכותרת: "שיקוי אהבה שפותח מקליפת־עץ על־ידי מדענים מעורר נפלאות אצל אימפוטנטים", וציטט את דברי המדען, שכאילו אמר כי "היו לנו תוצאות מפליאות בניסוי עם בני־אדם".

אלא שדוידסון עדיין לא ניסה את שיקוי הפלא על בני־אדם. הלשכה המשפטית של אוניברסיטת סטנפורד דרשה לפרסם הכחשה רשמית, אך בינתיים מגיעים אל דוידסון מאות מכתבים מגברים ומנשים בכל חבל־תבל, המבקשים את עזרתו של "הפרופסור האפרודיזיאקי".

יותר עישון יותר אנרגיה

מעשנים טוענים לעתים קרובות, כי אם יפסיקו לעשן הם יעלו במשקל. עתה הוכיחו מדענים באוניברסיטת לוזאן בשווייץ, כי יש ממש בטענה זו.

אנג'לה הופשטטר ועמיתיה למחקר הכניסו שמונה מעשנים בריאים, ארבע נשים וארבעה גברים, לחדר מטבולי למשך 24 שעות, פעם עם סיגריות ופעם בלי סיגריות. הריאקה והאימון הגופני שהם קיבלו נריצה במקום על מכשיר נע במשך 30 דקות, היו סטנדרטיים. החוקרים בדקו את פעילות המטבוליזם באמצעות מערכת ראדאר, ומצאו כי העישון גרם אצל כל שמונת המתנדבים פעילות־יתר ואי־מנוחה. אף־על־פי ששיעורי חילוף החומרים אצלם לא השתנו, פלט האנרגיה עלה אצלם ב־10 אחוזים בעת העישון, בעיקר בגלל פליטת־יתר של נוראדרנלין.

למפסיקים לעשן מוצע, אם כן, להחליף הרגל מגונה זה בפעילות ספורטיבית נעימה, כגון צעידה או ריצה קלה.

אגוד ערים אזור דן (ביוב)

1. מכרז מס. 146(5)D-4/ISP/86
2. מכרז מס. 215(6)D-4/ISP/86

(במסגרת פרוייקט הביוב הארצי)

אגוד ערים אזור דן (ביוב) מכריז בזה על קבלת הצעות מקבלנים לבצוע עבודות אספקה והרכבה של ציוד חשמל בתחנות השאיבה באוסה (מכרז 146(5)) ודיינג (מכרז 215(6)).

את מסמכי המכרז ושטפי ההצעות ניתן לקבל תמורת 50 ש"ח כ"א (התשלום לא יוחזר) במשרדי האגוד בבית נחלת בנימין 24 תל־אביב (טלפון 03—657144) בין השעות 09.00—15.00.

המעונינים להשתתף במכרז יגישו הצעותיהם ב־2 עותקים על גבי טפסים שיומצאו להם ובהתאם לתנאי המכרז.

הצעות בצרוף ערבות בנקאית בגובה 5% מערך ההצעה שתהיה בתוקף במשך 120 יום מתאריך סגירת המכרז יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי האגוד עד לתאריך 27.3.86 שעה 12.00 בצהרים.

על המעטפה יש לציין —
פרויקט הביוב הארצי
מכרז מס. 146(5)/D-4/ISP/86 או 215(6)/D-4/ISP/86
אגוד ערים אזור דן (ביוב).

הצעות שבכל סיבה שהיא תתקבלנה לאחר התאריך והשעה הנ"ל וכן הצעות שלא תצורף אליהן ערבות בנקאית מלאה לא תובאנה לדיון.

תנאי התשלום: כפי שצויין במסמכי המכרז.

במכרז זכאים להשתתף קבלנים רשומים לעבודות חשמל בהתאם לתנאי המכרז.

סיור הקבלנים יתקיים ביום 10.3.86 היציאה בשעה 09.00 במשרדי האגוד.

אין האגוד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא לגבי כל המכרז, חלק או חלקים ממנו.

י. כספי
יו"ר מועצת האגוד

במלאת חמש שנים לפטירתו של יקירנו

זלמן סוזאיב ז"ל

נעלה לקברו ביום ג' ט"ז אדר א' תשמ"ו 25.2.86 בשעה 15.30 בבית הקברות בנחלת יצחק

המשפחה

אנו מודיעים בצער רב על פטירת אבינו

ד"ר הרצל (גרה) ויצמן

ההלויה התקיימה בג'נבה

אבלים:
משפחתו וחבריו

בעקבות אסון במשפחה
נרחית אזכרתה של אמנו

לילי דנקנר ז"ל

המשפחה

לחברנו רכטמן ברוך
(מסניף כפר־סבא)

אתך באבלך בהילקח האב

יחזקאל ז"ל

אגד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

במלאת חמש שנים לפטירתו
של יקירנו וראש משפחתנו היקר באדם

אליהו (אלי) ד. פרג'י ז"ל

נעלה לקברו להתיחד עם זכרו, ביום שלישי ט"ז אדר א' תשמ"ו (25.2.86) בשעה 15.00 בבית העלמין הישן, חוף הכרמל, חיפה.

נפגשים ליד שער הכניסה הראשית.

לאחר האזכרה תערך בבית המנוח, רחוב גבעת דאונס 23, חיפה — תפילה לזכרו

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו
ללא עת של יקירנו

גבריאל דנקנר

בשנת ה־45 לחייו

ההלויה התקיימה ביום ששי י"ב אדר א' תשמ"ו 21.2.86 בבית העלמין בחולון

המשפחה המתאבלת

יקירנו

יצחק פרי

איננו

ההלויה תתקיים ביום א' יד' באדר התשמ"ו (23.2.86) בשעה 11.00 מבית ההלויות שמגר להר המנוחות

אבלים: אשתו רותי
ילדיה: עדי דן ויונתן
הוריה: אלזה והמבר פולמוף
אחיותיו: מירה כיסים ובני ביתה
רחל לוי ובני ביתה
שרה לב ובני ביתה
המשפחות: מרש צוזבל ובן

יושבים שבעה בבית המנוח רח' לייבוביץ 20 רמת שרת ירושלים

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו

שמואל קוחלסקי

ההלויה תתקיים היום, יום א' י"ד באדר א' תשמ"ו 23/2/86 בשעה 2.00 בצהרים בבית־העלמין "הירקון" גבול חולון בת־ים

נפגשים ליד השער הראשי

המשפחה המתאבלת

למשפחת ברומברגר
משתתפים באבלכם על מות

הנס ברומברגר ז"ל

אלינור פלור
בנימין יהלום
ומשפ' קליבנוב

למשפחת שורצברג

אתכם באבלכם הכבד במות יקירתכם

ברוריה (ברוניה) ז"ל

רובינשטיין ושות'
חברה קבלנית בע"מ
ומשפחות רובינשטיין

המרכז הישראלי לניהול
מרכז ללימודי ניהול

מסלולי התמחות בניהול

התמחויות מקצועיות בניהול ולימודי המשך

- יישום מערכות מידע בארגון
- ניהול פעילות עיסקית בינלאומית
- גישות חדישות בניהול הייצור והתפעול
- מימון וניהול פיננסי בתנאי אי־ודאות
- ניהול והתנהגות ארגונית

לימודי ההתמחות מיועדים לאפשר למנהלים ולבוגרי המגמות השונות של מל"ן העמקה והשתלמות ספציפית בתחומי תפקודם והתעניינותם.

התכנית בכל אחת מההשתלמויות מבוססת על כ־80 שעות שילבתנו במסגרת 8–10 מפגשים החל מ־13.4.86, במלון רמת־אביב.

פרטים והרשמה: טל. 03-429895/6

כלכלה ועסקים

נפטא מכינה תשקיף לגיוס הון, עומדת להצטרף "לעסקת הנגב"

מאת יהודה שרוני

נפטא מכינה בימים אלה תשקיף לגיוס הון בבורסה. ההנפקה נעשית בהתאם להתחייבות שנתנה החברה לפני שנתיים לבורסה, להגדלת הסחירות במניותיה. הכנת התשקיף נמצאת בשלבים ראשונים, ועדיין לא סוכם סופית מבנה וסכום ההנפקה. יחד עם זאת, הגדלת הסחירות במניות נפטא תהיה כרוכה בגיוס סכום גדול יחסית (10 מיליון דולר על פי מספר אומדנים) וכן שינוי במבנה ההון. תמורת ההנפקה תיועד להשקעה בחיפושי נפט ולמחקרים סייסמיים.

נפטא הינה חברה ממשלתית, היא נשלטת על ידי חברת לפידות המחזיקה ב-72.1 אחוז ממניותיה. תע"ל, חברת האם של לפידות, מחזיקה ישירות ב-20.3 אחוז ממניות נפטא. היתרה בידי הציבור. תהליך אישור ההנפקה בחברות ממשלתיות הוא מורכב, והצורך באישור ועדת השרים לעניני כלכלה עלול לעכב את ההנפקה בעוד מספר חודשים.

נפטא הינה אחת מחברות הנפט הבודדות שיש להן הכנסות מקידוחי נפט וגז. את שנת 1984/85 סיימה ברווח של 436 מיליון שקל, ואת מחצית 85 שהסתיימה בספטמבר, סיימה ברווח של 339 מיליון שקל. לנפטא מספר שרות המפיקים גז, המופעלים שלא באמצעות עובדי החברה. בשנתיים האחרונות ביצעה עבודות גיאופיסיות בהשקעה של 550 אלף דולר, ובאחרונה התמה החברה על הסכם עם חברת לפידות לחיפושי נפט במובלעת חלץ. החברה משמשת כמפעיל בקידוח רוני 1 שבבעלות חברת דלק חיפושי נפט.

נפטא מנהלת בימים האחרונים מו"מ עם חברת ישראמקו להצטרפות לעסקת הר הנגב. בכוונת החברה לרכוש 5 אחוזים מהשותפות בתמורה שעשויה להגיע ל-1.5 מיליון דולר. היקף עסקת הר הנגב (עסקת האמר) מגיע ל-19.2 מיליון דולר.

איש העסקים שמואל ובר הגדיל חלקו בבנק למסחר ל־27 אחוז

מאת אריה לביא

הפך למיעוט מיוחס בבנק ★ אלי פרנקל עומד להתמנות למנהל העסקים של הבנק

איש העסקים שמואל ובר הגדיל את חלקו בבנק למסחר והפך בעקבות כך למיעוט מיוחס. ובר, המנהל עסקי מתכת במקסיקו, שהחזיק עד כה ב-25 אחוז מהמניות של הבנק, קנה בימים אלה שני אחוזים נוספים ומחזיק כעת ב-27 אחוז מהמניות. כך הפך למיעוט מוגן בנוסף להיותו בעל המניות השני בגודלו בבנק.

את המניות קנה מההולנדים לאון קליגמן וחיים שפר שהחזיקו בחמישה אחוזים ממניות הבנק. תמורת המניות שילם ובר 140 אלף דולר. יצוין שגם בעסקה אחרת שנעשתה במניות הבנק למסחר בסוף חודש ינואר, שבמהלכה קנתה חברת מאיר עזרא 5 אחוזים מהמניות, נעשתה על בסיס שווי דומה כאשר חברת עזרא שילמה עבור מניות אלה 350 אלף דולר. המניות נקנו ממשה משעל, מעובדי הבנק למסחר.

הבנק למסחר הינו הקטן בארץ ומנוהל בדרך שמרנית ביותר. בעבר החזיק הקבלן זכריה דרוקר מחצית ממניות הבנק. עם העברת השליטה בחברת דרוקר לקונצרן סולל בונה נמכרו מניותיו של דרוקר לבעלי מניות קטנים. המאזן שלו, לסוף 1985 שטרם פורסם, מגיע, לאחר תיאום, ל-15.5 מיליון ש"ח, בדומה לשנה הקודמת. נתוני הרווח לפני התאמה מצביעים על רווח של 1.3 מיליון ש"ח.

צפוי שינוי בפעילות

בקרוב יש כוונה להכניס שינויים בפעילות הבנק. אחד מבעלי המניות, אלי פרנקל עומד להתמנות למנהל העסקים של הבנק אף כי המנכ"ל הנוכחי נחמן שטרן ימשיך להחזיק בתואר המנכ"ל. עד כה היה פרנקל מבעלי חברת תעשיות לרהות הגליל. נראה שהבנק יבקש להתפרס לתחומי פעילות חדשים. כיום מיוחד את הבנק — שלו סניף אחד בלבד בתל אביב — השירות האישי הניתן ללקוחות. אחד מהלקוחות הגדולים של הבנק הינה חברת מאיר עזרא מבעלי המניות בבנק.

כמניות הבנק מחזיקים כיום נחמן שטרן (50 אחוז), ובר (27 אחוז), חברת מאיר עזרא העוסקת במסחר בבשר ודגים (8 אחוזים) האחים אס. בעלי חברת הבקיע בשם זה (5 אחוזים), אלי פרנקל (5 אחוזים) היהלומנים קליגמן ושפר (3 אחוזים). המניות האחרות מוחזקות בידי בעלי מניות קטנים.

"אלסינט" פיטרה 900 עובדים מתחילת השנה

מאת יונתן שרמן

"אלסינט" השיגה את יעדה בתחום צמצום מצבת כח האדם לאחר שהפחיתה ב-900 את מספר עובדיה במהלך שנת 1985.

מצבת העובדים הנוכחית של "אלסינט" עומדת על כ-2100 עובדים בהשוואה ל-3000 עובדים בתחילת שנת 85', כאשר ההפרש במספר העובדים נובע מצמצומים דראסטיים במפעליה בארץ ובחברות הבנות שלה בחו"ל.

בהנהלת "אלסינט" ציינו בהקשר זה, כי מספר העובדים הנוכחי מתאים למספר היעד אותו קבעה תוכנית ההבראה של "אלסינט" שנוסחה לפני כחצי שנה.

בין הפעולות הבולטות שנעשו ב"אלסינט" במהלך החצי שנה האחרונה ניתן למצוא את ההחלטה לצמצם את הפעילות היצורית במפעל במעלות, כו פוטרו למעלה מ-100 עובדים וסגירת המפעל בירושלים, שבו העסיקו בעבר למעלה מ-200 עובדים. כן צומצמה מאוד פעילות חברת הבת "טניקס" בארה"ב, אשר נרכשה לפני כשנה והוצע על סף פשיטת רגל ובדיעבד התברר כי מועסק בה מספר גדול מדי של עובדים.

"אלסינט" מסיימת בימים אלו את הכנת דוחותיה הכספיים, אשר יוגשו לבורסה בתוך כשבועיים. דו"חות אלו מתייחסים לתקופה שבין אפריל לאוקטובר והם יימסקו הרווחים שנרשמו בעבר בגין הנפקת המו"פ, וכמו כן יכללו הוצאות מימון בגין יחידות מו"פ אלו, מכאן צפוי כי הדו"חות יצביעו על הפסד.

העורך: נחמיה שטרסלר

קבוצה אנגלית מבקשת להקים מפעל ערגול מתכת באשדוד

מאת יונתן שרמן

קבוצת משקיעים בשם "ישראל", המבוססת על הון אנגלי, מבקשת להקים מפעל נוסף לערגול מתכת באשדוד. קבוצה זו עדיין לא הגישה בקשה רשמית למשרד התעשיה לקבלת מעמד של מפעל מאושר.

ענף המתכת נשלט כיום על ידי שני מפעלי קריית הפלדה בעכו ובקריית גת, כאשר מלברם פועל בארץ גם מפעל נוסף לערגול פלדה בגרדה, שהיקף ייצורו מהווה כששית משוק המתכת בארץ.

קריית הפלדה התנגדה בעבר לכל ניסיון להקים מפעלים נוספים לערגול פלדה בארץ ולאחר שחברת "המגורר" הקימה את המפעל בקריית גת לפני מספר שנים, הולה תחרות חריפה בין המפעלים שבסיכומה מכרה חברת "המגורר" את המפעל בקריית גת לידי קריית הפלדה.

קריית הפלדה התנגדה גם לכל ניסיון של משרד התעשיה להעניק רשיונות ליבוא עשרות אלפים טונות ברזל מעובד מחו"ל בטענה, כי יבוא כזה יפגע בתעסוקת עובדי קריית הפלדה ויגרום בהכרח להשבתת המפעל לתקופה של כחודש.

אורי ברצון, מנכ"ל קריית הפלדה מסר ל"הארץ" בהקשר זה, כי הוא שמע על הכוונה להקים מפעל נוסף לערגול פלדה באשדוד ולדעתו אין מקום כיום למפעל נוסף בארץ.

שערים יציגים של מטבע חוץ

21.2.86

המטבע		שער	המטבע		שער
ארה"ב	דולר	1.4760	אוסטרליה	דולר	1.0362
בריטניה	לירה	2.1244	דר"א	רנד	0.7314
גרמניה מע'	מרק	0.6346	בלגיה	10 פרנק	0.3100
צרפת	פרנק	0.2866	אוסטריה	10 שילינג	0.9035
הולנד	גילדן	0.5618	איטליה	1000 לירה	0.9525
שוויץ	פרנק	0.7606	יפן	100 ין	0.8016
שוודיה	כתר	0.2003	אירלנד	פאונד	1.9188
נורווגיה	כתר	0.2035	ספרד	100 פזו	1.0073
דנמרק	כתר	0.1720	ירדן	דינר	3.9852
פינלנד	מרק	0.2822	לבנון	לירה	0.7029
קנדה	דולר	1.0601	מצרים	לירה	0.8561

שערי מטבע־חוץ 21.2.86

בנק לאומי

המטבע	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	מזומנים קניה	מזומנים מכירה
1 דולר ארה"ב	1.4664	1.4846	1.44	1.50
1 ליש"ט	2.1123	2.1386	2.07	2.16
1 מארק גרמני	.6318	.6396	.62	.65
1 פרנק צרפתי	.2056	.2082	.20	.21
1 גילדן הולנדי	.5588	.5658	.55	.57
1 פרנק שווייצרי	.7567	.7660	.74	.77
1 כתר שוודי	.1989	.2013	.20	.21
1 כתר נורווגי	.2021	.2046	.20	.21
1 כתר דני	.1709	.1730	.17	.18
1 מרק פיני	.2804	.2839	.28	.29
1 דולר קנדי	1.0527	1.0658	1.03	1.08
1 דולר אוסטרלי	1.0287	1.0414	.97	1.07
1 ראנד דרא"פ	.7288	.7378	.65	.69
10 פרנק בלגיים	.3050	.3088	.30	.31
10 שילינג אוסטרי	.8989	.9101	.88	.92
1000 לירטי איטל'	.9281	.9396	.91	.95
100 ינים יפן	.7985	.8084	.78	.81
1 דינר ירדני	—	—	3.96	4.21
1 לירה מצרית	—	—	.80	.85

הכשרת הישוב — דרוש שיפור ברווחיות התפעול של בתי המלון

דו"ח על דו"ח / ניסן כספי ועופר סוסובר

מניה עם ערך נכסי גבוה

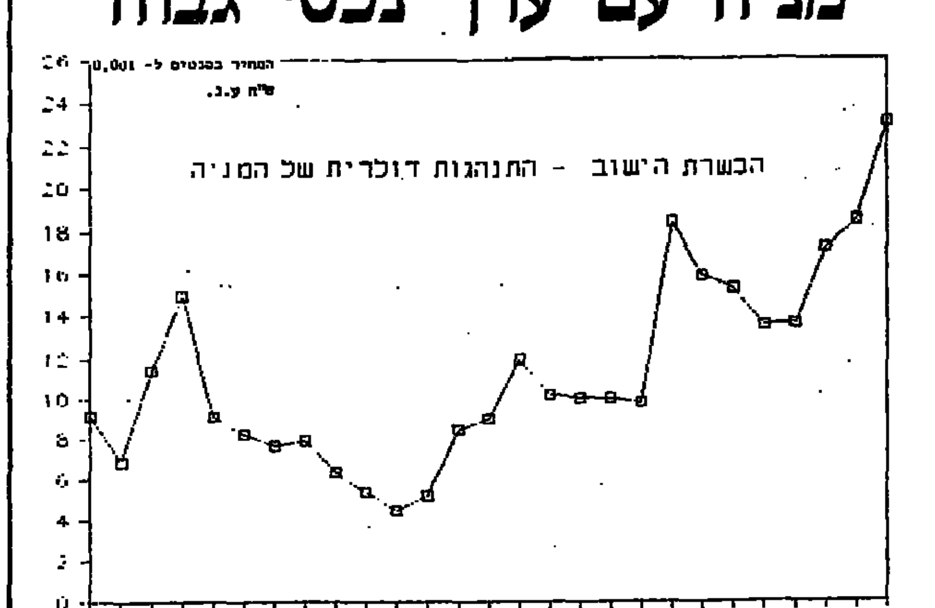

מאת יהודה שרוני

מניית הכשרת הישוב נחשבת בבורסה למניה בעלת ערך נכסי גבוה. בהערכה שנערכה על ידי שמאי לפני כחצי שנה נמצא כי ערך נכסי הנדל"ן של החברה הינו 82 מיליון דולר, בעוד שערכם בספרים הוא 51.5 מיליון דולר בלבד. בינתיים הלך הפער והצטמצם. הגרף שהוכן על ידי "מיטב" מראה כי המחיר עלה גם מאז תחילת 1986 והגיע ל-23 סנט למניה כיום.

מניות החברה עלו חרף העובדה כי קרנות לאומי פיא בעלי העניין העיקריים בחברה. לא השתתפו "בחגיגת" עליות השערים. עקב הפסימיות שגילו לאחרונה ביחס להשקעה בשוק המניות. הכשרת הישוב הינה אחת מהחברות הבודדות בבורסה שבה הון המניות מורכב ממניות יסוד המהוות 0.4 אחוזים מההון. אך מקנות את השליטה לקרן היסוד ולקרן קיימת לישראל. עם זאת, לאחרונים אין זכות להשפיע על החלטות הדירקטוריון בנושאים הקשורים לחלוקת דיוידנד או לקביעת השימוש ברווחי החברה.

חברת הכשרת הישוב נוסדה ע"י ההסתדרות הציונית בשנת 1909 באנגליה. החלה את פעילותה כחברה ישראלית בשנת 1953. החברה היא הוותיקה בארץ בענף המקרקעין. לחברה חברות בנות, רובן בשליטה מלאה. הפועלות בתחומים דומים. הקבוצה פועלת בשלושה תחומים עיקריים:

1. פיתוח מקרקעין — רכישה, אחזקה, תכנון, פיתוח, בנייה ומכירה. לחברה קרוב ל-700 דונם של קרקעות פנויות לצורך בניית דירות, תעשיה, בתי מלון וכדומה.
2. נכסים מניבים — רכישה, פיתוח, תכנון, אחזקה, בנייה והשכרה. לחברה כ-570 דירות, כ-360 חנויות, בתי עסק ומשרדים וכן כ-63,000 מ"ר מבני תעשיה, כולם מושכרים.
3. מלונאות — רכישה, תכנון, בנייה, אחזקה, הפעלה וניהול בתי מלון. לחברה קרוב ל-1000 חדרים במספר בתי מלון רובם בדרגות של 4 ו-5 כוכבים.

חברת הכשרת הישוב היא בין חברות המקרקעין הגדולות בארץ. החברה עוסקת בכל תחומי המקרקעין, החל בייזום הפרויקטים ועד לניהולם ואחזקתם השוטפת. ענף המקרקעין סבל לאורך השנים מתנודות חריפות של גיאות ושפל, אולם החברה מתרכזת בעיקר באמור בתחומים שאינם בנייה למטרות מגורים, אלא בעיקר בתחומי הבנייה לתעשיה ועסקים. בנוסף, לחברה עתודות מקרקעין באזורים מרכזיים בערים הראשיות בישראל, המאפשרות תכנון ארוך טווח תוך שמירה על יציבות.

שליטה

הון המניות הנפרע של החברה מגיע בערכים נומינליים לסך של 107 אלף ש"ח. הוא מורכב מ-300 מניות יסוד, והיתרה מניות רגילות. כ-80% מהון המניות הרגילות מוחזק בידי קבוצת בנק לאומי וכ-95% ממניות היסוד מוחזקות בידי קרן קיימת לישראל וקרן היסוד.

רכוש קבוע

הרכוש הקבוע הוא החלק הדומיננטי בין סעיפי המאזן ומהווה כ-62% מסה"כ המאזן. עיקרו כ-73% בתי מלון בשליטת הבנות, וכ-25% דירות ומבנים מושכרים. ערך הרכוש הקבוע הועלה בידי שמאי בתשקיף שפירסמה החברה ביוני האחרון בכ-149 מיליון דולר. מכמי ההערכה לא שערכו כמפעל בספרי החברה ולכן סה"כ ערך הרכוש הקבוע, המופיע במאזן מותאם ומתורגם לדולרים שמופיע לתאריך המאזן, הוא כ-33 מיליון דולר. נציין כי יום לאחר תאריך המאזן חל פיחות בשיעור של 18.4%. הערכת השמאי היא הערכת קונה מרצון מוכר מרצון והינה הערכה בלבד. אין הכרח כי הערכה זו משקפת את ערך הנכסים בעת מכירתם. לאור תנאי המשק הנוכחים והיקפם הגדול של נכסי החברה, אשר שיווק שינוי גדול יחסית בין ערך השמאות לערך המכירה. נכיר עוד בהקשר זה כי חלק ניכר מנכסי החברות הבנות מוחזק כרכוש קבוע. מכירת רכוש זה חייבת במס רווח הון ריאלי גבוה, או במס שבח מקרקעין אשר לתאריך התשקיף העריך בכ-43% עד 45%. סה"כ ערך המקרקעין במאזן הוא כ-27% מסה"כ המאזן, מורכב מקרקעות לבנייה, דירות ומבנים למגורים ולמסחר ומבני מלאכה ותעשיה.

הפסד של 1.4 מ' ש"ח

הכנסות החברה נובעות בעיקר מהפעלת בתי מלון כ-79% והשכרת נכסים כ-14% בשנת הדו"ח. למרות הגידול הריאלי של 25% בהכנסות מהשכרת נכסים וגידול של 27% בהכנסות מבתי מלון, ריווחה החברה על הפסד מתואם של כ-1.4 מיליון ש"ח לעומת כ-1.2 מיליון ש"ח בשנה קודמת. ההפסד נובע מעלייה חזקה של הוצאות המימון — כ-145%. עלייה של הוצאות הנהלה וכלליות בשיעור ריאלי של 10%, ועלייה בהוצאות תפעול בתי המלון בשיעור ריאלי של 24% אשר הביאה את הרווח התפעולי מניהול בתי מלון כמעט לאפס וזאת בתפוסה ממוצעת סבירה של כ-60% כאשר הרווח הגולמי הגבוה מהשכרת נכסים נבלע בהוצאות המימון הגבוהות כאמור.

בתשקיף החברה מיוני 85 מתברר כי התפוסה הממוצעת במלונות החברה היא כ-60% אך עיון מדוקדק יותר מעלה כי התפוסה הממוצעת במלונות החברה באילת היא כ-70% בעוד שהתפוסה הממוצעת במלונות החברה במרכז הארץ (ת"א, הרצליה) היא 50% כאשר חלקם של המלונות במרכז הארץ בסה"כ חדרי המלון של החברה הוא כ-50% ושל מלונות אילת כ-31%.

לחברה אין רווח תפעולי מבתי מלון. ההשקעה של החברה בבתי מלון היא כ-31 מיליון ש"ח. אם ניקח בחשבון את הוצאות מימון בגין השקעה זו, הרי שנתקבל תשואה שלילית משמעותית מההשקעה בבתי המלון. על מנת להגיע לתשואה חיובית מבתי המלון, על החברה להגדיל בצורה משמעותית את הכנסותיה מבתי המלון, כלומר, הגדלת התפוסה לשיעור גבוה כ-60% דבר הקשה לביצוע, או הקטנת העלויות באופן משמעותי. אפשר שהתנובית הכלכלית שהביאה לשיחוק שבר במשק, תוכל להביא להקטנה בהוצאות התפעול של בתי המלון, במיוחד לאור העובדה שבתי המלון הינם עתירי עבודה. עם זאת יש לזכור כי חלק משחיקת השכר יעוטרל בגלל הקפאת המחירים. במיוחד בבתי מלון שעיקר הכנסתם מבעבת תיירות פנים.

הוצאות הרצה נדחות

נושא מעניין בפני עצמו הן הוצאות הרצת בתי מלון המשמשות כ־3 שנים. החברה מציגה במאזנה את ההוצאות שטרם הופחתו כנכס מותאם למדד ובאותו אופן את ההוצאות הנדחות האחרות כמו הנפקת אגרות חוב וכדומה. דרך הצגה זו תואמת את דרישה ג'ד 36 של לשכת רו"ח בישראל, אך ספק רב אם יש הגיון בדרך רישום זו.

נזילות ומימון

מאזן החברה מציג הון חוזר שלילי. עודף התחייבויות שוטפות על הרכוש השוטף מגיע ל-2.9 מיליון ש"ח (כ-2.3 מיליון דולר). בנוסף על כך לחברה התחייבויות ל"א בסך 8.4 מיליון ש"ח עם זמני פרעון עד 1994. חובות ממקורות חיצוניים המשמשים למימון נכסים קבועים כמובן עתידה נכסי דלא ניידי, משפיעים הן על רווחיות החברה והן על נזילותה. בהעדר תשואה על ההשקעה בבתי המלון כאמור לעיל, הרי קשה יהיה להניח כי החברה תצליח לכסות את הוצאות המימון הנובעות מהריבית הריאלית השוררת כיום במשק וכל עוד תימשך רמת הריבית הנוכחית. קשה יהיה לחברה להצביע על רווחים בטווח הקצר והבינוני. לא כל שכן יש להציג תשואה ריאלית חיובית על ההון העצמי. בהעדר רווחים כאמור לעיל אפשר להניח כי החוב במונחים ריאליים ילך ויגדל, דבר אשר יקשה על המשך גלגול החוב בעתיד.

לאחר תאריך המאזן גייסה החברה כ-4 מיליוני ש"ח ע"י הנפקת אג"ח צמודות לשער המרק הגרמני בריבית שלא תפחת מ-4.5%. מרבית סכום ההנפקה מיועד לשיפוץ בתי המלון, כך שישנו גם גידול בהוצאות החברה. כאשר מבחינת היבט הנזילות ישנה הקטנה מה מאחר והסכומים שגויסו מהווים התחייבות לז"א. בחירת תנאי ההצמדה לפחות בטווח הקצר, אינה מוכיחה את עצמה עקב התחזקות המרק הגרמני בתקופה האחרונה.

מיסים

כפי שכבר צוין, הפסידה החברה בשנה הקודמת ובשנת הדו"ח הנוכחית. למרות הפסדים אלה החברה משלמת מיסים על ההכנסה, הנובעים בעיקרם מתיסופי ההון בהתאם לחוקי המיסוי וכן ממדיניות החברה לממש רכוש קבוע אשר בגינו חל מס רווח הון ריאלי.

העתיד

שיפור במצבה הנזיל והרווחיותיה עשוי לבוא משלושה נושאים עיקריים:

1. מימוש נכסים — אמצעי זה לא נראה ריאלי בטווח הקצר הן עקב המס הגבוה (כ-50%) אשר החברה תתחייב בו, וכן עקב השפל בשוק המקרקעין.
2. בנייה נוספת להשכרה — באותם אזורים עם שיעורי תשואה גבוהים על ההשקעות, בהנחה שלא יהיה צורך בתוספת הוצאות הנהלה וכלליות.
3. שינוי בבסיס ההון — הגדלת האמצעים העצמיים באמצעות השקעות בעלים. נראה בלתי סביר לביצוע בטווח הנראה לעין, הן עקב אי רצונם של הבנקים להשקיע בנכסי דלא ניידי והן בגלל נושא השליטה בחברה כפי שתואר לעיל.

תמצית דו"ח רווח והפסד

שנה שנסתיימה (באלפי שקלים חדשים)

	30.6.85	30.6.84
בערכים מתואמים		
הפסד נקי לפני מיסים	(1,951)	(1,675)
מיסים על הכנסה	460	(505)
	(1,491)	(2,180)
בעלי מניות חיצוניים ורווחי הון	106	990
הפסד נקי לשנה	(1,385)	(1,190)
בערכים נומינליים		
הכנסות — השכרת נכסים ואחרות	1,861	393
הפעלת בתי מלון	7,122	1,162
	8,983	1,555
הוצאות — מנהליות, אחזקה ואחרות	1,340	243
הפעלת בתי מלון	7,031	1,178
מימון, נטו	8,283	703
	16,654	2,124
הפסד לפני מיסים	(7,671)	(569)

תמצית מאזן מאוחד (מותאם לשקלים של יוני 1985)

(במיליוני שקלים חדשים)

	30.6.85	30.6.84		30.6.85	30.6.84
רכוש קבוע	41.9	42.4	הון עצמי	40.7	42.1
השקעות	2.7	2.8	זכויות מיעוט	—.9	1.2
מקרקעין	18.4	18.8	עתודה למיסים	9.9	10.7
רכוש שוטף	3.8	3.4	התחייבויות לזמן-ארוך	8.4	8.1
הוצאות נדחות	—.6	—.6	הכנסות מראש	—.8	—
			התחייבויות שוטפות	6.7	5.9
	67.4	68.0		67.4	68.0

למה אתה מחכה?!

ניסים קורים באגדות לילדים. לעומת זאת אינפלציה, פיחותים, ותוכניות כלכליות 'להבראת המשק' קורים כתוצאה מפעולות של פוליטיקאים. לעיתים, לתקופה קצרה, יכולים פוליטיקאים ליצור 'נס כלכלי'. פעם זה היה 'נס' של גיאות כלכלית שאופיינה במחירי מניות בנקים 'שתמיד רק עלו'. כעת הם מתפארים ב'נס' של הפסקת האינפלציה וחידוש 'הצמיחה'. זאת כאשר ברור שפעולותיהם יגרמו בעוד חודשים ספורים בלבד ל'התפוצצות' של אינפלציה ופיחותים! אבל כאמור, לתקופות קצרות, יש בכוחם ליצור 'ניסים'. מי שמבין זאת, לומד לנצל לטובתו את מעשיהם. בהתאם לכך, כאשר רוב הציבור חשש מפיחותים ואינפלציה, נאמר במבזק שנשלח למנויי 'למשקיע' ביום 21.6.85 שכותרתו היתה 'אתרעה – פיחות חד פעמי': '...במידה ומתממש פיחות חד-פעמי ואחריו הקפאה כללית, סביר יהיה אז לעבור להשקעות שקליות בריבית'. מדוע? כיוון שזה שיקף את יכולת הפוליטיקאים ליצור 'ניסים' לתקופה קצרה. כיום, כאשר רוב הציבור אינו חושש מפיחותים ואינפלציה, מסביר 'למשקיע' מדוע הסתיימה תקופת 'הנס של הפסקת האינפלציה'. רוב הציבור יחכה כרגיל עד 'הסוף המר' כדי להיווכח בכך. אבל אלו שמבינים את התהליך הכלכלי ואת מה שבאמת עושים הפוליטיקאים, לא יחכו עד שזה יתברר לרוב הציבור. הם ינצלו לטובתם את מעשי הפוליטיקאים לחידוש 'הצמיחה', לפני ששוב יתנפץ 'הנס התורן' שלהם.

בחוברת פברואר 86 מסביר 'למשקיע':
1. מדוע הגיעה העת לנטישה אגרסיבית של פקדונות בשקלים.
2. מתי יהיה כדאי לקחת אשראים בשקלים כדי לקנות מוצרים ושירותים מיבוא ומטבע זר.
3. מתי יהיה כדאי להקדים קניות והוצאות המתוכננות ל-1986 ע"י הקטנת הסיכון וגם ע"י לקיחת אשראים בשקלים.
4. מתי דווקא אחרי תקופה קצרה של התאוששות כלכלית, 'נס', תתחדש בבת אחת הירידה בפעילות הכלכלית וברמת החיים של רוב הציבור.
5. באיזו 'שיטה' עלולים להפגע אז החסכונות של רוב הציבור ולמי במיוחד יהיה כדאי להקדים 'נזירות' אלו ע"י 'בריחה' משקלים ושאר צורות הסיכון 'סולידיות'.
6. מתי תגיע הפרמיה במחיר מט"ח חופשי ל-30%. דווקא כאשר רוב הציבור לא יקנה מטבע זר.
7. מה יקרה בשוק המניות בחודשים הבאים ואלו איתותים הוא יתן על הצפוי במשק.

כמו כן בחוברת פברואר 86 סקירה על הירידות הצפויות במחיר אגרות חוב צמודות למדד, דווקא עם התגברות האינפלציה. האם יתחדש הפיחות הזוחל או יהיה פיחות גדול. פקדונות פתח, השקעות במטבע זר ובמתכות יקרות.

לכבוד
סימפלקס שירותים והשקעות בע"מ
'למשקיע' – ד"ר ש. גולדמן
ת.ד. 31195 תל-אביב 61311

נא לרשום אותי כמנוי לחוברות 'למשקיע' לתקופה של שנה אחת. תמורת 70 ש"ח (החוברות נשלחות פעם אחת בחודש לפחות 10 פעמים בשנה. מבזקים נשלחים על פי החלטת 'למשקיע'. אין החזר דמי מנוי).

שם ______
כתוב ______
מצורפת המחאה על סך ______ ש"ח

BARSHAN Integrated Managment Systems Ltd.

אל תפסד מלאי – מכור אותו ברווח

חברת ברשן מערכות בע"מ מציעה לך להצטרף למאגר ממוחשב לסחר סחורות ושרותי יצוא הכולל כ-23,000 חברות יצרניות ומוכרות ב-95 מדינות בעולם.
באמצעותנו תוכל למכור ולקנות בתנאים הטובים ביותר עבורך:
● עודפי חמרי גלם ● עודפי סחורות ● מכונות וחלקי חילוף ● קבלנות משנה
התקשר אלינו עוד היום והצטרף כמנוי למאגר סחר הסחורות
טלפון 052-23796
P.O.B. 5461 TEL AVIV 61550 TLX 341867 RMA MAIL BARSHAN

מיפא"ל ה־49
אתר הירידים של מילאנו
21–24 במרץ, 1986

פגישת האביב השנתית עם מיפא"ל – יריד מוצרי העור הבינלאומי החשוב ביותר – תיערך מ־21 עד 24 במרץ באתר הירידים של מילאנו, ביתנים 30 ו־35.

האוספים במיפא"ל ה־49 משלימים ומחזקים את מגמות האופנה בביגוד לקראת העונה הבאה.

ביום שבת ה־22 במרץ וביום ראשון ה־23 במרץ ייערכו תצוגות אופנה מיוחדות בשעה 12.30 ויוצג מבחר של אביזרי אופנה שיכלול כמה אביזרים חשובים מהאוספים לעונה הבאה. תצוגה מיוחדת זו תספק לקונים ולעיתונות של הענף זווית כוללת על המוצרים המופיעים במיפא"ל ה־49.

(מ.)

היום יותר מתמיד
ביטוח עושים בהסנה.
חשוב לעשות ביטוח בחברה גדולה, בטוחה ואמינה- קבוצת הסנה
כי מה שבטוח – ביטוח ומה שביטוח – הסנה.

הסנה — חברה ישראלית לביטוח בע"מ
צור — חברה לביטוח בע"מ
החברה הישראלית לביטוח משנה בע"מ
רותם — חברה לביטוח בע"מ
שמיר — חברה לביטוח בע"מ
בירותן — חברה לביטוח בע"מ
שמשון — חברה לביטוח בע"מ
דקלה — חברה לביטוח בע"מ
חברה מסונפת:
החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ.
קבוצת הסנה

קצר וקולע
חץ-קרן נאמנות חדשה המתרכזת בהשקעות קצרות מועד
"חץ" תשקיע בעיקר בהשקעות שקליות ובאג"ח שמועד פרעונן קצר.
"חץ" פטורה מתשלום עמלות על עסקות בניירות ערך.
ב"חץ" שיעור הוספה נמוך במיוחד.
אין מודעה זו מהווה הצעה לרכישת תעודות השתתפות.
שרות השקעות מקיף אצלך בסניף
בנק הפועלים
פרטים בכל סניפי הבנקים
אבנת|קרמון|שיפרין|געש

مكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

החטיפה של שצ'רנסקי — האומנם?

המאמר "הכיפה של אנטול המר־פק של שרון" מאת יואל מרקוס, ("הארץ", 14.2) על קבלת הפנים לאנטולי שצ'רנסקי עם בואו לארץ, מלמדים כי יותר מאשר ביקורת עניינית כנגד ממסד דתי זה או אחר, מנסה כותב המאמר להעביר לקורא את המסר כי שצ'רנסקי דתי הוא נשמה אבודה לציונות האמיתית, השורשית, העירונית ואולי אף לערכיה ההומניים של העולם כולו. לדברי כותב המאמר "נערכים הדתיים לחטיפת נשמתו של שצ'רנ־סקי", ומשמע — קשה היא גזירה זו אף מגזירת הגיטוק הרוסי, שהרי שם גזרו על גופו בלבד — ואילו כאן גוזרים על נשמתו. מאליו מובן, כי "המלחמה לחופש של אסיר ציון מתחילה בעצם רק עכשיו".

דרושה מידה לא מבוטלת של חד צדדיות לאמר דברים אלה, על רקע הימים שלא נשכחו עדיין, שבהם "הם" לא שקטו ולא נחו עד שלא ראו את העולים ארצה מסירים כיפתם וגוזזים פאותיהם. קשה היה אז שלא להבחין שהם בערכים לחטיפת נשמתם.

לא שבנו לארץ אלא כדי שנוכל לבטא בה את הייחוד שבנו. את היהודי שבנו. והיהודי שבנו, לא זו בלבד שאינו מותר את הערכים ההו־מניים עליהם העולם עומד, אלא אף מוסיף עליהם עוד כהנה וכהנה.

המציאות מוכיחה כי דווקא מבין אותם היהודים בעלי "הנשמות החוספות או התוספות" מעטים הם היורדים ורבים הם העולים. המצי־אות הברה מוכיחה גם, כנראה לעין, שסכנה גדולה נשקפת לקיום קהילות יהודיות בפזורות הגולה ורק לגבי אותם שומרי החומות, לומדי התורה והולכי בדרך מצוותיה אפשר לצפות כי ישמרו על הגולה.

דב הלברטל
מנוח שפירא
בנג'מין גרינברג
תל־אביב

*

יואל מרקוס שם ללעג את השם "נתן" שאביטל ביקשה לכנות בו את בעלה. השם היה ידוע לפעילים במאבק למען עליית יהודי רוסיה לפחות משנת 1976. באותה שנה ראיתי מכתבים של שצ'רנסקי שהוברחו מבריה"מ, שהיו חתומים בשם זה, ובעברית. בביקורי אצלו במוסקבה בנובמבר 1976 קראתי לו "נתן" והוא הכיר בשם זה.

ישראל מירר
שילה

ליואל מרקוס ("הארץ" 15.2) מפריע שאנשי מרכז הרב השתלטו על אנטולי שצ'רנסקי. הוא מיצר על כך שרק דתיים, ימניים, אנשי גוש אמונים קבלו את פניו בשדה התעופה. למה לא היה שם מרקוס עם בני ביתו? מדוע לא היתה שם שולמית אלוני, לוחמת זכויות האדם, שרעיון החופש חרות על דגלה?

אבל רק "הם" היו שם. הדתיים, הימניים, הקיצוניים, המחזירים בי תשובה. כי אביטל שייכת אליהם. לפני 15 שנים, כשעלתה לארץ, בחורה שקטה ומכונסת בעצמה, עולה חדשה, קצת מבוהלת הם אימצו אותה בביתם. הם עזרו. לא היה קשה להם להירתם שכן לא הרבה "קפצו" על המציאה. היו אלה אנשי קריית משה בירושלים. "הקיצוניים", שהומינו, שאירחו, שי־שותו, שהפעילו קשרים וגייסו כספים.

עכשיו נותר למרקוס רק להשמיץ את אביטל על שהיא מנסה "לישר" את בעלה על פי הקו שלה. לפי מי "יתיישר" שצ'רנסקי אם לא על פי אשתו שעשתה כה רבות למענו.

יעל ירון־בליקנברג
ירושלים

*

יואל מרקוס משווה דתיות עם פנאטיות. האמת היא שכפי שחלק מהדתיים הם פנאטיים, גם חלק מהאנטי־דתיים פנאטיים באותה מי־דה, כגון השולטים בבריה"מ וגם כנראה מרקוס עצמו, הרוצים לשלול מיהודים את האפשרות ללמוד יה־דות ולהתנהג על ברכי המסורת (כמו ששצ'רנסקי עצמו העיד בראיון ל"מבט" על המצב בבריה"מ). בטו־חני ששצ'רנסקי, שדבק בעמדתו בשנים הקשות והארוכות בכלא הסובייטי, יהיה מסוגל להחליט לעצמו על דרכו ואל בא נגמע ממנו אפשרות זו.

ד"ר רפאל מסר
ירושלים

נזקי ההתקפות על הלביא

מאמרו של ידוו טל "מחקר אווירו־נאוטי קצוץ כנפיים" ("הארץ" 19.2.86) כלל גם ראיון אתי, בו תיארתי כמה מפעילויות המעבדה לבקרת תעופה בטכניון והשגתי התרעתי על הסכנה להמשך קיומה עקב התגלגלות ההחמרה במימון הממשלתי במחקר האווירונאוטי. אני רואה בסכנת אובדנה של מעבדה זאת נושא בעל עניין ציבורי ולאומי, ולכן הסכמתי לראיון עם מר טל.

מר טל ביקש ממני כמה פעמים להתייחס גם לפרויקט הלביא. סירבתי לעשות זאת במישרין, בעקיפין ואף לא ברמז. הסיבות לסירובי להתייחס לפרויקט הלביא הן שלוש: 1) אין כל משמעות ריאלית להשוואה בין כמות המאות מיליונים תקציבים בסדר גודל של הלביא מצד ותק־ציבי מחקר אוניברסיטאיים מעו־טים מאידך. 2) לדעתי, הסיבות לקיצוץ משאבי המחקר האווי־רונאוטי הן בהעדר מדיניות טכנו־לוגית למחקר ולדלדול המסגרות הארגוניות האמורות לטפח אותו. 3) אני רואה נזק קשה בהתקפות הנ־משכות על פרויקט הלביא הגולשות לאחרונה גם להבטים הטכנולוגיים שלו.

בכתבה התייחס מר טל למרעננים בתחום האווירונאוטיקה שהביעו אי־נחת מפרויקט הלביא. ייתכן שיש כאלה, אך לא שמעתי דברים ברוח זאת בפקולטה להנדסה אווירונאו־טית בטכניון.

אני מצטער אם המסר שלי על פעילות המעבדה לבקרת תעופה בטכניון ועל הסכנה המיידית ל־המשך קיומה, נבלע בפולמוס המתמשך על פרויקט הלביא ונקלט אצל הקוראים כביקורת שלילית שלי על פרויקט הלביא.

פרופ' שמואל מרחב
הטכניון, חיפה

נס הדבורים של לטרון

בחוברת "אל לטרון" בשפה הצרפתית, שפורסמה על ידי מנזר הטרפיסטים ("השתקנים") בלטרון, בהוצאת "באוסטון באגיר" בעיר גרנובל בצרפת לפני מלחמת ששת הימים, מסופר בעמוד 8 על קרבות תש"ח בקצרה. במקום זה השתעשתי לגלות שיר המיוחס למלך עבד־אללה, שנכתב בעקבות "נס" שאירע לצבאותיו בקרבות. הכותב מספר על רימון ארטילרי כבד, שהתרחש ב־15 במאי 1948, ועל אחד הפגזים שקלע במכוורת המנזר הרסה. כתוצאה מכך התפזרו הדבורים הנרגזות בשטח, מנעו בעד חיילינו מלהסתער, ובכך פינו את הדרך לצבאות הלגיון.

בשיר שקטע ממנו מובא בספר בתרגומו הצרפתי, נאמר בין השאר: "...היהודי נחל מפלה מבור לטרון ניצל בגולה, על ידי הורק הלשלוש אללה הלל את הדברים: הוו גם הדבורים..."

בארכיוני צה"ל לא ידוע דבר על המקרה, ו"ענף ההיסטוריה" מוצא גם סתירות עובדתיות באשר לתאריך ההתקפה, מציאות תותחים וכו'. אך השיר של עבדאללה הוא עובדה.

אם יש מישהו מהקוראים, היכול להבהיר את העובדות, או מישהו מקוראי הערבית שראה את השיר המקורי, אשמח מאוד אם יספר את הידוע לו.

משה בריק
קיבוץ גבת

תיאטרוני ישראל
הערב יום א' 23.2
תיאטרון הבימה
נמר תברבורות: 20.30
פירוד זמני: 20.30
הפרדס — בקרית גת 20.30
התיאטרון הקאמרי
סוקרס ופוקצה
קומדיה עגמומה: 20.30

משאבים ל"נערי רפול"

קשה להמנע מקישורים סיבתיים־ערכיים למקרא שתי כותרות סמו־כות ב"הארץ" מיום 9.2.1986: "האוצר רוצה לתת הנחה במס ל־56 אלף בעלי רכב־צמוד" ו"הם שורים יותר מעשרה 16 פ"ג (על "נערי רפול")".

עם כל ההערכה לעובדי־הציבור הזכאים להחזקת רכב־צמוד, החסכון שיתבטא בגלגל המשכורות שלהם אינו עומד בשום יחס לחסך שיהיה בחלוקתם של "נערי־רפול".

חלוקת תקציבי הרווחה היא, בלי ספק, מעשה־מרכבה מורכב ורגיש מבחינה פוליטית ואתית. אך לעניות דעתי, גם הציבור הזקוק לשרותי בעלי הרכב־הצמוד יצא נשכר מהעדפת הקצאת המשאבים ל"נערי רפול", שואת להם הזדמנות אחרונה לשיקום לאורחות, על פי הציפיי לעובדי הציבור שכבר הגיעו למבר־זה ולגולה, הנתאים נוחים יותר.

תרצה בנימיני
רמת־השרון

במסגרת סידרת הקונצרטים ה־קאמריים למנויים שאנו מקיי־מים מזה כמה שנים, השנה אנו עורכים מספר קונצרטים מיוח־דים בהשתתפות אמנים נודעים מחו"ל. הציבור מוזמן, הכניסה חופשית.

קונצרט ראשון — בשיתוף עם מכון גתה

קונצרט מיצירותיו של אריי־ברט רייימן, המלחין הגרמני בן זמננו

התכנית: שירי צלאן — בריטון: ריצ'רד סאלטר
פסנתר: אריברט רייימן
וריאציות לפסנתר — דוד לוין
שירי ביירון — רביע־יית קריצבורגר מבר־לין עם ריצ'רד סאלטר, בריטון

ביום שבת, 1 במרץ 1986, בשעה 8.00 בערב.

קונצרט שני: בביצוע רביעיית קריצבורגר מברלין
התכנית: סויטה לירית — אלבן ברג
רביעייה מס. 4 אופ. 25 — אלכסנדר פון זמלינסקי
רביעייה אופ. 28 (1905) — אנטון וברן

ביום ראשון, 2 במרץ 1986, בשעה 8.00 בערב.

שני קונצרטים מיוחדים נוספים יתקיימו בחודש מאי, בהשתת־פות זמרת הסופרן קתלין באטל והפסנתרן אלן מרקס. פרטים יבואו.

הקונצרטים מתקיימים באודי־טוריום של מכון ון ליר בירוש־לים, כבר אלברט איינשטיין.

התזמורת הקאמרית הישראלית
סדרת קונצרטים לפני צאת התזמורת לסיור באירופה
יואב תלמי, מנצח
סולן: עמנואל גרובר, צ'לו
יצירות מאת: צ'ייקובסקי, לוטוסלבסקי
קופיטמן, בקריניי, היידן
מוזיאון ת"א — 20.30
קולות ונותנים מס' 6
סדרה 1: יום א' 23.2.86
סדרה 2: יום ב' 24.2.86
סדרה 3: יום ד' 26.2.86
בחסות:
מר שלמה להט
ראש עיריית ת"א יפו
סולן: אליהו שולמן, כנר
יצירות מאת:
מוצרט, מנדלסון, גלוק
תיאטרון ירושלים:
קולות ונותנים מס' 4
יום ג' 25.2.86 20.30
***
כרטיסים בקופות

קולנוע / רחל גורדין

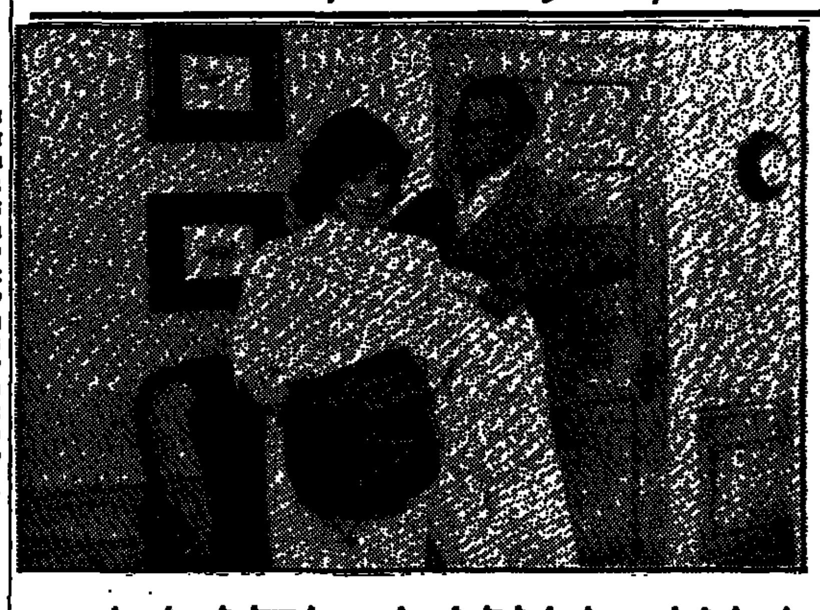

ד"ר סטיוונס (רוג'ר מור) עם מציינטית (אן ארצ'ר) ב"מלכודת קטלנית" — אף אדם אינו נקי

ארבע גוויות וחידה

"במלכודת קטלנית", קולנוע אלנבי, ת"א

ד"ר סטיוונס (רוג'ר מור) הוא פסי־כיאטר המטפל בבעיותיה של הנפש האנושית. על הכיסא מולו מתחלפים חולים, שכל אחד מהם מתגבה בנ־היגום פרטי משלו. על בסיס היכר־תו עם הטבע האנושי, מאמין סטיוונס כי הטבע הזה הוא טוב בי־סודו. לעומתו, מקגרידי (רוד שטיי־גר) הוא שוטר היודע שאנשים מר־כים "לרצוח בשביל גפרור". ניסיונו לימד אותו שאף אדם אינו נקי, והוא נוהג בכולם כאילו היו אשמים. סדרה של ניסיונות התנקשות מכוונים בחייו של ד"ר סטיוונס הופכת את ימיו ולילותיו לסיוט. האם מדובר ברוצח מטורף שקם על הפסיכיאטר המטפל בו, או שמא זהו אדם שפוי בעל סיבות הגיוניות בתכליתו? האם קיים, באמת, הבדל יסודי בין השניים?

"במלכודת קטלנית" (במקור "הפ־נים העירומים") בבימויו של בריאן פורבס ("השתיקה הרועמת", "מלך עכברושים", "המשוגעת משאייה"), הוא סרט מתח מהסוג הישן: ארבע גוויות וחידה הגיונית, שפתרונה יבריא את הצדק הוא לצד ד"ר סטיוונס המאמין באדם, או לצד השוטר מקגרידי, הרי בעולם פרנואידי ומושחת מיסודו. פתרון החידה מאכזב קצת, אך ארט קארני טוב כתמיד בתפקיד של בלש פרטי תמהוני. רוד שטייגר מצוין כשוטר הקשוח בעל הדעות הקדומות. אליוט גולד בסרט בתפקיד שתפור לקורותיו של מקגרידי, אפור וסתמי כפי שתפקידו דורש. רוג'ר מור הוא יותר כוכב מאשר שחקן. קל לראות זאת בתפקיד זה, הדורש יותר מאשר חיוך אירוני וקריצה. בסך הכל הסרט מותח וטוב למדי, אם כי קצבו האטי עשוי להתיש קהל המורגל בסרטי פעולה.

הבעיה העיקרית בסרט נעוצה בתסריט, המעובד על־פי רב־מכר בלשי של סידני שלדון. התחושה שהעולם פרוץ ואין לדעת מניין תבוא המכה צריכה לנבוע מסיפור העלילה ולא מהשיחות. רוצח מק־צועי, דוגמת זה בסרט, אינו מתעכב לבאים על צרק פיזי.

בריאן פורבס, בסיוע דוד גור־פינקל כצלם (ההפקה היא של גולד־גלובוס), מקפיד על עיצוב חזותי מפרגד. צילום מלמעלה של קורבן הרצח, המוטל על המדרכה בעוד אנשים עם מטריות שחורות מתקר־בים וסוגרים עליו, הוא מסוג הצילו־מים שאינם מצויים בדרך כלל בסרטי פעולה סוג ב'. ההקפדה על פרטים כאלה היתה אופיינית ל־פורבס בכל סרטיו.

בספר על הקולנוע האמריקאי, מגדיר אנדרו סאריס את פורבס כמי שאינו מוכן לשבור ביצה כדי להכין חביתה". פורבס, לדעת מבקר הקולנוע הותיק, עוסק תמיד בד־קויות, מתאמץ לעצב ניואנסים עדינים, ולעולם אינו מוביל נושא לקראת שיא דרמטי גלוי. לא בטוח שהדברים אכן נכונים לגבי "מלך עכברושים" או "המשוגעת משאייה", אך יש בהם לפחות אמת מסויימת בכל הנוגע ל"במלכודת קטלנית". על רקע הקולנוע האמריקאי המוביל את הסרטים מ"ברקים" ל"רעמים" ומצרפים פתרונים לשי־אים דרמטיים — "במלכודת קטל־נית" נראה קצת חיוור. יש בו יותר מדי דיבורים ופחות מדי קטעי פעולה לטעמו של קהל בדימינו. אבל, בכל זאת, די נהניתי.

נוער מוסיקלי בישראל
היכל התרבות, ת"א, טל' 282949, 200911

מפגשים בבתי ספר:
23.2 — רביעיית מתכת צפון — בי"ס מגינים, ק. חיים.
24.2 — דואו חלילים בשניים — בי"ס רגבים, מושב אמנים.
25.2 — תזמורת שפיה — בי"ס עקיבא ואולם, בת־ים.
26.2 — דואו מיתרים בשניים — מעין הברות מעורים, תל־מונד.
27.2 — שלשיית ע.ד.ב. — בי"ס גולן, נצרת־עילית.
28.2 — דואו בארשבע — בי"ס חלמיש, ערד.
פעילות בתאי הנעוצה:
24.2 — תא אלפי מנשה — פעולת גאז בבהד"ס "צופה שרון".
28.2 — תא ראשל"צ — פעילות גאז בבית יד לבנים בראשל"צ.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

השבוע וגם בשבוע הבא אין קונצרטים למנויים

קונצרט חגיגי
כל ההכנסות קודש לידידי בית התפוצות בישראל ולחוג ידידות תל־השומר
אדוארדו מאטא
מנצח
קים וולר
מצו־סופרן
משה מורביץ
כנר
תל־אביב, היכל התרבות
יום א', 9.3.86 8.30 בערב

קונצרט מיוחד
במסגרת
"שבוע האמן הצעיר"
בשיתוף
קרן התרבות אמריקה־ישראל
מאיר מינסקי
מנצח
הלל צורי
צ'לן
בני קונייבסקי
נגן כלי־נקישה
תל־אביב, היכל התרבות
יום ד', 12.3.86 8.30 בערב

הארץ ממליץ

תל אביב

מסע עסקים של אבא (פאר) — סרטו השני של הבימאי היוגוסלבי אמיר קוסטוריצה מציג את חייה של משפחה ביוגוסלביה של 1950, מתוך גישה פוליטית, אך גם מתוך רגישות אנושית וראייה הומוריסטית של פרטים. סרט יפה בפשטותו.

הרבה ולא כלום (תכלת) — ציחוק מוצלח של תסריט אינטליגנטי, בי־מוי מתוחכם ויפה, ומשחק מצויין של מריל סטריפ, צ'רלס דנס, סר ג'ון גילגוד, טרייסי אולמן ושאר הצוות. סיפור נוסטלגי על ריגול במלחמת העולם השניה נעשה לאב־אליה של שיגעון, בבימויו של פרד סקפישי האוסטרלי.

עד סוף הלילה (פריז) — בני אדם אמיתיים, המתמודדים עם בעיות אמיתיות, בסרטו של איתן גרין, העוסק במשבר משפחתי. סרט יפה ברמה של יחסים בין הדמויות. פתוח מוצלח ברמה של מלודרמת גבר־אים.

הכבוד של פריצי (לימור) — קו־מדיה שחורה של ג'ון יוסטון ("הבז ממלטה", "המלכה האפריקאית", "אוצר של סיירה מאדרה", "האיש שרצה להיות מלך"), על איש ה"מאפיה" הסיציליאנית בברוקלין, הנא־לץ לבחור בין אהבה ובין "כבוד המשפחה הסיציליאנית". ג'ק ניקולסון מצוין.

חזרה לעתיד (בן יהודה) — נער חוזר, באמצעות מכונת זמן, לעבר — משנה את ההווה שלו ואת עתידו. סרטו של רוברט זמקיס ("בעקבות האוצר הרומנטי") הוא סרט מדע בדיוני, המתאים לילדים ולמבוגרים כאחד. חביב מאד, וגם מעניין.

שושנת קהיר הסגולה (סינמה 2) — סרט חדש של וודי אלן, הפעם רק כבימאי ותסריטאי, המערב מציאות ודימיון, אגדה ועובדות. מעשה בדמות בסרט המתאהבת באחת הצופות, היא יוצאת מהמסך כדי לבלבל את היוצרות ולהוכיח שבקולנוע, לפחות, הכל אפשרי. עם מיה פארו — בת זוגו הנוכחית של אלן.

בחור בי (גורדון) — עימות בין המיתוסים הרומנטיים המניעים את הבריות לבין המציאות, בסרט על חיי הלילה, על אהבה ועל בדידות. הבמאי אלן רודולף, עוזר לשעבר של רוברט אלטמן, משתמש במו־סיקה, בצילום ובדיאלוגים כדי ליצור אווירה מלנכולית ולהתייחס למסורת הקולנועית של העבר.

הספינה שטה (אורלי) — גלריה של דמויות יוצאות דופן, בסרטו של פליני, העוסק במסע שייט שנועד ללוות למנוחתה האחרונה את זמרת האופרה הגדולה של הדור. החיים מוצגים כאן כפסיפס צבעוני שיש בו רגעים מאגיים.

ירושלים

מסע עסקים של אבא (בנייני האומה) — ראה פאר ת"א.

חיפה

הכבוד של פריצי (היובל, קריות) — ראה לימור ת"א.

המרכז לתעשיות עתירות מדע ע"ש מרים ואהרון גוטוירט

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל
מכון ויצמן למדע
אוניברסיטת תל־אביב
אוניברסיטת בר־אילן
אוניברסיטת בן־גוריון בנגב
בצלאל אקדמיה לאומנות ולעיצוב
קבוצת אליד השקעות בע"מ
קבוצת אשטרום, חברה להנדסה בע"מ

טקס חלוקת פרסי מחקר והענקת מילגות
מקרן מרים ואהרון גוטוירט ז"ל
ומקרן הנרי גוטוירט ז"ל
יערך ביום ה' י"ח באדר א' תשמ"ו 27.2.86 בשעה 16.30
באולם העצרת ע"ש צ'רצ'יל בקרית הטכניון, חיפה

עליה לקברו של
אהרון גוטוירט ז"ל
תהיה ביום רביעי י"ז באדר א' תשמ"ו 26.2.86 בשעה 10.00
בבית העלמין שבהר הזיתים, ירושלים
ההתכנסות ליד שער בית העלמין מול מלון אינטרקונטיננטל

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
יחזקאל י"ב	מנחות ה, ד־ה
דף יומי	**הלכה יומית**
ראש השנה ה	תפלה קטודי

תורנות רופאים

השמעת השמות מוסק"ם להרופם: מ"ס בערב עד למחרת ב־8 בבוקר במוקד מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 923333
רחובות 084־51333
בת־ים 5511111
חולון 805153
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00—8.00
בימי ו' — 8.00—15.00
טלפונים: 03־433380, 03־433508

ער"ן — עזרה ראשונה נפשית (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 03־261111
חיפה 04־672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111

מרכז רפואי באר יעקב, 08־223958
מרכז מידע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819.

ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611

מרכז מידע למגבר לתוך משפט "מקלט"
א' רה 11.00־13.00
ב' רה 16.00־18.00
טל' 220831
רח' מאז"ה 15 תל־אביב

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב, דיזנגוף סנטר שער 5 (ליד המשביר) טל' 294869, 03־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות באשם טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' ושבת וחג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה, רח' הנמל 26, קומה ג', טל' מס' 04—523—566. שעות הקבלה כל יום בין 20.00—23.00.

שחר ־ שירות רפואי בית (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום ־ 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג ־ 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מגן ד"ד
תל־אביב, מוקד יום ־ 218820, 218898
מוקד לילה ־ 631011 מנוי 5752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מגן ד"ד

יד ביד ־ אגוד קהילת לילד ולהורים
תל אביב ־ לילד 03־226027 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־17.00־20.00.
חיפה ־ 229488 מ־08.00־11.00
נהריה ־ 928014 מ־08.00־11.00

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגיה)

ירושלים
הדסה ע"כ — ילדים, כירורגיה, אורטופדיה, עיניים, אא.ג.
שערי צדק — (פנימית, נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
בבלי דיזנגוף 174 222386
יהודה אב"ל 52 טל' הזוקה 378403
רמת גן
קופ"ח כללית המייסדר 25 782557
חולון
ד"ר חורי סוקולוב 70 842433
עין יהב 2 884854
בת ים
מגדר הביבה ר"ייך 20 585360
פתח תקוה
קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
רחובות
כללית בני משה 452381
נתניה
קופ"ח כללית ברודצקי 51 91123
ירושלים
מרקחת רוממה הצ"ב 28 523191
חיפה
יכבה אבן סינא 7 672288
הקריות
ניבן מרדכי בגזיר ק. ים 751680

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושאי חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 17.00־20.00. בוגרשוב 66 ת"א, טל' 03־281228.
חיפה: ימים א' ו־ד' 16.00־19.00 רח' הספורט 14 טל' 81529

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 תבל ומלואה — יערות העד
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) גיבור מעולם אחר — סדרה
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כותרות מבט
20.02 להיט בראש — מצעד להיטים עבריים
21.00 מבט לחדשות ומוסף "שער ראשון"
21.45 להט — סרט טלוויזיה
23.10 מה השאלה?
23.50 פסוקו של יום וחדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 תלמוד
08.40 מסך לספרות (יסודי)
09.00 אנגלית ו'
09.20 השעה שלנו
10.10 אנגלית ז'
10.30 פרפר נחמד
11.00 חשבון ה'
11.15 צרפתית
11.30 באהבה ה' — כפר במצלי
12.00 ספרות (על־יסודי) — מאקבת
12.25 אנגלית ט'
13.00 אנגלית י'
14.00 גם אני שותפים — קומיקואה
14.15 שלום ותלם

14.45 הבה נגלה את הקומפוזיציה. כיצד מפתחים קומפוזיציה ביצירות אמנות
15.00 האוניברסיטה המשודרת הוא הדה הד־ לרותה של צרפת הגדולה התקופה ה־ קפיטליסטית מהם הייתם
16.00 רחוב סומסום
16.30 תיבה 2
17.00 ערב חדש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שחרית מוסיקלית
09.30 קונצרט בוקר
12.05 אמנים באולפן
13.00 קונצרט צהרים
15.05 בין הבחים — בריג "פר גינט"
16.00 קונצרט מנחה
18.30 מוסיקה ליום ראשון
20.05 ערב טוב
20.30 הרים מימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון 1985
22.30 מסורות מוסיקליות בארץ
23.00 מוסיקה מן העבר הרחוק

רשת א'

15.30 שלום הנרע?
16.05 ספרים הם חברים — עם הסופר סמי מיכאל
17.20 האוניברסיטה המשודרת — איסלם באפריקה
18.06 מגזין ערב — הווי והמסורת

18.47 פרקי היום בתנ"ך
19.05 מחשבת ישראל
19.30 שידורים לעולים
22.05 תפוח העץ — "שאלת נפש במשפחה"

רשת ב'

18.06 מבזק עיתונאים
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עם ישראל — עניינים יהודיים בעולם
20.05 אומר בשבוע — פרקי חזנות ספרדיים
22.05 המוזות כלי נשיפה — צורים ולה קרן קוליות
23.05 צלצול שלישי — שבועון לאמנויות

רשת ג'

19.05 מצעד הפזמונים הלועזיים
22.05 ארזים עזיק — שירים שלא גם להם
00.10 פניני ג'אז

גלי צה"ל

17.30 כוונת — ענייני צבא וביטחון
17.50 יומן ספורט
18.05 רדיו ספורט
19.05 רדיו רדיו
20.05 רחוק מן העין — שירי עמים
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת — הפסיכולוגיה של השפש
22.05 על הרכש ועל הכישוף
23.05 מסיבת יום הולדת לתמר גולן

שידורים קבועים

13.30 שידורים בצרפתית
14.00 לכת לבן ולכל המתעניין
17.30 על מסמים הנגשים

רשת א'	רשת ב'	רשת ג'	גלי צה"ל
07.30 הד שירים — מזמנים יומיים	08.05 סע לשלום	06.11 בוקר לאושר	06.10 צלילי בוקר
08.05 הגה — עם בני הבל	09.05 ביקור בית	07.07 שיר בבוקר בבוקר	06.30 אוניברסיטה משודרת
09.05 השיר לא נם	10.10 כל צבעי הרשת	09.05 מה, כבר חושה	07.07 שבע אפס שבע
09.30 מבבת	12.10 גל פתוח — חדשות	10.05 אגן היום הדיכן	08.05 בוקר טוב ישראל
10.30 רדיו קל	13.00 בוגרי היום	11.05 שלה עם מלאכי הוקה	09.05 נכון לעכשיו
11.10 שידור יומי לבוחרים	14.06 יש עניין	12.05 רק מוסיקה	11.05 סקם של הפקה
11.30 השכלה הנמה לכל	15.05 מוסף חדשות	15.05 רק ביסי הול	12.05 להיט לתיאבון
12.05 עוקבי המנוהה	16.05 שירים ושיחות	14.06 לי ולך — שיר ושבות	13.05 בננגנו ישראלי
13.00 שירותים באנגלית	17.10 יומן כלכלה	15.05 הרש, הרש המגדים	15.05 מה יש
		16.05 מוסיקה לעניין	16.05 ארבע אחרי הצהרים
		17.05 שוק חם	17.00 יומן גלי־צה"ל

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — הספינה שטה 4.30, 7.00, 9.30
אלנבי — מלכודת קטלנית 5.00, 7.30, 9.30
אסתר — סניה הארומה 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — מי מפחד מהשכן ממול 11.15 בלילה
בן יהודה — בחזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — בחור בי 4.30, 7.15, 9.30
גת — פעמיים במשך החיים 4.30, 7.15, 9.30
דקל — לילות לבנים 7.00, 9.30
דרייב אין — הבו האיש השלג 7.15, 9.30 סטודנטית ושמה תשוקה 12.00
הוד — משאלת מוות 3 4.30, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — שנת הדרקון 4.15, 7.00, 9.40
חן 2 — גלגלי ההילה 5.00, 7.20, 9.45
חן 3 — סיפורה של מארי 5.00, 7.20, 9.45
חן 4 — בי"ס לאסירים מתחילים 10.30, 1.30, 4.45, 7.20, 9.40
חן 5 — רומן על בטוח 10.30, 1.30, 4.45, 7.00, 9.40
לימור — הכבוד של פריצי 4.30, 7.00, 9.30
לב 1 — סטרה 1.30, 4.50, 7.15, 9.30
לב 2 — בוני וקלייד 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
מהרבני — קומנדו 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א — סהרורים 4.30, 7.15, 9.30
מקסים — בודדי 4.30, 7.00, 9.30
מרכז התיאטרון הישראלית — החוויה הישראלית (בעברית) 10.00, 5.00, (באנגלית) 9.00, 12.00, 2.00, 10.00 (בגרמנית) 6.00, 8.00, 7.00 רכבת תחתית 9.50
סמדר — להב משונן 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — הג'יגולו האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — שושנת קהיר הסגולה 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק — אין אנו מלאכים 7.00 זליג 9.30
פאר — מסע עסקים של אבא 4.15, 7.00, 9.30
פריז — עד סוף הלילה 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30 גודקי מאריק 11.30 בלילה
צוותא — כמו חלום + גנוב 8.00
צפון — ראן 6.15, 9.30
שחף — המאהב 4.30, 7.15, 9.30
תכלת — הרבה ולא כלום 4.30, 7.00, 9.30
תמוז (המחודש) רמת אביב — התפוז המכני 6.45, 9.30
תל־אביב — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30

רמת השרון

כוכב — בי"ס לעבירות תנועה 7.00 מועדון הבמתה 9.30

ירושלים

אדיסון — משאלת מוות 3 4.30, 7.00, 9.00
אור כיל — שנת הדרקון 4.00, 6.30, 9.00
אורנע — שוטר עם כבוד 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון — הג'יגולו האמריקאי 4.00 שיר אשיר בגשם 5.45 כל מה שרצית לדעת על מין 7.30 מסכה 9.15
בנייני האומה — מסע עסקים של אבא 6.45, 9.00
הבירה — גולאג 4.30, 6.45, 9.00
כפיר — רוקי 4 4.30, 7.00, 9.00
מיטשל — המסורה 6.45, 9.15
סינמטק — ילדי גן העדן א' 7.00 נעורי מקסים (באולם הקטן) 7.00 באראינטו (באולם הקטן) 9.00 ילדי גן העדן ב' 9.30
עדן — לילות לבנים 4.15, 6.45, 9.15
סמדר — קאוס 6.30, 9.15
רון — המאהב 4.30, 7.00, 9.00

רמת־גן גבעתיים

ארמון — שנת הדרקון 6.50, 9.30
אורדע — משאלת מוות 3 7.15, 9.30
ארמון — סוניה הארומה 5.00, 7.15, 9.30
הוד — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30
לילי — הכבוד של פריצי 7.00, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — סיפורה של מארי 5.00, 7.30, 9.40
גן 2 — בודדי 5.00, 7.20, 9.45
גן 3 — הרבה ולא כלום 4.30, 7.10, 9.40
גן 4 — להב משונן 5.00, 7.20, 9.45
רמת גן — בשם כל בני ביתי 7.00, 9.30
שביט — בי"ס לאסירים מתחילים 7.15, 9.30

בת־ים

אורדים — בחזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30

חולון

ארמון — תפילה למות 5.00, 7.15, 9.30
מגדל — תלמידה מושלמת 7.15, 9.30
מרכז קרית שרת — הגבורה מאיה 2.30, 4.30 אפוקליפסה עכשיו 7.30, 9.30
סבוי — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30
ריגה — המאהב 7.15, 9.30

חדרה

חדרה — בודדי 7.00, 9.15
תף — שנת הדרקון 7.00, 9.15

כפר סבא

חן — תפילה למות 7.00, 9.15
עמל — הספינה 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורה — המאהב 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — להב משונן 6.45, 9.00
אמפיתיאטרון — בחזרה לעתיד 7.00, 9.15
ארמון — סניה הארומה 4.30, 6.45, 9.00
חן — קומנדו 4.30, 6.30, 9.00
סינמטק — אקספרס של חצות 9.30
עממי — עליה בארץ הפלאות 4.00 צייר הצבאים 6.00, 9.00
עצמון — משאלת מוות 3 7.00, 9.15
פאר — הרבה ולא כלום 4.00, 6.30, 9.00
קרן אור המחודש — קאוס 6.00, 9.00

רב גת

רב גת 1 — שנת הדרקון 4.30, 6.30, 9.15
רב גת 2 — לילות לבנים 4.30, 6.30, 9.15
רון — רוקי 4 4.30, 6.45, 9.00
שביט — ראן 6.00, 9.00

קריות (חיפה)

אורות — המאהב 7.00, 9.15
בית העם — רומן הדמים 9.15
היובל — הכבוד של פריצי 9.15
צבן — השומר מגנב פסוד 7.00, 9.15
כפיר — לילות לבנים 6.45, 9.15

הרצליה

דוד — המשחיל מציר יורק 4.30 שושנת קהיר הסגולה 7.15, 9.30
היכל — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — קומנדו 4.30, 7.15, 9.15

רחובות

בית העם — רוקי 4 6.00, 8.00
דוד — הכבוד של פריצי 7.00, 9.15
חן — רומן על בטוח 7.15, 9.15

נצרת עילית

מתנס בקיבוץ — שושנת קהיר הסגולה 8.30

נתניה

סטודיו — מסרה 5.00, 7.00, 9.15
שרון — קומנדו 7.00, 9.15